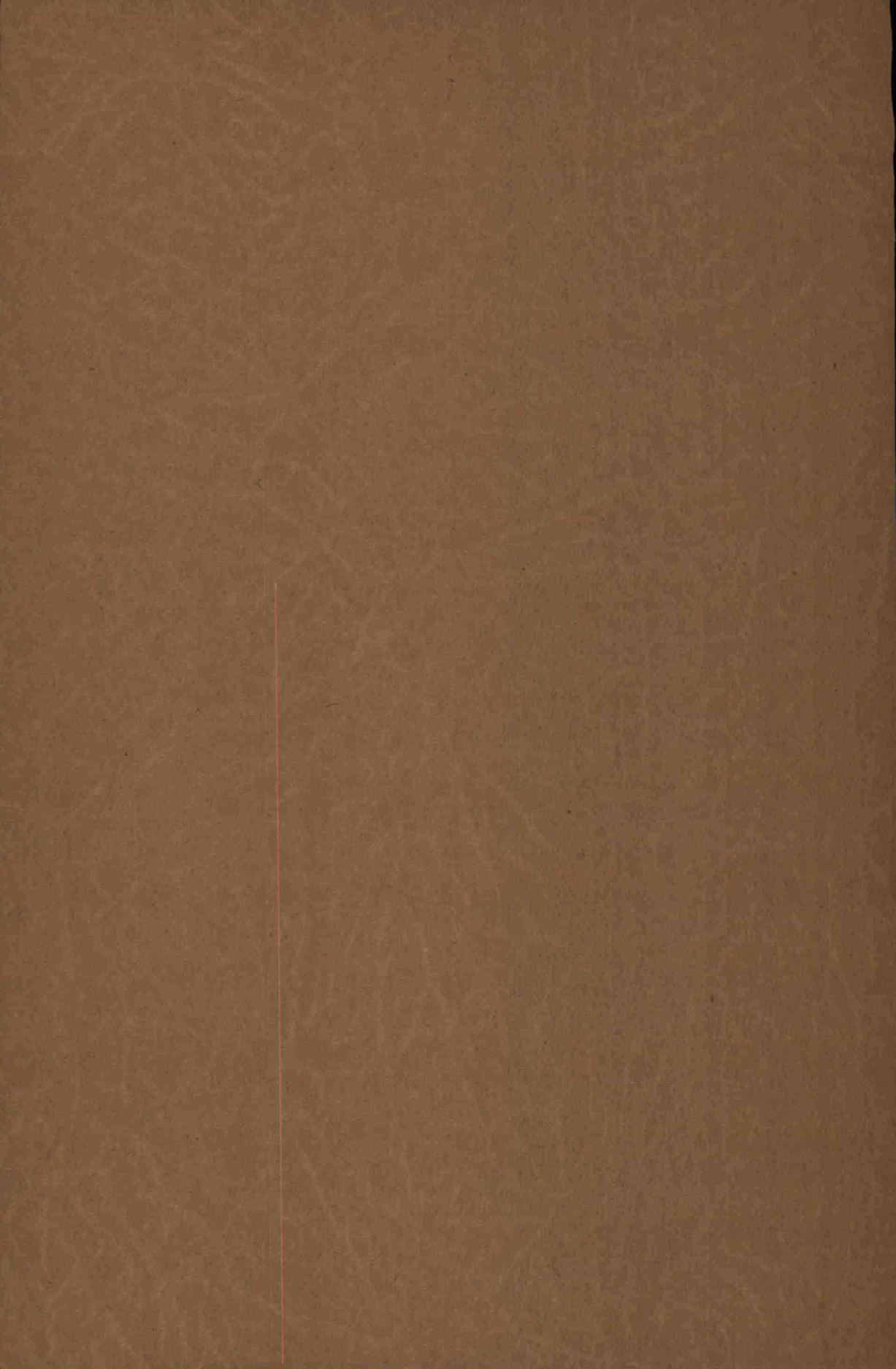

KAUPPA- KORKEAKOULU

1953—1954

HELSINGISSA 1954

KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA

1953—1954

TOIMITTANUT

KORKEAKOULUN REHTORI

HELSINGISSÄ 1954

HELSINKI 1954
Oy WEILIN & GÖÖS Ab

OSKARI WILHO LOUHIVUORI

* 18. IX. 1884 † 1. VII. 1953

O. W. LOUHIVUORI

Kauppakorkeakoulun kansleri, professori, senaattori, filosofian ja kauppatieteiden tohtori OSKARI WILHO LOUHIVUORI kuoli lyhyen sairauden murtamana heinäkuun 1 p:nä 1953. Hänessä korkeakoulu menetti keskeisimmän toimihenkilönsä, tarmokkaan, innostavan ja rikasaloitteisen persoonallisuuden, joka syvällisesti on vaikuttanut Kauppakorkeakoulun ja maan taloudellisen kulttuurin kehitykseen.

Siunaustilaisuudessa Helsingin Vanhassa kirkossa heinäkuun 6 p:nä rehtori KAARLO HILDÉN luonnehti muistopuheessaan kansleri Louhivuoren elämäntyötä seuraavin sanoin:

»Kun kuolema aamuvarhaisella viime keskiviikkona kolkutti sen sairaskammion ovelle, jossa kansleri O. W. Louhivuori lepäsi, se tapasi miehen, joka ikävuosien karttumisesta huolimatta oli keskellä uurasta työkautta. Vielä pari viikkoa ennen poismenoa häntä askarruttivat uudet suunnitelmat, jotka hän toivoi ehtivänsä toteuttaa ennenkuin lähtisi sille matkalle, josta paluuta ei ole.

O. W. Louhivuori oli koko elämänsä ajan työn ja toiminnan mies. Hän ei suonut itselleen lepoa, toimetttömyys merkitsi hänelle räsistystä, täysipainoisena elämän sävel soi hänelle vain silloin kun vaikeita pulmia oli selvitettävä, kun esteitä oli raivattava tieltä, kun päämäärä häämöitti taistelujen ja ponnistusten takana. Yksinkertaiset ratkaisut ja sovinnaiset otteet eivät häntä viehättäneet, intensiivinen uurastus vastasi sitä väkevää elämänmyönteisyyttä, joka oli hänelle ominaista. Hän kaipasi suuria yrityksiä. Mutta hän ei näitä etsinyt voidakseen kerätä varallisuutta tai näyttääkseen omakohtaista kunniaa — työllä, jonka ihminen suorittaa lyhyen elämänsä aikana, tuli olla jalompi, korkeampi tarkoituksiperä: oman kansansa palveleminen. Siinä tienviitassa, joka kirkkaana tähtenä ohjasi hänen toimintaansa ja jota hän pyrki seuraamaan, oli ylinnä sana *isänmaa*. Tähän käsitteeseen ei sisältynyt vain hellittämätöntä tahtoa puolustaa kansakunnan kalleimpia arvoja aina kuolemaan asti, siihen sisältyi myös kaikki rehellinen

työ, joka tarkoitti maan ja kansan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin edistämistä. Velvollisuutta isänmaata kohtaan Louhivuori puheissaan yhä uudelleen korosti, sitä hän teroitti nuorisolle sen saapuessa opintoja aloittamaan, sitä hän teroitti antaessaan evästyksiä opintonsa päättäneille, jotka valmistautuivat omiin elämäntehtäviinsä. Kun hän lopetti promootiopuheensa 1946 sanoihin: Jumala isänmaata varjelkoon, sanat eivät merkinneet retoorista korulausetta, vaan ne kumpusivat hänen sielunsa syvyydestä.

Ylevien tunnustähtien alla O. W. Louhivuori suoritti monipuolisen ja mittavan elämäntyön. Ylioppilaskautenaan, jolle leiman antoivat sortovuosien raskaat ajat, hän oli mukana nuorison aatteellisissa riennöissä, jotka tarkoittivat kansan kestokyvyn lujittamista, maisteriksi valmistuttuaan hän toimi oppikoulunopettajana ja raittiusjärjestöjen sihteerinä, antautuakseen 1911 vakuutusosalalle, jolta hän vuosikymmenien ajaksi löysi häntä tyydyttävän, kansan parasta palvelevan toimintamuodon. Hän kohosi suuren vakuutusyhtiön toimitusjohtajaksi, jolloin hänen työteliäisyytensä, organisatoriset kykynsä ja kaukonäköisyytensä pääsivät oikeuksiinsa. Tässä toimessa hän ei tyytynyt vain johtamaan omaa yhtiötään, vaan otti väsymättömästi osaa vakuutusalan yhteisiin pyrintöihin sekä kotimaassa että ulkomailla; varsinkin pohjoismainen yhteistyö oli hänen sydäntään lähellä. Pari vuotta hän toimi myös maan vaivaishoidon tarkastajana ja joutui tällöin sosiaalisia ongelmia ratkaisemaan. Muun toimensa ohella hän ehti suorittaa tieteellistä tutkimustyötä, jonka tulokset näyttäytyivät yliopistollisessa väitöskirjassa ja useissa muissa, nimenomaan vakuutusalaan liittyvissä tutkimuksissa.

Näissä moninaisissa töissään O. W. Louhivuori ei unohtanut tienviittaansa merkittyä velvoittavaa sanaa. Hän oli kiinteästi mukana isänmaallisissa pyrinnoissa. Jo varhain hänelle kirkastui itsenäisyysajatus. Hänelle tunne ja järki ilmaisivat, että Suomen kansa vain valtiollisesti riippumattomana saattaisi suorittaa tehtävänsä muiden kansakuntien yhteisössä ja että se oli myös kypsä ottamaan kohtalonsa omiin käsiinsä.

Nuoreen intomieliseen ja lahjakkaaseen itsenäisyysmieheen kohdistettiin huomiota ja 33-vuotiaana hänet nimitettiin jäseneksi siihen hallitukseen, joka toteutti Suomen kansan suuren unelman.

Tämä isänmaallisen innostuksen aika, jolloin hän aktiivisesti sai olla mukana ohjaamassa kansansa uusille urille, oli niitä elämän kohokohtia, joita Louhivuori mielellään muisteli varttuneemmalla iällä ja jotka ilmeisesti olivat omiaan ruokkimaan sitä pyrkimystä omistaa oma työnsä isänmaan hyväksi, joka häntä nuoruudesta pitäen elähdytti.

V. 1938 avautui Louhivuorelle uusi työskärsä kun hän sai nimityksen Kauppakorkeakoulun professoriksi. Hän oli jo siinä iässä, jolloin elämä alkaa kallistua iltaa kohti. Mutta herpaantumisen merkkejä ei ollut huomattavissa hänen otteissaan. Hänelle oli nyt kertynyt syvällisiä tietoja ja kokemuksia yhteiskunnallisen, valtiollisen, taloudellisen ja teellisen elämän eri aloilta, ja niitä hän saattoi soveltaa johdattaessaan satapäiset oppilasparvet edustamiensa oppialojen ongelmiin. Opetusta jakaessaan hän ei rakastanut detaljitietoja, häntä viehättivät suuret linjat, joissa historialliset perspektiivit kuvastuvat, hän pyrki opastamaan oppilaansa näkemään ne kantavat voimat, jotka ohjaavat kehitystä, hän pyrki johdattamaan kuulijakuntansa suurten ajattelijoiden maailmankatsomusten ymmärtämiseen. Ja ennen kaikkea: hän näki kaiken henkisen ja taloudellisen kulttuurin takana ihmisen, hän teroitti persoonallisuuksien merkitystä ihmiskunnan ja oman kansansa kehityksessä. Erään puheensa, jossa hän eritteli kulttuurin olemusta, hän lopetti seuraaviin, hänelle ominaisiin sanoihin: »Tärkeintä kulttuurin saavutuksissa eivät ole korkealle kohotettu tekniikka ja talous, suuret kulttuurirakennelmat ja muistomerkit, etevät organisaatiomuodot yhteiselämässä, ulkonainen voima ja valta. Tärkeintä on se, mikä useimmiten nyt sivuutetaan ja unohdetaan, kulttuurin luoja ja suurelta osalta sen luomus, *ihminen*.»

Oli hyvin ymmärrettävää, että korkeakoulun rehtorintoimen avautuessa 1945, Louhivuori oli siihen itseoikeutettu. Hän oli voittanut opettajatoveriensa luottamuksen ja arvonnannon, hän oli voimakkaana persoonallisuutena saanut keskeisen aseman korkeakoulun piirissä.

Ajankohta, jolloin O. W. Louhivuori tarttui korkeakoulun peräsiimeen, oli ankara ja ankea. Joitakin kuukausia aikaisemmin Suomi oli päässyt irtaantumaan sodan pauloista, ja raskaina painoivat nyt maata aluemenetykset, suoritettaviksi määrättyt näännyttävät sotakorvaukset, satojentuhansien siirtolaisten sijoittamisvaikeudet. Maa oli perinjuurin köyhtynyt, kaikesta oli puutetta, ravinnosta, tarvikkeista, rahasta. Itsenäinen Suomi, jota hän oli ollut pystyttämässä ja jonka hyväksi hän oli uhrannut miehuutensa päivät, tuntui järkkyvän perustuksiaan myöten. Epävarmuus isänmaan kohtalosta oli vallannut laajat kansalaispiirit, epätoivo tai pelko oli saanut monen siirtymään maasta pois.

Tällainen oli Louhivuoren rehtorinkauden tausta. Ja itse hän oli jo sivuuttanut 60 ikävuoden rajan, jolloin useimmat valmistautuvat vetäytymään vanhuuden lepoon. Mutta elävänä liekkiä paloi yhä hänen sisimmässään entinen tarmo, entinen aktiivinen halu antaa oma panoksensa yhteiseksi hyväksi. Hän ei lannistunut. Selkeämmin kuin monet

muut hän tajusi, että epätoivoon antautuminen merkitsisi kansallista tuhoa, että vain määrätietoinen työ ja järkkymätön luottamus kansan elinvoimaan saattaisivat tarjota pelastuksen ahdingosta. Taloudellisen pohjan lujittaminen oli hänen käsityksensä mukaan kaiken välttämätön edellytys, mutta sitä varten tarvittiin entistä enemmän avarakatseisia, opillisen ja käytännöllisen koulutuksen saaneita työntekijöitä. Kauppa-korkeakoulun tilat olivat ahtaat, vain viidennekselle pyrkijöistä voitiin tarjota opiskelumahdollisuuksia. Tarvittiin väljempää tiloja, parempia opetusvälineitä, helpompia opiskelumahdollisuuksia varsinkin vähävaraisten lapsille. Ja niin kiteytyi hänessä suunnitelma pystyttää uusi ajanmukainen toimitalo, joka palvelisi kansan taloudellista hyvinvointia.

Näin perästäpäin tuntuu suorastaan ihmeeltä, että suunnitelma saatiin toteutetuksi. Se tuskin olisi toiselle onnistunut. Mutta O. W. Louhivuoren sanakirja ei sisältänyt sanaa mahdoton. Hän raivasi tieltään esteet, hän sai nostetuksi todellisen kansanliikkeen, hän hankki mitä tarvittiin, hän valoi apujoukkoihinsa sitä palavaa innostusta, joka häntä itseään elähdytti. Vähääkään vähentämättä monien muiden henkilöiden suuriarvoista ja epäitsekästä panosta yhteisen asian hyväksi, voidaan sanoa, että se uusi toimitalo, joka kohoo Runebergin- ja Arkadiankadun kulmauksessa, tulee aikakirjoissa liittymään nimeen Louhivuori. Eikä vain ulkonaisessa merkityksessä. Uuden julkisivun takana hän myös määrätietoisesti kehitti opetusohjelmaa, jotta se vastaisi ajan vaatimuksia, ja loi toiminnalle kestävän taloudellisen pohjan.

Vaatimattomana, mutta hyvin ansaittuna tunnustuksena korkeakoulu tammikuussa 1950 antoi hänelle korkeimman oppiarvon, jonka se voi myöntää: kauppatieteiden kunniatohtorin arvon. Ja kun viime syyskuussa kanslerinvirka tuli avoimeksi, opettajaneuvosto yksimielisesti valitsi hänet korkeakoulun ylimmäksi hallitusmieheksi.

Kauan ei Louhivuoren suotu kanslerina toimia korkeakoulun hyväksi, mutta tämä lyhytkään aika ei ole ollut jättämättä pysyviä jälkiä. Se kruunasi hänen elämäntyönsä maansa ja kansansa hyväksi.

Suuri ja velvoittava on se perintö, jonka O. W. Louhivuori jätti jälkeensä. Näkyvänä muistomerkkinä kohoo vankalla suomalaisella peruskalliolla hänelle rakkaaksi käyneen korkeakoulun avara talo. Mutta vielä arvokkaammat ovat ne ajatukset, aloitteet ja opetukset, jotka säteilivät hänen väkevästä ja värikkästä, kaikkea inhimillistä ymmärtävästä persoonallisuudestaan. O. W. Louhivuori ei ollut niitä henkilöitä, joiden muisto nopeasti haihtuu, hänen työnsä kantaa hedelmää kaukaisiin aikoihin.

Täällä arkun äärellä on kunniavartiossa kaksi lippua, jotka molemmat kertovat lepoon päässeeseen matkamiehen elämäntyöstä. Toisella puo-

lella on edustettuna Kauppakorkeakoulu, jolle Louhivuori uhrasi myöhäisen miehuutensa voimat. Toisella puolella on Suomen siniristilippu, joka myös kätkee suojaansa hänen tomumajansa — itsenäisen Suomen ylevä symboli, jolle hän oli uskollinen kuolemaan asti. Molemmat kuvastavat isänmaallista työtä, jalointa, minkä ihminen voi suorittaa. Vavahduttavina kaikuvat tässä muistotilaisuudessa runoilijan sanat, jotka vainaja viimeisinä elonpäivinään, tuntiessaan lopun lähenevän, kirjoitti tervehdyksenä omaisilleen ja testamenttina jälkipolville ja jotka hän toivoi omaan kuolinilmoitukseensa:

Isänmaa, sä kultainen ja kallis,
Sinua kaikki työmme tarkoittaa.»

Syyskokouksessaan marraskuun 23 p:nä Kauppakorkeakoulun valtuuskunta päätti maalauttaa kansleri O. W. Louhivuoren muotokuvan sijoitettavaksi kanslerin virkahuoneeseen. Työ uskottiin taiteilija Tauno Miesmaalle. Muotokuva ei ole vielä valmistunut.

JOHN GRUNDSTRÖM

* 23. VI. 1877 † 19. VII. 1953

JOHN GRUNDSTRÖM

Toinen raskas menetys kohtasi Kauppakorkeakoulua heinäkuun 19 p:nä 1953, jolloin hallituksen varapuheenjohtaja, vuorineuvos, kauppatieteiden kunniatohtori JOHN GRUNDSTRÖM vaipui kuolon uneen maatilallaan Kiskon pitäjässä.

John Grundströmin kuollessa poistui eräs maamme elinkeinoelämän ja kulttuuriharrastusten keskeisimpiä hahmoja. Saatuaan v. 1899 päästötodistuksen Raahen porvari- ja kauppakoulusta Grundström astui sokeriteollisuuden palvelukseen ja joutui alalle, jolle hän koko elämänsä ajan pysyi uskollisena; Suomen Sokeri Oy:n toimitusjohtajana hän toimi 30 vuoden ajan, 1918—1948. Tämän vaativan toimen ohella hän hallintoneuvostojen ja johtokuntien puheenjohtajana tai jäsenenä osallistui aktiivisesti lukuisten taloudellisten yhtymien toimintaan. Avarakatseisena ja rikasaloitteisena henkilönä hän ulotti vaikutuksensa maamme koko talouspolitiikkaan ja liike-elämään.

John Grundströmillä oli kaiken lisäksi suuria kulttuuriharrastuksia. Nämä kohdistuivat nimenomaan nousevan liikemiespolven tukemiseen ja sen aatteellisten pyrintöjen edistämiseen. Erityisesti on tässä muistettava hänen toimintansa Kauppakorkeakoulun hyväksi. V:sta 1928 John Grundström kuului korkeakoulumme hallitukseen, ja v. 1950 suoritettun hallinnon uudelleen järjestelyn jälkeen hän tuli hallituksen varapuheenjohtajaksi. Hän antoi siten merkittävän panoksen korkeakoulumme kehitykselle. Myös Suomalaisen Liikesivistysrahaston monivuotisena puheenjohtajana hän hartaasti tuki korkeakoulumme toimintaa. Maininnan ansaitsee edelleen, että hän oli Liiketaloustieteellisen tutkimuslaitoksen hallintoneuvoston puheenjohtaja sekä Ekonomiliiton ja Kauppatieteiden kandidaattiyhdistyksen lämpimiä suosijoita.

Tunnustuksena arvokkaasta työstään Suomen talouselämän ja Kauppakorkeakoulun hyväksi John Grundström vihittiin kauppatieteiden kunniatohtoriksi promootiossa keväällä 1950.

John Grundström jätti muiston monipuolisesta ja taitavasta liike-miehestä, elämänmyönteisestä, eturistiriitoja sovittlevasta luonteesta, taloudellisia kulttuuripyrkimyksiä lämpimästi harrastavasta henkilöstä. Hänen luonteensa peruspiirteitä oli myös leppoisa huumori, joka teki hänestä suositun toverin laajoissa piireissä.

I. Hallinto, opettajat sekä viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1954.

Hallinto.

Kauppakorkeakoulun kansleri.

SUVIRANTA, BRUNO KAARLE, FT., Professori. 93; 53. Virasta vapaa.
Vt. HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, Rehtori. 93; 53.

Valtuuskunta.

Puheenjohtaja: NIKLANDER, KARL ALWAR, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 75; (16) 50.

8 *Varapuheenjohtaja:* WALDEN, JUUSO WALFRID, Ekon., Vuorineuvos, Kotkan kauppakamarin valitsema. 07; 50.

14 AHLQVIST, ARMAS, VT., Ekon., Pankinjohtaja, Jyväskylän kauppakamarin valitsema. 97; 50.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 11; 53.

HARIMA, SAMULI ALBERT, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 79; 50.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT., KTT. h.c., Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 93; (39) 50.

HIRVONEN, EINO, KTK., KTT. h. c., Pääkonsuli, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 02; (48) 51.

16 HUSA, ISAKKI HELMER, Kauppaneuvos, Kemin kauppakamarin valitsema. 94; 50.

HUTTUNEN, OSKARI, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 65; (38) 50.

INKEROINEN, EINAR ILMARI, KTM., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

1 JÄRVINEN, KYÖSTI NESTOR, FM., VTT., KTT. h. c., Professori, Keskuskauppakamarin valitsema. 69; (20) 50.

KAUPPI, KALLE, FM., MOT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 92; 52.

KAUPPINEN, AULIS PIETARI, KTM., Johtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

KUOSMANEN, JUHO, Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 87; 50.

KURIKKA, HEIKKI ARTTURI, Kauppaneuvos, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 87; 51.

LIPSANEN, ERKKI AUGUST, Ekon., Toimitusjohtaja, Porin kauppakamarin valitsema. 11; 50.

LUUMI, VÄINÖ OLAVI, Ekon., Apulaisjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 51.

MONONEN, JUSSI, Kauppaneuvos, Lahden kauppakamarin valitsema. 88; 50.

MÄLKÄÄ, AARNE, Johtaja, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 00; 53.

NUOTIO, NIILO, VT., Toimitusjohtaja, Turun kauppakamarin valitsema. 96; 50.

RAIKKALA, ARMAS ARVI WILHO, Ekon., Kauppaneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50.

REENPÄÄ, HEIKKI, Ekon., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 96; (36) 50.

RIISLA, YRJÖ OSSIAN, Vuorineuvos, Helsingin kauppakamarin valitsema. 89; 51.

RUUSKANEN, LAURI PIETARI, Kauppaneuvos, Tampereen kauppakamarin valitsema. 93; 50.

TAKKI, UUNO KRISTIAN, KTK., LaL., KTT. h. c., Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 01; (47) 50.

TAMMENOKSA, JUKKA, Kauppaneuvos, Kaakkois-Suomen kauppakamariin valitsema. 06; 50.

TOIVONEN, AARNE LEONARD, Ekon., Kauppaneuvos, Oulun kauppakamarin valitsema. 94; 50.

TUOMAS-KETTUNEN, MAGNUS ERIK, LOK., Toimitusjohtaja, Vaasan Kauppakamarin valitsema. 16; 54.

VARANKO, ERKKI VIILHO PERTTELI, KTK., Johtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 04; 54.

VAINIO, EVALD, Kauppaneuvos, Keski-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 98; 53.

VARTAINEN, OSMO JOHANNES, Ekon., Konsuli, Kuopion kauppakamarin valitsema. 10; 50.

WIHURI, ANTTI TAAVETTI, Merenkulkuneuvos, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 83; (38) 50.

*Rinkimä - Helsingin
Pohjois-Kuusela*

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 50.

VIRTANEN, ARTTURI JULIUS, Ekon., Toimitusjohtaja, Suomalaisen Liikesivistysrahaston valitsema. 90; 50.

Hallitus.

34

Puheenjohtaja: HIRVONEN, EINO, KTK., KTT. h. c., Johtaja. 02; (46) 50.

Varapuheenjohtaja: VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja. 08; 50.

CALONIUS, OLLI SAKARI, Ekon., Toimitusjohtaja. 11; 50.

HELENIUS, LAURI SAKARI, TkT. h. c., Dipl.ins., Vuorineuvos. 87; 50.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT., KTT. h. c., Professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 93; (39) 50.

KAUPPI, KALLE, FM., MOT., Professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 92; 52.

KIRVES, LAURI KALERVO, KTM., Toimitusjohtaja. 14; 50.

NURMELA, ILMO OLAVI, KTM., Johtaja. 03; 54.

SAARINEN, SEVERI MIKAEL, Ekon., Johtaja. 05; 50.

Rehtori.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR

Professori

Opettajaneuvoston, Laajennetun opettajaneuvoston ja Opettajakunnan puheenjohtaja.

Rehtori lokakuun 18 p:stä 1952.

Vararehtori.

KAUPPI, KALLE

Professori

Vararehtori lokakuun 29 p:stä 1952.

Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö.

Johtokunta.

Puheenjohtaja Alwar Niklander, jäsenet herrat Osk. Huttunen, Eino Hirvonen, Matti Virkkunen, Kaarlo Hildén, Kalle Kauppi, Lauri Kirves, Olli Caloniuss ja Severi Saarinen.

Opettajakunta.

Varsinaiset professorit.

KIVIKOSKI, ERNST ENSIO, FT., Dosentti. (Talousmatematiikka). 91; 28.

KAUPPI, KALLE, FM., MOT. (Kauppaoikeus). 92; 29.

RANINEN, HUUGO VALTER, KTL., LaT. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi). 99; 39.

HILDÉN, KAARLO THORSTEN OSKAR, FT., KTT. h. c., Dosentti. (Talousmaantiede). 93; (21) 46.

SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT. (Liikelaskentaoppi). 66; 48.

HEINÄNEN, BERNHARD (PEKKA), FT., Dosentti. (Kauppakemia ja tavaraoppi). 64; 50.

TAMMINEN, MIKKO KUSTAA, FT. (Kansantaloustiede). 13; 50.

VIHMA, VÄINÖ GÉZA, LaT., Dosentti. (Kauppaoikeus). 67; 52.

Liikelaskentaopin toinen professorinvirka on täyttämättä. Vt. VIRKKUNEN, HENRIK, KTT., Dosentti. 17; 51.

Kauppa- ja liikkeenhoito-opin toinen professorinvirka on täyttämättä. Kansantaloustieteen toinen professorinvirka on täyttämättä.

Dosentit.

KAITILA, ESA HEIKKI, FT., Professori. (Liikelaskentaoppi). 69; 46.

VIRKKUNEN, HENRIK, KTT. Vt. professori. (Liikelaskentaoppi). 17; 52.

HEINO, REINO RIKHARD, KTT. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi). 66; 52.

MATILA, KAARLO SAKARI, FT. (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 15; 53.

ALANEN, AULIS JOHANNES, FT., Yliopettaja, Dosentti. (Taloushistoria). 66; 54.

TARKIAINEN, TUTTU VILJO, FT., Professori. (Valtio- ja yhteiskuntaoppi). 12; 54.

TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT. (Kauppaoikeus). 15; 54.

Lehtorit.

HILDÉN, BROR ERIK, FM. (Saksankieli). 84; 38.

RANTAVAARA, IRMA IRENE, FT., Dosentti. (Englanninkieli). 68; 45.

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FM. (Englanninkieli). 68; 48.

LOUHIJA, JARL ALBIN, FM. (Suomen- ja ruotsinkieli). 68; 48.

TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM. (Saksankieli). 67; 49.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT. (Ranskankieli). 17; 50.

VIRTANEN, UNTO KALERVO, KTT. (Liikelaskentaoppi). 10; 50.

PUUKARI, ARVO MAURI JOHANNES, KTL. (Myynti- ja mainosoppi). 12; 53.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTL. (Liikkeenhoito-oppi). 19; 53.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTL. (Kansantaloustiede). 27; 54.

Venäjänkielen lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut LYYTINEN, ARVO ERKKI, Eversti evp. 91; 49.

Englanninkielen kolmas lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut BINHAM, PHILIP FRANK, MA. 24; 53.

Saksankielen kolmas lehtorinvirka on täyttämättä. Sitä on hoitanut VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST JOSEPH CURTSON, FK. 23; 53.

Opettajat.

KALLIONIEMI, SOLMU OUTERI, FM. (Pikakirjoitus). 13; 36.

HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA. (Konekirjoitus). 99; 45.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN MARY, BA. (Englanninkieli). 05; 49.

ERÄMETSÄ, ERIK HARALD, FT. (Englanninkieli). 19; 51.

PEITSO, JUKKA TAPANI, FM., MA. (Espanjan- ja portugalinkieli). 17; 51.

VIERIKKO, ERKKI, FK. (Espanjankieli). 24; 51.

NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM. (Englanninkieli). 11; (49) 52.

KURVINEN, AUVO, FT. (Englanninkieli). 16; 52.

KAIKKO, JOHANNES, FT., Vanh. lehtori. (Talousmaantiede). 93; 53.

JALOVAARA, LAURI VEIKKO, Ekon. (Suomalainen kauppakirjeenvaihto). 21; 53.

MELANDER, GUSTAV HENRIK ILMARI, LaT., -Professori. (Kauppa-oikeus). 04; (45) 53.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT. (Saksankieli). 22; 53.

NENONEN, AARRE VILHO, FM. (Ruotsinkieli). 17; 53.

SEVELIUS, MARTIN, FM. (Ruotsinkieli). 13; 53.

Assistentit.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM. (Kauppakemia ja tavaraoppi). 23; 50.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTL. (Liikelaskentaoppi). 22; 52.

AHLSTEDT, KARL LEO, KTM. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi). 29; 53.

RINNE, EILA ELSA KAARINA, KTM. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi). 29; 53.

TUOMINEN, RISTO KALEVI, KTK. (Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi). 19; 53.

MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaL. (Kauppaoikeus). 27; 54.

VOPIO, JAAKKO EENOK, VT. (Kauppaoikeus). 23; 54.

Täysin palvelleet, eläkkeellä olevat opettajat.

JÄRVINEN, KYÖSTI NESTOR, FM., VTT., KTT. h. c., liiketaloustieteen professori. 69; täysinpalv. 39.

KOIVISTOINEN, JOHANNES, FM., venäjänkielen lehtori. 72; täysinpalv. 42.

KEKKONEN, SAIMA, konekirjoituksen opettaja. 79; sai eläkkeen 45.

FORSBERG, NAIMA VIKTORIA, englanninkielen lehtori. 84; täysinpalv. 48.

STIGELL, RICHARD VILHELM, FT., kauppakemian ja tavaraopin professori. 80; täysinpalv. 50.

Viran- ja toimenhaltijat.

Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja.

TARPILA, OLLI PERTTI, VT. 19; 51.

Kanslerin sihteeri.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTL. 19; (49) 50.

Kanslia.

TASKINEN, ELLI MARIA. VTK., Kamreeri. 06; 50.

MÄKIPÄÄ, SYLVI ANNA-KRISTINA. Kanslisti. 05; 50.

TAMMINEN, TAIMI ELINA. Kanslisti. 25; 50.

KAARTOTIE, ARJA AINIKKI. Kanslisti. 19; 52.

Kirjasto.

VIRTANEN, NIILLO PAAVO, FM. Kirjastonhoitaja. 05; 52.

NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA. Kirjaston amanuenssi. 04; 27.

KAINULAINEN, JOHANNES KULLERVO, FM. Kirjaston amanuenssi. 13; 53.

JALAVA, AILI KYLLIKKI, FM. Kirjaston amanuenssi. 10; 54.

Laboratorio.

KAINULAINEN, YRJÖ, Laboratoriomestari. 16; 53.

MYLLYRINNE, SULO KULLERVO, Laboratorioapulainen. 36; 52.

Vahtimestarit.

NURMI, AARNE ANSHELM, Ylivahtimestari. 96; 50.

SUNDSTRÖM, JOHAN EDVIN, Vahtimestari. 15; 53.

II. Yleisiä tietoja.

Kauppakorkeakoulun valtuuskunta kutsuttiin, niinkuin edellisessä vuosikertomuksessa on mainittu, toukokuussa 1953 ylimääräiseen kokoukseen käsittelemään opettajaneuvoston ja hallituksen ehdottamia perussääntöihin tehtäviä muutoksia, jotka olivat aiheutuneet lähinnä uudesta kirjeenvaihtajan tutkinnosta. Koska perussääntöjen 61 §:n mukaan muutokset on hyväksyttävä kahdessa, vähintään 14 päivän väliajalla pidettävässä kokouksessa, valtuuskunta kutsuttiin toiseen ylimääräiseen kokoukseen kesäkuun 6 p:ksi 1953. Mainitussa kokouksessa muutokset hyväksyttiin, minkä jälkeen ne lähetettiin Valtioneuvoston vahvistettaviksi. Valtioneuvosto vahvisti perussääntöjen muutokset heinäkuun 9 p:nä 1953.

Uusien sääntöjen nojalla korkeakouluun perustettiin, niinkuin edellä sanotusta selviää, ekonomin tutkinnon rinnalle toinen erillinen loppu-tutkinto, jossa pääpaino on kieliopinnoissa. Lopullista päätöstä siitä, minkä arvonimen mainitun tutkinnon suorittajat saavat, ei ole vielä tehty. Opettajaneuvosto on päättänyt, ennen kuin se asian lopullisesti ratkaisee, pyytää esitetyistä ehdotuksista lausuntoa Kauppatieteiden kandidaattiyhdistykseltä ja Ekonomiliitolta. Vastaukset eivät ole vielä saapuneet.

Uusien sääntöjen tultua hyväksytyiksi ja vahvistetuiksi opettajaneuvosto kesällä 1953 sanomalehdistön välityksellä tiedotti, että syksyllä 1953 korkeakouluun pyrkivien uusien opiskelijain oli hakupapereissaan mainittava, kummanko tutkinnon suorittajiksi he ilmoittautuivat tai — mikäli molemmat tutkinnot saattoivat vaihtoehtoisesti tulla kysymykseen — kumpaako tutkintoa he ensisijaisesti halusivat ryhtyä opiskelemaan.

Määräajan kuluessa haki korkeakouluun 482 ylioppilasta. Näistä hyväksyttiin 275. Huomiota ansaitsee, että hakijoista 135 eli 30% asetti kirjeenvaihtajan tutkinnon ensimmäiselle sijalle, mikä lienee tulkittava siten, että uuden tutkinnon perustaminen oli oikeaan osunut toimenpide. Vasta muutaman vuoden kuluttua, jolloin ensimmäiset mainittua

tutkintoa opiskelevat ovat valmistuneet ja joutuneet liike-elämän palvelukseen, voidaan tehdä lopullisia päätelmiä uuden tutkinnon tarkoituksenmukaisuudesta.

Kanslerin virka.

Kanslerin viran tultua avoimeksi kansleri Louhivuoren kuoleman johdosta heinäkuun 1 p:nä, rehtori ryhtyi perussääntöjen mukaisesti hoitamaan oman virkansa ohella kanslerille kuuluvia tehtäviä.

Suorittamaan ehdollepanoa kanslerin viran täyttämiseksi laajennettu opettajaneuvosto kokoontui syyskuun 16 p:nä. Tässä kokouksessa rehtori prof. *Hildén*, joka aikaisemmin toimitetussa koeäänestyksessä oli nimetty toiseksi ehdokkaaksi kanslerin virkaan, ilmoitti kieltäytyvänsä asettumasta ehdokkaaksi. Ilmoituksen johdosta laajennettu opettajaneuvosto päätti siirtää ehdollepanon myöhempään ajankohtaan. Uudessa kokouksessa lokakuun 27 p:nä prof. *Kalle Kauppi*, joka koeäänestyksessä oli asetettu ensimmäiselle sijalle, ilmoitti kieltäytyvänsä asettumasta ehdokkaaksi. Tämän jälkeen toimitetussa äänestyksessä laajennettu opettajaneuvosto asetti ensimmäiselle ehdokassijalle Helsingin yliopiston kansantaloustieteen professorin, fil.tri *Bruno Kaarle Suvirannan* ja toiselle sijalle Outokumpu oy:n toimitusjohtajan, vuorineuvos fil.tri *Eero Mäkisen*. Myöhemmin samana päivänä vuorineuvos Mäkinen odottamatta kuoli, ennen kuin kokouksen pöytäkirjaa oli ehditty toimittaa korkeakoulun hallitukselle. Koska perussääntöjen 9 §:n mukaan laajennetun opettajaneuvoston tulee asettaa ehdolle kaksi henkilöä, joista hallitus valitsee kanslerin, oli kuolemantapauksen johdosta uusi ehdollepano tehtävä. Kokouksessaan marraskuun 10 p:nä laajennettu opettajaneuvosto suoritti äänestyksen ja asetti ensimmäiselle ehdokassijalle professori *Bruno Suvirannan* ja toiselle ehdokassijalle Suomen Pankin taloustieteellisen tutkimuslaitoksen johtajan, professori fil.tri *Alf Emil Tudeerin*.

Kokouksessaan marraskuun 23 p:nä hallitus valitsi korkeakoulun kansleriksi toukokuun 31 p:nä 1957 päättyväksi toimiajaksi professori *Bruno Suvirannan*. Tasavallan Presidentti vahvisti vaalin joulukuun 4 p:nä 1953.

Syystä, että kansleri Suviranta vaalin tapahtuessa oli luento- ja tutkimusmatkalla Yhdysvalloissa, missä hän viipyi koko lukuvuoden ajan, eikä voinut ulkomailta käsin hoitaa kanslerille kuuluvia tehtäviään, rehtori on toiminut vt. kanslerina lukuvuoden 1953—54 loppuun asti.

Rehtorin ja vararehtorin virat.

Sen johdosta, että rehtorin ja vararehtorin toimikaudet päättyivät toukokuun 31 p:nä 1954, laajennettu opettajaneuvosto perussääntöjen 22 §:n mukaisesti kokoontui huhtikuun 13 p:nä suorittamaan ehdollepanon rehtorin ja vararehtorin viran täyttämiseksi 3-vuotiskaudeksi 1954—1957. Toimitetussa äänestyksessä laajennettu opettajaneuvosto asetti ensimmäiselle ehdokassijalle nykyisen rehtorin, prof. *Kaarlo Hildénin*, toiselle sijalle nykyisen vararehtorin, prof. *Kalle Kaupin* ja kolmannelle sijalle prof. *Pekka Heinäsen*.

Virkaehdotus lähetettiin kansleri Suvirannalle Yhdysvaltoihin, Lawrencein kaupunkiin (Kansas). Huhtikuun 20 p:nä päivätyssä kirjeessään kansleri ilmoitti nimittäneensä rehtoriksi kesäkuun 1 p:nä 1954 alkavaksi 3-vuotiskaudeksi prof. *Kaarlo Hildénin* ja vararehtoriksi prof. *Kalle Kaupin*.

Korkeakoulun hallinto.

Korkeakoulun valtuuskunta on kertomusvuoden aikana koontunut kolme kertaa.

Ylimääräisessä kokouksessaan kesäkuun 6 p:nä 1953 valtuuskunta, niinkuin edellä on mainittu, hyväksyi toisessa käsittelyssä perussääntöihin ehdotetut muutokset, jotka sen jälkeen lähetettiin Valtioneuvostoon vahvistettaviksi.

Syyskokouksessaan marraskuun 23 p:nä 1953 valtuuskunta käsitteli ja hyväksyi talousarvion vuodeksi 1954 sekä valitsi hallituksen jäseniksi tammikuun 1 p:nä 1954 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi erovuorossa olevat jäsenet vuorineuvos *Lauri Heleniuksen*, toimitusjohtaja *Lauri Kirveksen* ja pääjohtaja *Matti Virkkusen* sekä edesmenneen vuorineuvos John Grundströmin tilalle joulukuun 31 päivänä 1954 päättyväksi toimikaudeksi johtaja *Ilmo Nurmela*.

Valtuuskunta päätti maalauttaa korkeakoulun manalle menneen kanslerin, prof. O. W. Louhivuoren muotokuvan sijoitettavaksi kanslerinvirastoon. Virallisten asiain jälkeen rehtori teki selkoa valtuuskunnan edellisen kokouksen jälkeen sattuneista virkanimityksistä ym. huomattavista tapahtumista korkeakoulun piirissä.

Vuosikokouksessaan maaliskuun 18 p:nä valtuuskunta valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1954 uudelleen kauppaneuvos *Alvar Niklanderin* ja varapuheenjohtajakseen samoin uudelleen vuorineuvos *J. W. Waldenin*. Hallituksen vuosikertomus ja tilit hyväksyttiin ja hallitukselle myönnettiin vastuuvapaus. Vuoden 1954 tilejä tarkastamaan valittiin entiset tilintarkastajat professori KHT *Martti Saario*, kauppat.maisteri, joh-

taja KHT *Tyko Vanhala* sekä kauppat.maisteri KHT *Olle V. Salmi*, jonka tehtävänä on toimia myös numerotarkastajana. Varatilintarkastajiksi valittiin entiset, nimittäin johtaja kauppat.maisteri *Aulis Kauppi-nen* ja ekonomi, kauppaneuvos *Arvi Raikkala*. Virallisten asiain jälkeen rehtori antoi samanlaisen selonteon kuin syyskokouksen yhteydessä.

Kertomusvuoden aikana on valtuuskunnan kokoonpanossa tapahtunut seuraavia muutoksia:

Vuonna 1953 muodostettu Keski-Pohjanmaan kauppakamari on valinnut edustajakseen kauppaneuvos *Evald Vainion*. Kauppakamarien valitsemien jäsenten näin lisääntyessä yhdellä, on myös Suomalaisen Liikesivistysrahaston ollut valittava uusi jäsen; rahasto valitsi toimitusjohtaja *Olli Caloniuksen*. Valtuuskunnan syyskokouksessa todettiin, että perussääntöjen mukaan olivat erovuorossa herrat *Armas Ahlqvist*, *Eino Hirvonen*, *Kyösti Järvinen*, *Jussi Mononen*, *Heikki Reenpää*, *Jukka Tammenoksa*, *Osmo Vartiainen* ja *Antti Wihuri*, minkä lisäksi edesmenneen *John Grundströmin* tilalle oli valittava jäsen. Asianomaiset järjestöt valitsivat erovuorossa olevat uudelleen valtuuskunnan jäseniksi paitsi *Vaasan kauppakamari*, joka edesmenneen kauppaneuvos *Orelman* tilalle valitsi toimitusjohtaja *Erik Tuomas-Kettusen*, ja Suomalainen Liikesivistysrahasto, joka edesmenneen vuorineuvos *John Grundströmin* tilalle valitsi johtaja *Erkki Varangon*.

Hallitus on lukuvuoden aikana kokoontunut 8 kertaa. Hallituksen varapuheenjohtajan, vuorineuvos *John Grundströmin* kuoleman johdosta hallitus kokouksessaan syyskuun 24 p:nä valitsi puheenjohtajakseen v:n 1953 jälellä olevaksi ajaksi pääjohtaja *Matti Virkkusen*. Kokouksessaan helmikuun 4 p:nä hallitus valitsi puheenjohtajakseen v:ksi 1954 edelleen kauppat.tohtori *Eino Hirvosen* ja varapuheenjohtajakseen edelleen pääjohtaja *Matti Virkkusen*.

Opettajaneuvosto on lukukausien aikana kokoontunut joka perjantai. Lisäksi on pidetty muutamia ylimääräisiä kokouksia, mm. kesäloman aikana uusien oppilaiden valitsemista varten.

Laa jennettu opettajaneuvosto on kokoontunut neljä kertaa suorittaakseen ehdollepanon kanslerin, rehtorin ja vararehtorin virkojen täyttämiseksi.

Virat ja toimet.

Kansantaloustieteen, kauppa- ja liikkeenhoito-opin ja liikelaskentaopin rinnakkaiset professorinvirat, jotka pätevien hakijain puutteesta ovat olleet täyttämättä, julistettiin syksyllä 1953 uudelleen haettaviksi lokakuun 5 p:ään mennessä. Määräajan kuluessa hakivat kansantalous-

tieteen professorinvirkaa fil.maist. *Jaakko Railo* ja kauppat.lis *Fedi Vaivio*, kauppa- ja liikkeenhoito-opin professorinvirkaa dosentti *Reino R. Heino*, professori *Esa Kaitila* ja kauppat.lis., lainopin kand. *Jorma Pasanen* sekä liikelaskentaopin professorin virkaa dosentti *Henrik Virkkunen* ja lehtori, kauppat.tri *Unto Virtanen*. Kaikki hakijat pyysivät yhden vuoden lisääjän pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan lokakuun 16 p:nä opettajaneuvosto myönsi hakijoille heidän anomansa pätevyitymisajan, joka päättyy lokakuun 5 p:nä 1954.

Sitten kun kansleri opettajaneuvoston ehdotuksesta oli keväällä 1953 päättänyt, että korkeakouluun perustetaan vakinainen lehtorinvirka kansantaloustieteeseen, mainittu virka julistettiin haettavaksi huhtikuun 24 p:nä 1953. Hakuajan kuluessa sitä hakivat fil.maist. *Niilo T. Hirn*, valtiotiet. maist. *Kauko V. Niinisalo*, fil.maist. *Veli Nurkkala* ja kauppat.lis. *Fedi Vaivio*. Opettajaneuvosto päätti pyytää lausunnon hakijoiden kelpoisuudesta virkaan prof. *Bruno Suvirannalta* ja prof. *Mikko Tammiselta*, jotka molemmat ottivat vastaan tehtävän. Asian tuntijain lausunnot esitettiin opettajaneuvoston kokouksessa syyskuun 9 p:nä. Hakija *Hirnin* tämän jälkeen peruutettua hakemuksensa muut hakijat pitivät syyskuun 25 p:nä säädetyn näyteluennon. Samana päivänä pitämässään kokouksessa opettajaneuvosto julisti kaikki jälellä olevat hakijat kelpoisiksi virkaan sekä asetti ensimmäiselle sijalle hakija *Vaivion*, toiselle sijalle hakija *Niinisalon* ja kolmannelle hakija *Nurkkalan*. Lokakuun 29 p:nä tekemällään päätöksellä vt. kansleri nimitti kauppat.lis. *Fedi Lennart Vaivion* kansantaloustieteen lehtorin virkaan tammikuun 1 p:stä 1954 lukien.

Sen johdosta, että lehtori *B. E. Hildén* ensi syyskuussa täyttää 70 vuotta ja korkeakoulun sääntöjen mukaan joutuu eläkkeelle, hän anoi eroa virastaan tulevan lukuvuoden alusta eli syyskuun 1 p:stä lukien. Päätöksellään tammikuun 29 p:nä vt.kansleri myönsi pyydetyn eron. Kauppakorkeakoulu haluaa tässä yhteydessä esittää syvästi tuntemansa kiitoksen lehtori *Hildénille* hänen erinomaisen taitavasta, innostuttavasta ja tuloksellisesta toiminnastaan korkeakoulun hyväksi pitkän vuosijakson aikana. — Kokouksessaan tammikuun 29 p:nä opettajaneuvosto päätti julistaa saksankielen lehtorinviran haettavaksi. Hakuajan päättyessä maaliskuun 1 p:nä hakijoiksi olivat ilmoittautuneet seuraavat henkilöt: fil.tri, rehtori *Paavo E. S. Elo*, fil.tri *Erik Erämetsä*, fil.maist., vanh.lehtori *Valentin Glückert*, fil.kand. *Eino Häkkinen*, fil.maist., vanh.lehtori *Aulis K. Kopponen*, fil.maist. *Unto Leikkola*, fil.tri *Kaj B. Lindgren*, fil.maist., lehtori *Aari Ronkainen* ja fil.tri *Martha Römer*. Antamaan lausunnot hakijoiden pätevyyydestä opettajaneuvosto pyysi prof. *Pekka Kataran* ja prof. *Emil Öhmannin*, jotka myös ottivat

tehtävän vastaan. Ennen kuin asiantuntijain lausunnot olivat saapuneet peruuttivat hakemuksensa kaikki muut paitsi hakijat Erämetsä, Häkkinen ja Lindgren. Mainitut hakijat pitivät säädetyn näyteluennon maaliskuun 19 p:nä, minkä jälkeen, maaliskuun 26 p:nä, asiantuntijain lausunnot esitettiin ja opettajaneuvosto suoritti ehdollepanon. Opettajaneuvosto katsoi kaikki kolme hakijaa päteviksi ja asetti ensimmäiselle sijalle fil.tri Lindgrenin, toiselle sijalle fil.tri Erämetsän ja kolmannelle sijalle fil.kand. Häkkisen. Huhtikuun 28 p:nä tekemällään päätöksellä vt.kansleri nimitti saksankielen lehtoriksi syyskuun 1 p:stä lukien fil. tri *Kaj Brynolf Lindgrenin*.

Dosenttien lukumäärä on lukuvuoden aikana lisääntynyt neljällä. Syyskuussa talousmatematiikan ja tilastotieteen opettaja, fil.tri Sakari Mattila anoi tulla nimitetyksi mainittujen aineiden dosentiksi. Opettajaneuvoston saatua prof. *Ensio Kivikoskelta* ja Helsingin yliopiston dosentilta *Kari Karhuselta* pyytämänsä asiantuntijalausunnot, jotka molemmat olivat puoltavia, sekä hakijan pidettyä säädetyn näyteluennon, vt. kansleri opettajaneuvoston ehdotuksen mukaisesti marraskuun 11 p:nä nimitti tri *Kaarlo Sakari Mattilan* talousmatematiikan ja tilastotieteen yksityisdosentiksi. Katsoen siihen, että mainitut aineet ovat korkeakoulun opetusohjelmassa tärkeitä, opettajaneuvosto myöhemmin teki ehdotuksen, että niihin perustettaisiin vakinainen dosentintoimi. Sitten kun hallitus oli antanut tähän suostumuksensa, vt.kansleri opettajaneuvoston ehdotuksesta helmikuun 17 p:nä nimitti virkaan tri *Mattilan*.

Kokouksessaan huhtikuun 9 p:nä opettajaneuvosto tehtyjen anomusten perusteella päätti ehdottaa, että Helsingin yliopiston dosentti, Suomalaisen normaalilyseon yliopettaja fil.tri *Aulis J. Alanen* nimitettäisiin taloushistorian yksityisdosentiksi, ja että Yhteiskunnallisen korkeakoulun professori fil.tri *Tuttu Tarkiainen* nimitettäisiin valtio- ja yhteiskuntaopin yksityisdosentiksi. Opettajaneuvoston ehdotuksen mukaisesti vt.kansleri huhtikuun 26 p:nä nimitti tri *Alasen* ja prof. *Tarkiainen* yksityisdosenteiksi.

Opettajaneuvoston kokouksessa lokakuun 30 p:nä esitettiin lakit.tri *K. A. Telarannan* anomus, että hänet nimitettäisiin kauppaoikeuden yksityisdosentiksi. Opettajaneuvosto valitsi asiantuntijoiksi prof. *Kaupin* ja prof. *Vihman*. Sitten kun hakija oli huhtikuun 23 p:nä pitänyt näyteluennon ja asiantuntijain puoltavat lausunnot oli esitetty, opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 21 p:nä julisti tri Telarannan kelpoiseksi mainittuun dosentin toimeen. Päätöksellään toukokuun 27 p:nä vt.kansleri nimitti lakit.tri *Kaarlo Armas Telarannan* kauppaoikeuden yksityisdosentiksi.

Dosentit *Reino R. Heino* ja *Esa Kaitila* ovat nauttineet virkavapautta kevätlukukauden 1954.

Ylimääräisinä opettajina liikelaskentaopissa ovat opettajaneuvoston määräyksen nojalla toimineet kauppat.maisterit *Aimo Autio* ja *Einar Lehto*. Lehtori, kauppat.tri *Unto Virtasen* pyydettyä virkalomaa koko lukuvuodeksi 1954—55 syystä, että hänet on määrätty hoitamaan professorinvirkaa Turun kauppakorkeakoulussa ja valittu mainitun korkeakoulun rehtoriksi, opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 28 p:nä on määrännyt maist. *Aimo Aution* hoitamaan lehtorinvirkaa ensi lukuvuonna.

Prof. T. Tarkiaisen nauttiessa sairaslomaa syyslukukauden 1953 fil.tri *Olavi Seikkari* hoiti valtio- ja yhteiskuntaopin opetukseen kuuluvat tehtävät.

Opettajaneuvoston määräyksen nojalla ovat fil.maisterit *Elsa Puuska-Jänntti* ja *Kaisu Puuska-Joki* syyslukukaudella antaneet opetusta ranskankielessä, fil.maist. *Laila Nurminen* syyslukukaudella englanninkielessä, fil.tri *Kaj B. Lindgren* koko lukuvuoden saksankielessä, ekonomi *Lauri Jalovaara* koko lukuvuoden suomenkielisessä kauppakirjeenvaihdossa, lehtori *M. Sevelius* ja fil.maist. *A. V. Nenonen* koko lukuvuoden ruotsinkielisessä kauppakirjeenvaihdossa.

Antamaan opetusta saksankielessä syyskuun 1 p:stä lukien opettajaneuvosto on määrännyt lehtori *B. E. Hildénin*, ruotsinkielisessä kauppakirjeenvaihdossa vanh.lehtorin *Margaretha Beckerin*, ranskankielessä fil.kand. *Erkki Vierikon*, avustamaan ranskankielen lehtoria I vuosikurssin alkeiskurssin opetuksessa ylioppilas *Jarmo Anttilan*.

Ylimääräiseksi amanuenssiksi kirjastoon tammikuun 1 p:stä lukien on otettu fil.maist. *Aili Kyllikki Jalava*.

Useat assistenttitoimet on lukuvuoden aikana täytetty. Kauppa- ja liikkeenhoito-opin assistentiksi marraskuun 1 p:stä alkaen on määrätty kauppat.kand. *Risto Kalevi Tuominen*, kauppaoikeuden assistenteiksi v:n 1954 alusta lakit.lis. *Pentti Muukkonen* ja varatuomari *Jaakko Voipio*, talousmaantieteen assistentiksi syyskuun 1 p:stä 1954 lukien fil.kand. *Olavi Johannes Granö*, kansantaloustieteen assistentiksi syyskuun 1 p:stä 1954 lukien kauppat.kand. *Jouko Sakari Paakkanen*.

Kirjastoon on päätetty perustaa valvojan toimi, johon kuuluu kirjaston toiminnan seuraaminen ja mahdollisiin epäkohtiin puuttuminen, Valvojaksi on määrätty dosentti *Henrik Virkkunen*.

Valtion apurahat tieteenharjoittajille.

Varttuneita tieteenharjoittajia varten Kauppakorkeakoululle osoitettiin 3-vuotiskautta 1954—56 varten kolme apurahaa. Hakemusten perusteella vt.kansleri päätöksellään joulukuun 22 p:nä antoi mainitut

apurahat prof. *Pekka Heinäselle*, prof. *Martti Saariolle* ja prof. *Kalle Kaupille*.

Nuorille tieteenharjoittajille osoitetut apurahat v:ksi 1954 vt. kansleri on hakemusten perusteella myöntänyt kauppat.kand. *Leo Ahlstedtille*, kauppat.lis. *Jaakko Hongolle*, fil.maist. *Jukka Jutilalle*, kauppat.kand. *Kai Palmgrenille* ja ekonomi MBA *Meeri Saarsalmelle*.

Kauppakorkeakoululle v:ksi 1954 varattu 80.000 mk:n suuruinen tutkimusstipendi, joka on tarkoitettu lisensiaatin- tai tohtorintutkintoa varten opiskeleville, on annettu kauppat.kand. *Risto Tuomiselle*.

Valtion opintolainarahasto.

Valtion opintolainarahaston neuvottelukunnassa korkeakoulua on edustanut prof. *Pekka Heinänen*, varamiehenään prof. *Mikko Tamminen*.

Korkeakoulun opintolainautakunnassa ovat opettajakunnan edustajina olleet prof. *Huugo Raninen* puheenjohtajana, henkilökohtaisena varamiehenään tri *Irma Rantavaara*, ja prof. *Pekka Heinänen*, henkilökohtaisena varamiehenään prof. *Väinö Vihma*. Oppilaskunnan edustajana on ollut kauppat.yliopp. *Pekka Korpinen*, varamiehenään kauppat.yliopp. *Paavo Salmivaara*. Lautakunnan sihteerinä on edelleen toiminut kirjastonamanuenssi nti *Lempi Nurkkala*.

Kauppakorkeakoulujen yhteistoiminta.

Kertomusvuoden aikana ovat Kauppakorkeakoulussa vierailleet luennoitsijoina useat tunnetut taloustieteiden edustajat.

Todelliseksi merkkitapaukseksi muodostui tunnetun kansantaloustieteilijän ja kulttuurifilosofin, Genèven Institut Universitaire des Hautes Etudes Internationales'in professorin *Wilhelm Röpken* vierailu lokakuun 6—8 p:nä. Prof. Röpke, jonka Kauppakorkeakoulun ohella olivat Helsinkiin kutsuneet Suomen Liikemies-Yhdistys ja Kansantaloudellinen Yhdistys, piti mainittuina päivinä korkeakoulun juhlasalissa kolme luentoa: »Das Problem der wirtschaftlichen Ordnung», »Zahlungsbilanz und Konvertibilität» ja »Der Nationalökonom vor der Kulturkrise unserer Zeit». Luentoja kuulemaan oli vapaa pääsy myös ulkopuoleisilla asianharrastajilla, ja juhlasali oli jokaisessa tilaisuudessa ääriään myöten täynnä kiinnostunutta yleisöä.

Tammikuun 23 p:nä piti Kööpenhaminan kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professori *Max Kjaer-Hansen* korkeakoulun suuressa luentosalissa luennon aiheesta »Moderna efterfrågeanalyser och deras betydelse». Tilaisuuteen oli lähetetty kutsu myös Svenska Handelshögskolanin opettajille ja oppilaille.

Maaliskuun 27 p:nä piti Göteborgin kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professori *Ulf af Trolle* korkeakoulun juhlasalissa luennon aiheesta »Valet av konkurrensmedel — företagarens svåraste problem». Tähänkin tilaisuuteen korkeakoulu oli kutsunut Svenska Handelshögskolanin opettajat ja oppilaat sekä muut asianharrastajat.

Lokakuun 23 p:nä Svenska Handelshögskolan vietti uuden, Kauppakorkeakoulun välittömässä naapuruudessa sijaitsevan toimitalonsa vihkiäisiä. Vihkiäisjuhlassa Kauppakorkeakoulua edustivat hallituksen puheenjohtaja tri *Eino Hirvonen* ja rehtori *Hildén*, jotka ojensivat juhlivalle sisarkorkeakoululle adressin ja kukkamaljakon. — Seuraavana päivänä, lokakuun 24:nä Svenska Handelshögskolan järjesti ensimmäisen juhlallisen maisterin- ja tohtorinpromootionsa, jossa mm. Kauppakorkeakoulun rehtori vihittiin kauppatieteiden kunniatohtoriksi.

Aamupäivällä lokakuun 23 p:nä juhliin saapuneet Skandinavian kauppakorkeakoulujen edustajat olivat Kauppakorkeakoulun vieraina lounaalla.

Lokakuun 25 p:nä pidettiin Svenska Handelshögskolanin rehtorin, prof. *Odal Stadiuksen* kutsusta pohjoismaisten kauppakorkeakoulujen rehtorien kokous. Tilaisuudessa Bergenin kauppakorkeakoulun rehtori *I. Wedervang* kutsui Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen edustajat konferenssiin Bergeniin toukokuun alussa 1954, mikä kutsu kiitollisesti otettiin vastaan. Kokouksessa keskusteltiin alustavasti konferenssin ohjelmasta.

Edellä mainittu konferenssi pidettiin Bergenissä toukokuun 4—6 p:nä. Edustettuina olivat kaikki pohjoismaiset kauppakorkeakoulut; Kauppakorkeakoulua edustivat rehtori *Hildén* ja vararehtori *Kauppi*. Konferenssin puheenjohtajana toimi rehtori *Wederwang*.

Ohjelma oli hyvin monipuolinen. Ensimmäisenä kokouspäivänä esitettiin selonteot korkeakoulujen piirissä viime rehtorinkonferenssin jälkeen opetuksessa, opettajistossa, tutkintovaatimuksissa jne. tapahtuneista muutoksista sekä tulevaisuuden suunnitelmista. Kauppakorkeakoulun puolesta tällaisen selonteon antoi rehtori *Hildén*. Myöhemmin samana päivänä osanottajat tekivät linja-autossa matkan Solstrandin matkailuhotelliin, jossa Norjan kauppakorkeakoulun yhteydessä toimivalla Administrativt Forskningsfond'illa oli hallinnolliset kurssit. Kursien järjestelyn esitteli mielenkiintoisessa esitelmässä johtajana toimiva professori *Rolf Waaler*. Esitelmän jälkeen osanottajat saivat seurata kurssin työskentelyä: pienissä ryhmissä analysoitiin keskustelun muodossa erilaisia (todellisia, ei konstruoituja) liike-elämän ongelmia. Tästä

uudesta toimintamuodosta konferenssin osanottajat saivat hyvin myönteisen käsityksen.

Seuraavien kokouspäivien ohjelmassa herätti kysymys kauppakorkeakouluissa suoritettujen tutkintojen yleispohjoismaisesta pätevyydestä ja kauppakorkeakoulujen välisestä yhteistyöstä vilkasta keskustelua. Kaikki osanottajat olivat yhtä mieltä siinä, että yhteistyötä olisi edelleen tehostettava ja opiskelijain siirtymistä toisesta korkeakoulusta toiseen helpotettava siten, että suoritettut osa- tai lopulliset tutkinnot olisi koetettava saada mahdollisuuksien mukaan tunnustetuiksi kaikkialla Pohjoismaissa. Katsoen niihin eroavuuksiin, joita eri kauppakorkeakoulujen välillä on todettavissa, konferenssi ei kuitenkaan katsonut voitavansa nykyvaiheessa suositella kaikkien tutkintojen hyväksymistä sellaisenaan eri korkeakouluissa, mutta lausui yleisenä toivomuksena, että ylioppilas, joka haluaa viettää osan opiskeluajastaan toisessa pohjoismaisessa kauppakorkeakoulussa, saisi laskea hyväkseen tässä suoritettamansa tutkinnot, ja että loppututkinnon suorittaneelle, joka haluaa jatkaa opintojaan toisessa kauppakorkeakoulussa, annettaisiin siihen tilaisuus. Konferenssi hyväksyi julkilausuman seuraavassa muodossa ja kieliasussa:

Rektorkonferansen for de nordiske handelshøyskoler som ble avholdt ved Norges Handelshøyskole i dagene 4.—6. mai d.å. har drøftet spørsmålet om former for samarbeid mellom dem bl.a. på basis av de utredninger og fremstillinger som foreligger fra Den nordiske kulturkommisjon og med utgangspunkt i et vedtak som ble fattet under Det nordiske råds behandling av saken i møtet i København 13.—22. februar 1953.

De nordiske handelshøyskoler hilser med glede de tiltak som allerede er satt i verk for å øke samvirket mellom de vitenskapelige institusjoner i de nordiske land og vil gjøre sitt til at det på det område der handelshøgskolene arbeider, også kan taes skritt til å øke omfanget av det samarbeid som allerede er etablert.

Diskusjonen under rektorkonferansen samlet seg fortrinsvis om det praktiske spørsmål å finne en utvei for å gjøre deleksamener, prøver og kurser avlagt eller gjennomgått ved *en* høyskole gjeldende ved en av de andre. Rektorkonferansen ønsker å understreke at studieordningene ved de nordiske handelshøyskoler avviker fra hverandre og at det derfor ikke er mulig generelt å gjøre de enkelte deleksamener eller prøver gjeldende fra den ene institusjon til den annen.

Rektorkonferansen vil imidlertid anbefale at man, innenfor rammen av gjeldende forskrifter, skaper muligheter for de studenter som ønsker å tilbringe en del av sin studietid ved en annen høyskole, til å kunne regne seg til gode de prøver som er avlagt der.

Likeledes vil rektorkonferansen anbefale at studenter som har avlagt anerkjent eksamen med tilstrekkelig gode karakterer fra en høyskole

på dette grunnlag gis muligheter for — eventuelt ved dispensasjon — å fortsette sine vitenskapelige studier ved en annen nordisk høyskole.

Rektorkonferansen vil videre peke på det ønskelige i at mulighetene for utveksling av laerere mellom de nordiske handelshøyskoler økes ved at tilstrekkelige midler blir stillet til de respektive høyskolars disposisjon for dette formål, beløp som ikke bare tillater gjestende forelesere under et kort besøk å holde en enkelt eller et fåtall forelesninger, men beløp som antydningssvis tillater gjesten en eller to måneders opphold ved den høyskole besøket gjelder. Slike besøk antas å ville være særlig verdifulle for de yngre laererkrefter og samtidig virke sterkt stimulerende på det vitenskapelige samarbeid mellom de nordiske land.

Konferenssin käsitlemistä muista asioista mainittakoon kysymys valtiovallan suhteista kauppakorkeakouluihin, jonka alusti prof. *Kauppi*, kysymys kauppakorkeakoulujen ja liike-elämän välisistä kosketuksista, jonka alusti prof. *A. Grandell* Turusta, sekä kysymys siitä, vastaako taloudellisia opintoja silmälläpitäen itsenäinen kauppakorkeakoulu vaiko yliopistoon liittyvä taloudellinen tiedekunta paremmin tarkoitustaan; viimeksi mainitussa kysymyksessä, jonka alusti prof. *H. Berglund* Göteborgista, keskusteluun osallistuvat olivat ehdottomasti edellisen vaihtoehdon kannalla, joskin myönnettiin, että yliopistoon kuulumisella on eräitä etuja nimenomaan opettajavoimien saantiin nähden.

Konferenssin viimeisessä istunnossa rehtori *Berglund* lausui seuraavan rehtorinkonferenssin tervetulleeksi Göteborgiin kolmen vuoden kuluttua.

»Studia Generalia»-luentosarja.

Aikaisemman päätöksen mukaisesti järjestettiin myös lukuvuonna 1953—54 »Studia generalia» luentosarja, jonka tarkoituksena on perehdyttää korkeakoulun oppilaat yleissivistyksellisiin kysymyksiin sekä tieteen saavutuksiin heidän omien opintoalojensa ulkopuolelta. Sarjan puitteissa pidettiin seuraavat luennot: 20. 10. 1953 teol.tohtori *Sigfrid Sirenus*, Kovaksikeitetty vai syvähenkinen yhteiselämä; 27. 10. tohtori *Martti Paloheimo*, Rakkaus ja viha terveyden ja sairauden syynä; 10. 11. pääjohtaja *Arvi Kivimaa*, Näytelmä, kirjailijan ja ohjaajan yhteistyön tulos; 17. 11. eduskunnan oikeusasiamies, apulaisprofessori *Paavo Kastari*, Perustuslakiemme synty; 1. 12. Suomen Akatemian esimies, professori *Artturi I. Virtanen*, Ihmiskunnan valkuaisprobleemi; 26. 1. 1954 professori *Tauno Nurmela*, Ovatko sanat samaa kuin asiat? 9. 2. professori *Lauri Puntila*, Suomen kansainvälinen asema; 23. 2. professori *Erkki Laurila*, Energiasta ja atomienergiasta; 9. 3. fil.tohtori *Helge Miettunen*, Elokuva ja nykyaika; 23. 3. professori *Martti Kaila*, Neuroosit ja nykyaika.

Syyskuun 3 p:n väipui keuhon uuteen kauppalas-
kauteen karsien Antti Agaton Pönnelä.
Hän si kutsuaan ^{viotis}

Kun korkeakouluun keväällä 1950 perustettiin
karsieninika ^{opettajakunta} ^{ylimääräinen} ^{luennoin} ^{perustettiin}
Antti Pönnelä ^{ollaan} ^{uuden} ^{ajan} ^{toimien}
^{vaihtamien} ^{toimintaan} ^{toimintaan} ^{toimintaan}
^{toimien} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
den pää ^{menetys} ^{uuteen} ^{opettajakunta} ^{uuteen}

Heidän yli ^{kaikki} ^{uuteen} ^{toimintaan} ^{toimintaan}
kauppalas ^{arkana} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}

Ulk. se si ^{uuteen} ^{toimintaan} ^{toimintaan} ^{toimintaan}
ylimääräinen ^{hallinto} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
kauppalas ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
sen, ^{uuteen} ^{toimintaan} ^{toimintaan} ^{toimintaan}
ja ^{uuteen} ^{toimintaan} ^{toimintaan} ^{toimintaan}
toimintaan ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
kauppalas ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
alustan ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien} ^{toimien}
selle ^{uuteen} ^{toimintaan} ^{toimintaan} ^{toimintaan}

Каппауотки

Luentosarjaa valmistavaan toimikuntaan ovat opettajakunnan edustajina kuuluneet prof. *Pekka Heinänen* puheenjohtajana sekä fil. tohtorit *Irma Rantavaara* ja *Erik Erämetsä* jäseninä, ylioppilaskunnan edustajina kauppat. ylioppilaat *Terttu Suvi-lehto*, *Eero Järvinen* ja *Aarni Koskinen*.

Lahjoitukset.

Kauppakorkeakoulu on saanut lukuvuoden aikana vastaanottaa seuraavat lahjoitukset: Oy. Suomen Trikoo Ab. 250.000: —, Suomalainen Liikesivistysrahasto 76.000: —, Jenny ja Antti Wihurin rahasto 1.500.000: — suihkukaivoveistoksen hankkimista varten, Suomen Sähkötukuliikkeiden Liitto r.y. 10.000: —, Oy. Sörnäs Stevedoring Ab. 50.000: —, Oy Weilin & Göös Ab. 1.300.000: —, Sören Berner & Co. 100.000: —, Opintoyhtiö Mainos-Junior 10.000: —, Ekonominaisten Kerho 5.000: — ja Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahasto 200.000: —.

Tavaraopin opetuksessa käytettäväksi on laboratorioon hankittu Helsingin Mylly Oy:n lahjoittamilla varoilla uusi tutkimusmikroskooppiläisälaitteineen ja Oy Weilin & Göös Ab:n lahjoittamilla varoilla paperin lujuuustutkimuksiin käytettävä Mullenkoje sekä voiteluöljyjen liekehtimispisteenmäärittäyslaite.

Kirjasto on saanut vastaanottaa useita lahjoituksia, joista tehdään selkoa toisessa yhteydessä.

Kauppakorkeakoulu pyytää esittää arvoisille lahjoittajille kunnioittavat kiitoksensa.

Stipendivarat.

Seuraavassa esitetään rahastojen suuruudet 1. 1. 1954 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1954, selostetaan jällempänä, luvussa VII.

Professori W. Bonsdorffin rahasto oli 1.594.850: — ja korot 249.026: —. Rahastosta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 86.000: —.

Ekonominaisten kerhon stipendi 5.000: — julistettiin haettavaksi.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 47 875: — ja korot 10.869: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.800: —

Rudolf Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 33.915: — ja korkovarat 11.317: —, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahaston pääoma oli 97.858: — ja kertyneet korot 7.423: —.

Donovan Hjelmmanin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 4.762: —

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendirahaston pääoma oli 129.292: — ja kertyneet korot 8.758: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi 8.700: —, mikä summa jaettiin.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 5.500.000: —. Rahaston korkovarot olivat 366.183: —, joista julistettiin haettavaksi 366.000: — ja jaettiin 360.000: —.

Kauppakorkeakoulun Naistoimikunnan keräyksen stipendirahasto, pääoma 2.000.000: —. Rahaston korkovarot olivat 328.333: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 300.000: —.

Kauppakorkeakoulun opettajien stipendirahaston pääoma oli 100.000: — ja korkovarot olivat vuoden vaihteessa 5.517: —. Näistä julistettiin tänä keväänä korkeakoulun opettajien haettavaksi 5.500: —, mikä summa jaettiin.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 1.000.000: — ja korot 71.041: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 70.000: —.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 150.000: —. Rahaston korot olivat 10.618: —, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.600: —.

Konttoriteknikan palkintorahaston pääoma oli 16.300: — ja kertyneet korot 4.640: —, josta seminaaripalkintona annettiin 4.000: —.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahaston pääoma oli 272.698: — ja korot olivat 20.110: —, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 20.000: —.

Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 94.722: — ja stipendeiksi käytettävät korot 6.167: —. Korkovaroista julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 6.000: —.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendirahaston pääoma oli 147.331: — ja korot 16.927: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 16.900: —.

Kauppaneuvos I. Lindforsin rahasto, pääoma 2.000.000: — ja korot 168.000: —, joka julistettiin haettavaksi ja jaettiin

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 29.814: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 29.000: —.

Opintoyhtiö Mainos-Juniorin lahjoitus 10.000: — annettiin palkintona.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 31.205: — ja käytettävissä olevat korot 4.623: —, josta annettiin seminaaripalkintona 4.000: —.

Oy Mars Ab:n stipendirahaston pääoma oli 240.984: —. Rahaston korot olivat 19.743: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 19.000: —.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 500.000: — ja korkovarot 163.460: —. Korkovaroja ei vielä voida käyttää.

Olga ja J. Nissisen stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 47.400: —.

V. P. Nurmilahden muistorahaston pääoma korkoineen oli 682.667: —.

Anni ja Samuli Pajarisen rahasto oli vuoden vaihteessa 75.791: —.

Gustav Pauligin stipendirahaston pääoma oli 550.000: — ja korot 32.966: —. Julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 32.000: —.

Pohjolan stipendirahaston pääoma oli 233.232: — ja korot 11.423: —, joista tänä keväänä 11.000: — julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 59.480: — ja korkovarot 4.467: —, joista tänä keväänä julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 5.000: —.

Elin ja Evert Viktor Sellgrenin stipendirahaston pääoma oli 122.847: — ja kertyneet korot 10.651: —, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 10.000: —.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahaston pääoma oli 2.424.825: —. Korkovarot eivät vielä ole korkeakoulun käytettävissä.

Oy G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahaston pääoma oli 49.640: — ja korkovarot 3.823: —.

Otto ja Anna Stenrothin rahaston pääoma oli 15.000.000: — ja stipendinä käytettävät voittovarot 1.800.000: — julistettiin haettavaksi 1.500.000: —.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 917.347: — ja korkovarot 58.096: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matka-stipendinä haettavaksi ja jaettiin 58.000: —.

Oy Sörnäs Stevedoring Ab:n myöntämät stipendivarat mk 50.000: — julistettiin haettaviksi ja jaettiin.

Talous-Osakekaupan stipendirahaston pääoma oli 304.146: — ja käytettävissä olevat korot 13.708: —. Koroista julistettiin haettavaksi 13.700: —, mikä jaettiin.

Tampereen Säästöpankin rahaston pääoma oli 6.785: — ja korot 2 195: —.

Knut Wallinin stipendirahaston pääoma korkoineen oli vuoden vaihteessa 27.536: —.

Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto oli vuoden vaihteessa 97.787: — ja korot 9.629: —. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 9.600: —.

*Weilin & Göös*in stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 1.538.985: — ja korkovarot 107.011: —. Rahastosta jaettiin palkintoina seminaari-kirjoituksista 107.000: —.

Viipurin kaupapakamariyhdistyksen apurahana julistettiin haettavaksi 87.500: —.

Kirjasto.

Lukuvuoden aikana on kirjaston uudelleen järjestely jatkunut v. 1952 laaditun kokonaissuunnitelman mukaisesti. Kirjaston sisäinen työskentely on erikoisesti keskittynyt UDK:n pääluokkiin 0, 3 ja 6 sijoitettavan kirjavaraston uudelleen luotteloimiseen ja luokitteluun. Edellisenä lukuvuotena käytäntöön otettujen uusien luetteloiden lisäksi on kevätlukukaudella laadittu maantieteellinen kortisto, jossa kirjallisuus on ryhmitelty UDK:n mukaisesti. Monistettuja uutuusluetteloita on lukuvuoden aikana julkaistu 5 numeroa. Kirjaston uudet lainaussäännöt on otettu käytäntöön kevätlukukaudella. Näihin sääntöihin sisältyy mm. ohjeita ja määräyksiä kaukolainauksesta ja myöhästymissakosta, joista aikaisemmissa säännöissä ei ollut mainintaa. Kevätlukukaudella kirjastoon perustettiin oma sitomo, jossa plastik-liimausmenetelmää käyttäen on sidottu aikakauslehtiä ja monisteita. Sitomoa varten on Oy Weilin & Göös Ab lahjoittanut sitomoleikkurin, mikä lahjoitus on ratkaisevasti vaikuttanut oman sitomon aikaansaamiseen.

Hankintakirjaan on merkitty lukuvuoden aikana 2.275 uutta teosta (edellisenä lukuvuonna 1.301). Aikakauslehtiä on tullut kirjastoon lukuvuoden aikana 282 (edellisenä lukuvuonna 178). Hankintaluetteloon merkityistä teoksista on saatu lahjaksi 1.739 (edellisenä lukuvuonna 632). Aikakauslehdistä on saatu lahjaksi 159 (edellisenä lukuvuonna 71). Syyslukukaudella siirtyi kirjaston haltuun lahjoituksena kansleri O. W. Louhivuoren kirjasto, joka käsittää n. 2.000 nidosta. Näistä on lukuvuoden aikana merkitty hankintaluetteloon 600 teosta. ASLA-varoilla (1.200 dollaria) helmikuussa 1953 tilatut lahjakirjat eivät lukuvuoden aikana vielä tulleet. Muut huomattavimmat lahjoittajat ovat: Eduskunnan kirjasto, Geologinen Tutkimuslaitos, Handels-Hochschule St. Gallen, Handelshögskolan i Göteborg, Handelshögskolan i Stockholm, Handelshøjskolen i København, Helsingin Yliopiston kirjasto, Kooperativa Förbundet, Kustannusosakeyhtiö Tammi, Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos, London School of Economics and Political Science, Norges Handelshøyskole, kauppat. tri Jorma Pohjanpalo, Posti- ja lennätinhallitus, fil.maist. Börje Sandberg, Suomen Ammattiyhdistysten Keskusliitto, Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö, Suomen Metalliteollisuuden

Työnantajaliitto, Suomen Pankki, Tilastollinen Päätoimisto, Ulkoasiainministeriö, United States Information Service, Åbo Akademi.

Kuten aikaisemminkin ovat myös monet koti- ja ulkomaiset viranomaiset, yhdistykset, liitot, laitokset ja kaupapakamarit lähettäneet kirjastolle ilmaiseksi vuosikertomuksiaan.

Kaikille lahjoittajille korkeakoulu esittää tässäkin yhteydessä kunnioittavat kiitoksensa.

Kirjaston koko nidosmäärä oli lukuvuoden lopussa n. 30.000.

Lukuvuoden aikana on annettu kotilainoja 4.374 (edellisenä lukuvuonna 3.284). Tämän lisäksi on kirjavaraston teoksia lainattu lukusalissa ja korkeakoulun suojissa käytettäväksi. Käyntejä lukusalissa on nimikirjan mukaan ollut 6.848 (edellisenä lukuvuonna 7.740).

N. s. aikakauslehtipalvelua on edelleen jatkettu. Kierrossa on lukuvuoden aikana ollut 154 aikakauslehteä (edellisenä vuonna 108) ja lehtien tilaajia on ollut 25 (edellisenä lukuvuonna 21). Aikakauslehtinumerojen kiertolainoja annettiin 2.138, mikä määrä ei sisälly tavalliseen lainaustilastoon.

Ulkomaisista kirjastoista on tilattu lukuvuoden aikana tutkijain käytettäväksi 6 kirjallinaa sekä 3 mikrofilmiä.

Kirjaston lainaustoimisto on ollut avoinna arkipäivisin klo 9—16 ja lukusali klo 9—20, paitsi aattoina, jolloin molemmat ovat olleet avoinna klo 9—14.

Korkeakoulun palkkaaman henkilökunnan lisäksi kirjastossa ovat toimineet ylimääräisinä virastotyöntekijöinä koko lukuvuoden fil.kand. *Rae Murhu* ja hra *Olli Nisula* ja syyslukukauden hra *Olavi Paloheimo* sekä maaliskuun 1 p:stä 1954 lähtien kirjeenvaihtaja *Reino Astola*.

Korkeakoulun opettajainhuoneeseen on kirjaston toimesta tilattu koti- ja ulkomaisia aikakauslehtiä ja sanomalehtiä.

Lukusalissa ovat olleet käytettävänä seuraavat aikakauslehdet, joista tähdellä merkityt ovat lahjaksi saatuja:

The Accountant, London
Accounting research, London
Advanced management, New York
Affärsekonomi, Stockholm
Affärsekonomisk revy, Helsingfors
Affärsvärlden, Stockholm
*Aika ja mies, Helsinki
The American economic review, Evans-
ton, Ill.
*Amsterdamsche bank. Incasso-bank,
Amsterdam
Annonsören, Stockholm

Applied statistics, London
*Arkkitehti, Helsinki
*Asutustoiminnan aikakauskirja, Vam-
mala
Aussenwirtschaft, St. Gallen
Balans, Stockholm
*Banca nazionale del lavoro. Quarterly
review, Rome
*Bank deutscher Länder. Monatsberichte,
Frankfurt a.M.
*Bank of Finland. Monthly bulletin, Hel-
sinki

- *The Bank of Japan. Business report, Tokyo
- *The Bank of Japan. Economic statistics monthly, Tokyo
- *The Bank of Japan. Monthly economic review, Tokyo
- *Bankvärlden, Stockholm
- *Banque française du commerce extérieur. Note d'information sur la situation économique, Paris
- *Banque française du commerce extérieur. Note d'information sur les cours des changes, Paris
- *Banque nationale pour le commerce et l'industrie Paris. Bulletin d'information économique, Paris
- *Barclays bank review, London
- *Die BASF, Ludwigshafen am Rhein
- *Bayerische Staatsbank. Anschriften und Abkürzungen für den Aussenhandel, München
- *Bayerische Staatsbank. Staatsbank-Rundschau, München
- *Bayerische Staatsbank. Wirtschaftlicher Informationsbrief, München
- Bedriftsøkonomen, Oslo
- *Berliner Bank. Mitteilungen für den Aussenhandel, Berlin
- *Berliner Bank. Wirtschaftsbericht, Berlin
- *Boletim estatístico, Rio de Janeiro
- *Bulletin of public affairs information service, New York
- *Burroughs clearing house, Detroit
- *The Canadian bank of commerce. Commercial letter, Toronto
- The Canadian journal of economics and political science, Toronto
- *Chemical bank and trust company. Trends, New York
- *City, Helsinki
- Communication from the International association of university professors and lecturers, London
- *Credit commercial de France. La situation en France, Paris
- Cumulative book index, New York
- *Current literature, London
- *Danish foreign office journal, København
- *Den Danske landmandsbank. Monthly review, Copenhagen
- Det Danske marked, København
- Defensor legis, Helsinki
- Deutsche Nationalbibliographie. Reihe A. Neuerscheinungen des Buchhandels, Leipzig
- Deutsche Nationalbibliographie. Reihe B. Neuerscheinungen ausserhalb des Buchhandels, Leipzig
- *District bank review, Manchester
- Econometrica, Chicago
- Economia internazionale, Genova
- Economic bulletin for Asia and the Far East, Bangkok
- Economic bulletin for Europe, Geneva
- Economic geography, Worcester, Mass.
- The Economic journal, London
- Economica, London
- The Economist, London
- Ekonomien, Stockholm
- *Ekonomi, Helsinki
- *Ekonomisk revy, Stockholm
- Ekonomisk tidskrift, Uppsala
- Ekonomiska samfundets tidskrift, Helsingfors
- *Ekonomiskt forum, Göteborg
- *Elanto, Helsinki
- *Esso oilways, London
- *FAO:n tiedoituksia, Helsinki
- *Federal reserve bank of Chicago. Business conditions, Chicago
- *Federal reserve bulletin, Washington
- *FFI-rapporten för färgdetaljhandeln, Stockholm
- *FFI-rapporten för järnhandeln, Stockholm
- *FFI-rapporten för skodetaljhandeln, Stockholm
- *FFI-rapporten för textildetaljhandeln, Stockholm
- Finlands författningssamling, Helsingfors
- *Finlands handel med Skandinavien, Helsingfors
- *Finnish paper and timber, Helsinki
- *Finnish trade review, Helsinki
- *Finskij torgovyi žurnal, Helsinki
- *Ford times, USA
- *Ford-utiset, Helsinki

- Fortune, London
- *Friitalan nahkalastuja, Pori
- Geographical review, New York
- *Globen, Stockholm
- *Guaranty trust company of New York.
The guaranty survey, New York
- *Göteborgs bank. Konjunkturöversikt,
Stockholm
- *Hamburger Kreditbank. Die deutsche
Wirtschaft, Hamburg
- *Hamburger Kreditbank. The German
economy, Hamburg
- *Handel-Maatschappij H. Albert de Bary
& Co. N.V. Market letter, Amsterdam
- *Handel-Maatschappij H. Albert de Bary
& Co. N.V. Statement of account
Amsterdam
- Handelsvidenskabeligt tidsskrift, Køben-
havn
- *Hardy & Co. GmbH. Die Wirtschafts-
lage, Frankfurt a.M.
- Harvard business review, Boston
- *Helsingin ekonomit r.y:n jäsenlehti, Hel-
sinki
- *Hotelli- ja ravintolalehti, Helsinki
- *IBM. World trade news, New York
- *The Incorporated statistician, London
- *Indiana university bulletin, Bloom-
ington, Ind.
- Industria, Stockholm
- Industrielle Organisation, Zürich
- *Industriförbundets meddelanden, Stock-
holm
- The International and comparative law
quarterly, London
- *International financial news survey,
Washington
- International financial statistics, Wash-
ington
- Jahrbücher für Nationalökonomie und
Statistik, Stuttgart
- The Journal of accountancy, New York
- The Journal of American statistical asso-
ciation, Washington
- Journal of business of the University of
Chicago, Chicago
- The Journal of industrial economics,
Oxford
- Journal of the Institute of actuaries, Lon-
don
- Journal of marketing, New York
- The Journal of political economy, Chicago
- Journal of retailing, New York
- Journal of the Royal statistical society.
Ser. A, London
- Journal of the Royal statistical society.
Ser. B, London
- *Kansallis-Osake-Pankki. Kuukausikat-
saus, Helsinki
- *Kansallis-Osake-Pankki. Taloudellinen
katsaus, Helsinki
- *Kansamme talous, Helsinki
- Kansantaloudellinen aikakauskirja, Hel-
sinki
- *Kauppakamarilehti, Helsinki
- *Kauppatietoja, Helsinki
- *Kauppias, Helsinki
- *Kelloseppälehti, Helsinki
- Kirjastolehti, Helsinki
- Kommersiella meddelanden, Stockholm
- *Konsumentbladet, Helsingfors
- Kontorsvärlden, Helsingfors
- Kontorsvärlden, Stockholm
- *Kotiteollisuus, Helsinki
- *Krediet bank. Weekly bulletin, Brussels
- Kulturgeografi, Aarhus
- *Kuluttajain lehti, Helsinki
- Kyklos, Bern
- *Köpmannen, Helsingfors
- Lakimies, Helsinki
- *Lakimies ja yhteiskunta, Helsinki
- *The Lamp, New York
- The Law quarterly review, London
- *Leipuri, Helsinki
- Liiketaito, Helsinki
- *Liiketaloudellinen aikakauskirja, Hel-
sinki
- *Lloyds bank review, London
- *Maataloustieteellinen aikakauskirja, Hel-
sinki
- *Mainostaja, Helsinki
- *Mainosviesti, Helsinki
- The Manchester school of economic and
social studies, Manchester
- Mercator, Helsingfors
- *Merenkukuhallituksen tiedonantoja,
Helsinki

- *Metallen, Stockholm
- *Metos-utiset, Helsinki
- *Metsälehti, Helsinki
- Metsätaloudellinen aikakauslehti, Helsinki
- *Midland bank review, London
- Mitteilungen der Vereinigung schweizerischer Versicherungsmathematiker, Bern
- *Monthly bulletin of statistics, USA
- Mundo Hispánico, Madrid
- *Myllykosken paperitehdas oy:n henkilökuntalehti, Myllykoski
- Myyjä ja myymälä, Helsinki
- *Myyntimiehet, Helsinki
- *Myyntipakkaus, Helsinki
- N.A.C.A.bulletin, New York
- *Nahka ja kenkä, Helsinki
- *The National city bank. National city monthly letter on business and economic conditions, New York
- The National geographic magazine, Washington
- *National provincial bank review, London
- Nationaløkonomisk tidsskrift, København
- *Nederlandsche Handel-Maatschappij N. V. Quarterly review, Amsterdam
- *The Netherlands industrial and commercial, Amsterdam
- *Neuvostoliitto, Helsinki
- *NIR. Nordiskt immateriellt rättsskydd, Stockholm
- *Nordisk försäkringstidskrift, Stockholm
- *Norges bank. Bulletin, Oslo
- *Den Norske bankforening. Økonomisk revy, Oslo
- *Norwegian joint stock banks. Financial review, Oslo
- Office management, New York
- Der Organisator, Zürich
- *Osuuskauppalehti, Helsinki
- *Osuusliike, Helsinki
- Oxford economic papers, London
- Paperi ja puu, Helsinki
- Pikakirjoituslehti, Helsinki
- *Pohjoismaiden Yhdyspankki. Unitas, Helsinki
- Printers' ink, New York
- Public finance, Haag
- The Quarterly journal of economics, Cambridge, Mass.
- *Rakennustaito, Helsinki
- *Rautakaupan uutiset, Helsinki
- *Rautatieliikenne, Helsinki
- Reklamnyheterna, Stockholm
- Recherches. Bulletin d'information bibliographique et documentaire, Strasbourg
- The Review of economic studies, Cambridge
- The Review of economics and statistics, Cambridge, Mass.
- *Revista Brasileira de estatística, Rio de Janeiro
- *Revista commercial de Finlandia, Helsinki
- *Revue commerciale de Finlande, Helsinki
- Revue économique, Paris
- Revue française de science politique, Paris
- *Sairaalamatous, Helsinki
- Sales management, New York
- The Scandinavian economic history review, Stockholm
- *Schweizerische Bankgesellschaft, Basel
- *Schweizerische Bankgesellschaft. Wirtschaftsnotizen, Basel
- Schweizerische Zeitschrift für Volkswirtschaft und Statistik, Basel
- *Schweizerischer Bankverein. Bulletin, Basel
- *Schweizerischer Bankverein. Der Monat in Wirtschaft und Finanz, Basel
- Skandinavisk aktuarietidskrift, Uppsala
- *Skandinaviska banken. Kvartalsskrift, Stockholm
- Sosiaalinen aikakauskirja, Helsinki
- Sosialistinen aikakauslehti, Helsinki
- *Société de banque Suisse. Bulletin, Basel
- Sovjetskaja trgovlja, Moskva
- Statsøkonomisk tidsskrift, Oslo
- Suomen asetuskokoelma, Helsinki
- Suomen asutuskokoelman sopimussarja, Helsinki
- Suomen kemistilehti, Helsinki
- *Suomen kirjakauppalehti, Helsinki
- *Suomen laivasto, Helsinki
- Suomen lehdistö, Helsinki

- Suomen puutalous, Helsinki
 *Suomen työ, Helsinki
 *S.V.T. Pankkitilasto, Helsinki
 *S.V.T. Ulkomaankauppa, Helsinki
 Svensk bokhandel, Stockholm
 *Svensk handel, Stockholm
 Svensk juristtidning, Stockholm
 Svensk skattetidning, Stockholm
 Svensk trävarutidning, Stockholm
 *Svenska handelsbanken. Index, Stockholm
 Den Svenska marknaden, Stockholm
 *Svenska turistföreningens tidning, Stockholm
 *Swiss bank corporation. Bulletin, Basel
 *Säästöpankki, Helsinki
 *Talous ja koti, Helsinki
 Talouselämä, Helsinki
 Tehostaja, Helsinki
 Teknillinen aikakauslehti, Helsinki
 *Teollisuuslehti, Helsinki
 *Teollisuusliitto tiedoittaa, Helsinki
 Terra, Helsinki
 Things English, Stockholm
 *Think, New York
 Tide, New York
 Tidskrift för dokumentation, Stockholm
 Tidskrift utgiven av Juridiska föreningen i Finland, Helsingfors
 Tidsskrift for rettsvitenskap, Oslo
 *Tiklas, Helsinki
 *Tilastokatsauksia, Helsinki
 *Tilastollisia kuukausitietoja Helsingistä, Helsinki
 *Työn äärestä, Valkeakoski
 *Työtoveri, Helsinki
 *Ulkoasiainministeriön taloudellisia tiedoituksia, Helsinki
 *Unesco bulletin for libraries, Paris
 *Union bank of Switzerland, Zürich
 Die Unternehmung, Bern
 *Uutisia USA:sta, Helsinki
 Vakuutussanomia, Helsinki
 *Valtiovarainministeriön kansantalousosaston suhdannesarjat, Helsinki
 Weltwirtschaftliches Archiv, Hamburg
 *Venezuela up-to-date, Washington
 *Vereinsbank in Hamburg. Wirtschaftsbericht, Hamburg
 Verotus, Helsinki
 *Westdeutsche Wirtschaft, München
 *Westminster bank review, London
 Vierteljahrshefte zur Wirtschaftsfor-schung, Berlin
 *Viljelijä, Helsinki
 Virittäjä, Helsinki
 *Wirtschaftsdienst. Monatsschrift, Hamburg
 *Wirtschaftsdienst. Monthly review, Hamburg
 Voprosy ekonomiki, Moskva
 *Vuoriteollisuus, Helsinki
 *Yhdyslanka, Tampere
 *Yhteishyvä, Helsinki
 *Yksityisyrittäjä, Helsinki
 Die Zeit, Hamburg
 Zeitschrift für Betriebswirtschaft, Berlin
 Zeitschrift für das gesamte Handelsrecht und Konkursrecht, Stuttgart
 Zeitschrift für die gesamte Staatswissenschaft, Tübingen
 Zeitschrift für handelswissenschaftliche Forschung, Köln
 Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete, Berlin
 *Zürcher Kantonalbank. Vierteljahrsheft, Zürich
 Der österreichische Betriebswirt, Wien

III. Luennot ja harjoitukset kertomuskautena 1953–1954.

A. KAUPPATIETEIDEN KANDIDAATIN TUTKINTOA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETYT LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi.

Professori *Huugo Raninen* on luennoinut sekä syys- että kevätlukukaudella 2 t. viikossa liikkeen organisaatiokysymyksistä.

Yleinen vakuutusoppi ja kauppaoikeus.

Professori *Väinö Vihma* on luennoinut sekä syys- että kevätlukukaudella 2 t. viikossa vakuutussopimus-oikeutta. Luentosarja on sovitettu sekä yleistä vakuutusoppia että kauppaoikeutta korkeampia arvosanoja varten opiskeleville.

Professori *Kalle Kauppi* on pitänyt koko lukuvuoden kestäneen luentosarjan teollisoikeudesta.

Kansantaloustiede.

Professori *Mikko Tamminen* on lehtori *F. L. Vaivion* avustamana johtanut seminaariharjoituksia, joissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Kauppat.maist. *Aimo Autio*, Mainonnan taloudellisista vaikutuksista; ekonomi *Eino Avelin*, Maaseudulle sijoitettavan pienteollisuuden kansantaloudelliset ja yksityistaloudelliset vaikutukset; kauppat.yliopp. *Martti Juusola*, Ulkomaankaupan tulo-kerroin; ekonomi *Ahti Kelo*, Hinnanmuodostuksesta rahtimarkkinoilla; varatuomari *Tauno Lehtinen*, Sodanjälkeisestä työttömyydestä ja erityisesti sen alueellisesta ja ammatillisesta jakaantumisesta; dipl.ins. *Eero Oka*, Vientitulojen vaihteluista ja niiden jakaantumisesta Suomessa vuosina 1945–52; ekonomi *Jouko Paakkanen*, Täystyöllisyys ja taloudellinen kasvu; ekonomi *Antero Rantamäki*, Idänkauppamme.

B. EKONOMIN JA KIRJEENVAIHTAJAN TUTKINTOJA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETYT LUENNOT JA HARJOITUKSET.

Kansantaloustiede.

Professori *Mikko Tamminen* on luennoinut II vuosikurssille syyslukukaudella 3 v.t. ja kevätlukukaudella 3 v.t. yleistä kansantaloustiedettä käsitellen etupäässä hinnanmuodostusoppia ja yrityksen teoriaa sekä kansainvälistä kauppaa.

Professori *Tammisen* johtamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

III vuosikurssi:

Haapamäki, Maire, Kaksipuolinen clearing kansainvälisten maksujen selvitykskeinona; *Juusola, Martti*, Ulkomaankaupan tulokerroin; *Korhonen, Veikko*, Suomen sotakorvausten vaikutus maan talouselämän rakenteeseen; *Niittynen, Pirkko-Liisa*, Suomen ja Neuvostoliiton välisestä kaupasta; *Ottela, Raimo*, Euroopan maksuliitto; *Pukonen, Reijo*, Kansainvälinen Valuuttarahasto; *Routamo, Reino*, Näkökohtia takapajuisten maiden teollistamisesta; *Selinheimo, Klaus*, Kansainvälinen Jälleenrakennuspankki; *Vainio, Jorma*, Suhdannevaihtelut Suomen ulkomaankaupassa itsenäisyytemme aikana.

II vuosikurssi:

Erkamo, Jyrki K., Sosialidemokratian taloudelliset tavoitteet; *Kiiski, Veikko*, Taloudellinen tilannekatsaus (Suomi); *Kuivinen, Tuulikki*, Antti Chydenius kansantaloudellisena kirjailijana; *Niemi, Olavi*, Lukinseittiteoria; *Pitkänen, Eero*, »Managerial Revolution» kansantaloudelliselta kannalta; *Saario, Paavo*, Osuustoimintaliikkeen ideologinen pohja; *Tuomisaari, Kari*, Ainainen lamakausiko? — ns. stagnaatioteoria ja sen arvostelu; *Viitala, Olavi*, »Onko maallamme malttia vaurastua» — selostus ja arvostelu Urho Kekkosen samannimisestä kirjasta.

Kauppat.lis. *F. L. Vaivio* on luennoinut I vuosikurssille syyslukukaudella 3 v.t. ja kevätlukukaudella 3 v.t. johdatusta kansantaloustieteeseen käsitellen pääasiallisesti seuraavia kysymysryhmiä: peruskäsitteet, taloudellinen kiertokulku ja kansantulolaskelmat, kuluttajatalous sekä yritys.

Syyslukukaudella kauppat.lis. *F. L. Vaivio* on luennoinut III vuosikurssille 2 v.t. talouselämän kokonaiskuluista, kansantulolaskelmista, kansantaloudellisesta kirjanpidosta sekä työllisyyden ja kansantulon määräytymisen teoriasta.

Kauppat.lis. *F. L. Vaivon* johtamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

III vuosikurssi:

Holm, Aarre, Budjetin ulkopuoliset rahastot; *Lehtonen, E. O.*, Suomen valtion tulojen ja menojen vaihtelut; *Matikainen, Mauri*, Liikevaihtoverotuksen edut ja haitat; *Niittyjoki, Mauri*, Valtion tehtävät; *Pellinen, T.*, Suomen valtionvelan kehitys; *Lehtovuori, Jouko*, Sijoitustoiminta ja pääoman rajatehokkuus; *Kiviniemi, S. J.*, Tyypillinen suhdannekierto; *Oikkonen, S. J.*, Ulkomaankauppa tuloanalyysissä; *Päiviö, K. V.*, Kansantaloudellinen kirjanpito; *Sarakontu, Matti*, Arvostelu Bent Hansenin teoksesta »A Theory of Inflation»; *Wiik, E.*, Kiihtyvyyssperiaate.

II vuosikurssi:

Kauppinen, Esa, Sokerin hintapolitiikka Suomessa vuosina 1949—1953; *Pirinen, Olavi*, Yrityksen teoria; *Rauha, Antero*, Hinnanmuodostus oligopolin vallitessa; *Saksala, Leo*, Hinnanmuodostus täydellisen kilpailun vallitessa; *Sipilä, J. Kalevi*, Yrityksen mahdollisuudet aktiiviseen hintapolitiikkaan; *Yrjönen, Juhani*, Yrityksen kustannusfunktio; *Jääskeläinen, Veikko*, Valuuttakurssien määräytyminen; *Kokko, Y.*, Kansainvälisten maksujen tekniikka; *Laitinen, Paavo*, Valuutan säännöstely; *Lehtinen, Seppo*, Kauppasopimuspolitiikka; *Sarin, Olli*, Englannin heikentynyt asema maailmantaloudessa.

Kauppa- ja liikkeenhoito-oppi.

Professori *Huugo Raninen* on luennoinut III vuosikurssille syyslukukaudella 2 v.t. kuljetuskysymyksistä ja liikeorganisaatiosta sekä kevätlukukaudella I K-vuosikurssille 3 v.t. kauppatavoista ja näihin liittyvistä kysymyksistä.

Professori *Ranisen* johtamissa ja kauppat.kand. *Risto Tuomisen* avustamissa seminaariharjoituksissa on syvennetty niitä tietoja, joita osanottajat saavat kurssia seuratessaan, mutta osittain on käsitelty yleiseen kurssiin välittömästi kuulumattomia, mutta siihen liittyviä aiheita.

Osanottajat ovat kirjoittaneet ja pitäneet esitelmän seuraavista aiheista:

Allonen, A., Lisenssivirasto; *Hakkarainen, J.*, Näyteikkunoiden mainoskustannuksista Helsingissä; *Havusela, O.*, Kontrolli organisaatioperiaatteena; *Heikkilä, Sirkka*, Ulkomaankaupan tehtävistä sekä naisen sijoittautumisesta ja soveltuvuudesta niihin; *Hyryläinen, Else*, Kansainvälisistä kartelleista; *Jonsson, K.*, Näkökohtia sentralisaatiosta ja desentralisaatiosta konttorioorganisaatiossa; *Jääskeläinen, V.*, Pankin vastuu ostajalle remburssissa; *Karttunen, A.*, Osastoihin jaon perusteet; *Kiikkilä, Seija*, Myyjän asiakastuntemus lähinnä luonneanalyysin kannalta; *Krook, Anita*, Myyjän ja pankin välinen suhde remburssissa; *Kupiainen, P.*, Pankin suhde ostajan ja myyjän väliseen sopimukseen remburssissa; *Lappalainen, L.*, Jakelutiet ja maksukysymykset huonekalukaupassa; *Malinen, O.*, Mainostehon tarkkailu sanoma- ja aikakauslehti-mainonnassa; *Malinen, Ritva*, Lastausajasta ja lastauksesta hakuliikenteessä; *Matturi, K.*, Johtajan tehtävistä ja johtajaominaisuuksista; *Niskanen, I.*, Lentorahtiliikenteen taloudelliset edellytykset; *Nordenswan, Raija*, Keskitys ja hajakeskitys; *Norta, Kirsti*,

Ihmisen tarpeet ostomotiiveina; *Nykänen, V.*, Analyysi organisaatioperiaatteena; *Parkkola, P.*, Suunnitelmallisuudesta ja kontrollista erään liikkeen organisaatiossa; *Partanen, A.*, Tavallisimmat organisaatiovirheet; *Päiviö, V.*, Konossementeista; *Saari, I.*, Siirtomaatavaroiden ja elintarvikkeiden keskitetty tuonti; *Saloranta, Hilkka*, Cif-toimitukset ja vakuutusvelvollisuus; *Sarakontu, M.*, Sahatavaran lastauksesta ja lastausvalmiusilmoituksesta; *Seppälä, R.*, Havaintoja vähittäiskaupan kehityksestä Seinäjoen kauppalassa vuosina 1930—53; *Sirkka, E.*, Näkökohtia suunnitelmallisuudesta ja tarkkailusta silmälläpitäen tukkuliikkeiden myyjiä; *Tapola, M.*, Huokaisen Halltex-kuitulevyn markkinoinnin tehostaminen; *Teräsvuori, Helmi*, Kannustinkysymys; *Tillman, Inga-Liisa*, Poronhoidosta ja porotuotteiden kaupasta; *Tuompo, L.*, Suomen paperinviennistä Argentiinaan; *Wahlroos, Ulla*, Organisaation tasoteoriasta; *Virtaneva, L.*, Monimymäläliikkeen sivumymälöiden valvontaorganisaatio.

Lehtori *Mika Kaskimies* on luennoinut I K-vuosikurssille syysluku-kaudella kauppaopin perusteista. Opiskelijat osallistuivat Oy Pohjoismaiden Yhdyspankin järjestämiin luentoihin. Edelleen hän on luennoinut II E-vuosikurssille kevätlukukaudella jakelun rakenteen rationaalisoinnista.

Lehtori *Kaskimiehen* johtamissa seminaariharjoituksissa ovat osanottajat kirjoittaneet ja pitäneet esitelmän seuraavista aiheista:

Ala-Juoni, Ritva, Pankkitoiminnan kehitys ja tehtävät 1900-luvulla lähinnä Suomen oloissa; *Alakari, Antti*, Etelä-Afrikan satamien organisatorinen rakenne; *Asikainen, Anneli*, Osakeyhtiöiden elinikä; *Auer, Matti*, Sisäisen analyysin toteuttaminen eräässä teollisuuslaitoksessa; *Berg, Juhani*, Ostoaikojen vaihtelut ja niiden vaikutus vähittäiskauppaliikkeissä; *Ekholm, Rauno*, Luun ja sen jalosteiden kaupan rakenne Suomessa; *Helaniemi, Iris*, Kemikalikaupan rakenne Suomessa; *Hakala, Marja-Liisa*, Sosiaaliekustannukset yrityksissä; *Hanhineva, Raija*, Tilausten käsittelyn järjestely suurliikkeessä; *Holopainen, Jaakko*, Keskittymisilmiö meijerialoudessa; *Homanen, Ilmari*, Henkilökuntapäällikön tehtävät ja asema kauppalikkeessä; *Ilola, Toivo*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Vimpelin pitäjässä; *Immonen, Harri*, Nykyajan ulkomaiset messut ja näyttelyt; *Inki, Osmo*, Väsymysilmiö ja sen esiintyminen kauppalikkeissä; *Järvi, Raimo*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Mäntsälän pitäjässä; *Jääskeläinen, Erkki*, Organisaatiokysymykset kauppalikkeisiin sovellettuina; *Kaarmio, Salme*, Pankkien sivukonttorijärjestelmä; *Kajander, Matti*, Yksityisen vähittäiskaupan pääoman rahoitustarve; *Kallio, Yrjö*, Uuden vähittäiskauppaliikkeen perustamisessa huomioon otettavat näkökohdat; *Karvinen, Anto*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Oulun kaupungissa; *Kauppinen, Esa-P.*, Suomen tuonti- ja vientisatamat vuosina 1945—50 kuljetuspoliittiset toimenpiteet taustanaan; *Kause, Esa*, Sahatavara-in laivauksesta; *Kautiala, Erkki*, Teollisuuden ostoyhtymät lähinnä Suomen oloja tarkastellen; *Kekkonen, Esko*, Kalakaupan rakenne Suomessa; *Kerttula, Paavo*, Tukkukaupan asiakaspiiri alueellisesti tarkastettuna; *Kettunen, Aaro*, Keskusosuusliikkeen kaupallinen organisaatio; *Kiiski, Hilkka*, Markkinatutkimus maaseudun vähittäiskauppaliikkeessä; *Korpi, Veli*, Työvoiman tarve kaupan alalla; *Kosonen, Kauko*, Korkokanta ja kaupan kustannukset Suomessa sotien jälkeisinä vuosina; *Kähkönen, Matti*, Kirjakaupan rakenne Suomessa; *Laakso, Kirsti*, Posti- ja lennätinhallituksen hallinto-organisaatio; *Laaksonen, Jaakko*, Henkilövalinnasta kaupallisissa liikkeissä; *Laine, Ari*, Tullihallinnon

organisaatio; *Laitinen, Erkki*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Vaasan kaupungissa; *Laitinen, Raili*, Jakelutien kontrollin painopiste eri portaiden kannalta katsoen; *Laukkanen, Elvi*, Panimo- ja kivennäisvesiteollisuuden tuotteiden jakelun rakenne Suomessa; *Lehto, Helena*, Henkilökuntapäällikön tehtävät ja asema teollisuusliikkeissä; *Lehtonen, Esko*, Tulliselvityksen muodot; *Lehtonen, Pentti*, Vähittäiskaupan myyntihenkilöstön myyntitulos ja siihen vaikuttavat tekijät; *Lilja, Rauni*, Erikoistumisilmiö rahtiliikenteen alalla lähinnä tankkilaivoja silmällä pitäen; *Listoheimo, Mikko*, Näkökohtia nykyajan osamaksukaupasta; *Mankki, Jorma*, Maatalouskoneiden kaupan rakenne Suomessa; *Manninen, Kosti*, Erään kirjapainoliikkeen organisaatio; *Mattila, Immo*, Myyntiasaston organisaatio vähittäiskauppaliikkeissä; *Melarti, Harri*, Maanteiden tavarakuljetukset; *Metso, Kirsti*, Henkilökuntapäällikön tehtävät ja asema teollisuusliikkeissä; *Metsälä, Pentti*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Teuvan pitäjässä; *Mustonen, Rauha*, USA:n Census; *Mutttilainen, Toivo*, Näkökohtia kauppaliikkeen varastotoiminnan rationalisoinnissa; *Mykkänen, Pentti*, Erään puunjalostustehtaan myyntiorganisaatio; *Nuorivaara, Ralf*, Transito-kauppa organisatooriselta kannalta tarkasteltuna; *Nykänen, Irene*, Suomalaisen yrittäjän luonteenominaisuudet; *Näsäkkälä, Anja*, Top Management-tehtävät; *Paakkanen, Pertti*, Myllytuotteiden jakelun rakenne Suomessa; *Pajari, Kari*, Paperin pohjoismainen hintakartelli; *Pajunen, Pirkko*, Ovelta ovelle-myynti; *Paunonen, Erkki*, Henkivakuutuslaitosten mainonta; *Peltola, Kari*, Säästöpankkien mainonta Suomessa; *Pouttu, Paavo*, Itsepalveluliike ja siitä saadut kokemukset Suomessa; *Pöyhönen, Eila*, Pankkiorganisaation suuntaviivat Suomen oloihin sovellettuna; *Rautonen, Martti*, Luottotietotoiminta kaupan palveluksessa; *Rinne, Pertti*, Valtionrautateittemme pyrkimykset kuljetustoimen kehittämiseksi; *Ruoppa, Auvo*, Tukkukaupan asiakaspiiri tilaussuuruuden valossa tarkasteltuna; *Ruoppa, Tuula*, Muoti- ja kausivaihteluiden vaikutukset kauppaliikkeiden organisaation toteuttamisessa; *Saarnio, Jussi*, Jakelutien valinta teollisuuslaitoksen näkökulmasta; *Salonen, Ilpo*, Kaupallisen osuustoiminnan keskitetyt ostot; *Selänne, Pauli*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Raumalla; *Seppä, Heikki*, Kotitalouskoneiden kaupan rakenne Suomessa; *Sunkomaa, Anja*, Vapaasatamakysymys meillä ja muualla; *Toivakka, Matti*, Itsepalveluliikkeen perustamisen edellytyksistä kekiskokoiseen maa-seutukaupunkiin sovellettuna; *Vainio, Jussi*, Liha- ja teurastukkukaupan rakenteesta Suomessa; *Vartiainen, Kalevi*, Sekatavaraliikkeen tavaralajitelma ja siihen vaikuttavat tekijät; *Winkler, Carl*, Vähittäiskaupan aluetutkimus Helsingin kaupungissa; *Virtanen, Tauno*, Tehtaan ulkoisten kuljetusten järjestely; *Wuorenlinna, Klaus*, Selluloosan vientiorganisaatiosta lähinnä Italiaa silmälläpitäen; *Vuori, Ossi*, Erään suuryhtiön kuljetusten järjestely.

Lehtori *Arvo Puukari* on luennoinut I vuosikurssille syyslukukaudella liikeorganisaatioista ja kevätlukukaudella liikkeen hoidosta. Luennoilla ovat vierailleet mm. kauppat.maist. *Esko Lappalainen* (huolinta) ja varat., ekon. *Mikko Mannio* (laivaus). Korkeakoulun kutsumana fil. maist. *Pentti Nikulainen* on pitänyt luentosarjan ihmissuhteista. *Oy Pohjoismaiden Yhdyspankki* on järjestänyt pankkiopin luentosarjan sekä tutustumisen pankkitoimintaan pienissä opintoryhmissä. Ylioppilaskunnan »Käytännön Kerho» on luentoihin liittyen järjestänyt myös muita opintomatkoja ja sen »opintoyhtiöt» ovat antaneet opiskelijoille kokemusta yrittämisestä käytännössä.

Lehtori *Puukarin* johtamissa seminaariharjoituksissa ovat osanottajat kirjoittaneet tutkielmia, jotka vuoden 1954 alusta on monistettu, ja pitäneet esitelmiä seuraavista aiheista:

Airaksinen, Esko, Agentti ja päämiehen mainonta; *Alanko, Olavi*, Sotevan kaapelit; *Arola, Sakari*, Pankin sivukonttorin huoneisto ja sen pohjapiirros; *Edel, Pentti*, »Careers in Advertising», tutkielma samannimisestä amerikkalaisesta teoksesta; *Ehari, Veijo*, Erään kumikaupan asiakaspiiri; *Greis, Rauni*, Tutkimus valtakunnallisesta kaupallisesta lehti-ilmoittelusta tavararyhmittäin Helsingin Sanomissa tammikuussa, huhtikuussa, heinäkuussa ja joulukuussa 1953; *Heiskala, Väinö*, Sähköenergian markkinoinnista Suomessa; *Hellman, Leena*, Huoltokonttori; *Herttola, Eero*, Erään helsinkiläisen hiili liikkeen asiakaspiiri ja -palvelu; *Hyväkkö, Juhani*, Ulkomainonnasta ja sen kustannuksista Suomessa; *Kirilo, Elavi*, Erään koneliikkeen myyntitoiminta; *Kivilahti, Anneli*, Suomen Rauta- ja Koneliikkeiden Yhdistys ry:n toiminta; *Koivumäki, Seppo*, Valokuvaus mainonnan palveluksessa; *Kouhi, Ritva*, Johtamistaidollinen koulutus liikealalla; *Kovero, Ora*, Mainostojien asiakkaiden jakaantuminen aloittain; *Kyllönen, Ritva*, Pankkisiirron mainonta; *Käyhkö, Lilli*, Ravitsemisalan yhdistysten toiminnasta; *Lakkonen, Jorma*, Myyntimiehen matkakustannukset; *Laurinus, Antti*, Suomen ja Etelä-Amerikan välinen hedelmäinkauppa; *Lehtonen, Pertti*, Myyntimies ja auto; *Mikkola, Kainu*, Tutkimus Helsingin Lasipalatsissa sijaitsevan USIS:n näyteikkunan mainostehosta; *Nurmi, Olavi K.*, Valmet-kello ja sen myynti; *Pietikäinen, Eero*, Veljekset Karhumäki Oy; *Pyötsiä, Tapio*, Kauppameijerin maidonkuljetus; *Pääkkönen, Mauri*, Kustantajien näytevarastot kirjakaupoissa; *Raikas Juhani*, Kuluttajapakkaukset maassamme; *Ranta, Airi*, Itsepalvelumyymälästä Suomessa; *Riisalo, Matti*, Arvopaperimarkkinat; *Ritola, Liisa*, Tapetin mainonta; *Suomaa, Raimo*, Ulkomaankaupan agentin toiminta; *Tenhunen, Olavi*, Keskon tekstiili kauppa; *Toivainen, Olavi*, Imatran Voima Osakeyhtiön varastotoiminnan yleinen kulku; *Torkkeli, Martti*, Erään keskisuuren vähittäismyyntiliikkeen mainonnasta; *Tölle, Erkki*, Varuskunnan Osuuskauppa i. l.; *Vendelin, Eila*, Suomen autovaraosakaupan organisaatio; *Widing, Pentti*, Hammastahnan mainonta Suomessa; *Vuoksinen, V.*, Ulkomaisten hedelmien tuonnin järjestely; *Wuolle, Marjatta*, Postisiirron mainonta; *Vähätiitto, Reijo*, Osa-maksukaupasta pukimien myynnissä.

Dosentti *R. Heino* on luennoinut syyslukukaudella III vuosikurssille 2 v.t. itsepalveluliikkeestä.

Myynti- ja mainosoppi.

Lehtori *Arvo Puukari* on luennoinut III vuosikurssille 2 v.t. syyslukukaudella myynnin ja mainonnan tekniikkaa ja uudelle II vuosikurssille, joka opiskelee myynti- ja mainosoppia neljä lukukautta, 2 v.t. syys- ja kevätlukukaudella myynnin ja mainonnan perusteita.

Vierailevina luennoitsijoina ovat esiintyneet mm. mainospääll. *Ahti Vainio* ja fil.maist. *Matti Wiherjuuri*.

Liikelaskentaoppi.

Professori *Martti Saario* on luennoinut II vuosikurssille sekä syys- että kevätlukukauden aikana 2 v.t. liikekirjanpitoa, taseoppia, liikeverotusta ja kirjaustekniikkaa sekä syyslukukaudella III vuosikurssille liikekirjanpitoa, hallinnollista kirjanpitoa ja kirjanpidon organisaatiota 2 v.t. lyhempää ja samoin 2 v.t. pitempää oppijaksoa varten.

Lehtori, kauppat.tri *Unto Virtanen* on opettanut kirjanpitoa I vuosikurssille 5 v.t. kevätlukukaudella 1954. Syyslukukauden 1953 hän on ollut virastaan vapaana.

Kauppat.maisterit *Aimo Autio* ja *Einar Lehto* ovat opettaneet syyslukukaudella I vuosikurssille kirjanpidon perusteita 5 v.t. kumpikin. Opetuksessa on käytetty perustana Unto Virtasen monistettua oppikirjaa.

Vt. professori, kauppat.tri *Henrik Virkkunen* on syyslukukaudella luennoinut III vuosikurssille teollisuuskirjanpidosta sekä standardikustannuslaskennan ja budjetoinnin perusteista 2 v.t., erikseen pitkän ja lyhyen oppijakson opiskelijoille. II vuosikurssille tri Virkkunen on luennoinut 2 v.t. sekä syys- että kevätlukukaudella kustannuslaskennan ja teollisuuskirjanpidon perusteista.

Seminaariharjoituksissa, joita on johtanut professori *Saario* ja avustanut kauppat.lis. *Jaakko Honko*, on pidetty seuraavat esitelmät:

Syyslukukaudella:

Hirvonen, Ahti, Hintojen ajallinen erilaistaminen; *Kajander*, Matti, Kesko Oy:n hankinnat ja niiden kirjanpidollinen käsittely; *Kivenheimo*, Jouko, Maalaisseurakuntien taloudenhoito ja kirjanpito; *Kohonen*, Pentti, Goodwill'istä ja perustamiskustannuksista kirjanpidossa ja verotuksessa; *Nenonen*, Erkki, Vahingonvaara kustannuksena; *Nurminen*, Sakari, Investointikalkyyli; *Parviainen*, Sulo, Rahoitustarpeen määräämisestä liikettä perustettaessa; *Pellinen*, Tuomas, Metsäverotuksen uudistaminen; *Raassina*, Esko, Liikepankin haarakonttorin kannattavuus; *Toivakka*, Matti, Poistojen käsittely kirjanpidossa ja verotuksessa; *Westerlund*, Aarne, Valtion talouslaskennan uudistus.

Kevätlukukaudella:

Aaltonen, Sirkka, Maksukyvyttömän liikkeen kirjanpito; *Candelin*, Ilmo, Hinnoittelusta kauppaliikkeessä; *Havusela*, Ossi, Tuloverovapaita saanteja; *Kontturi*, Jorma, Kesko Oy:n sisäinen laskutus ja sen kirjanpidollinen käsittely; *Luoko*, Kirsti, Kesko Oy:n menevistä maksuista; *Luoto*, Orvokki, Leipuriin Tukku Oy:n tilaus- ja lähetyks-, laskutus- ja perintärutiini; *Mustonen*, Pentti, Ennakkopidätyksen tekemisestä ja kirjaamisesta; *Oksanen*, Pertti, Hankintojen sisäinen kontrolli; *Pesonen*, Pertti, Erään huoltokonttorin kirjanpito; *Pälä*, Pirkko, Taloudellisuus ja kannattavuus ja niiden mittaaminen; *Raunio*, Risto, Yritysmuodot verotuksessa; *Rekola*, Pauli, Asuntokiinteistö likeyrityksenä ja erikoisuuksia sen verottamisessa; *Tarjovaara*, Meeri, Jälki-verotus; *Tovi*, Unto, Uudet periaatteet verotuksessa hyväksyttäviä poistoja määrättäessä; *Virtanen*, Tauno, Liiketulon käsite meillä ja Ruotsissa.

Seminaariharjoituksissa, joita on johtanut tri *Virkkunen* ja avustanut kauppat.lis. *Jaakko Honko*, on pidetty seuraavat esitelmät:

Syyslukukaudella:

Alikoski, Elias, Kustannuskohdelaskennassa käytettävistä jakoperusteista ja laskentatavoista; *Heiskanen, Reijo*, Valmistuserän optimisuuruudesta; *Hietala, Esa*, Lyhytkautinen tuloslaskenta yksittäistuotantoa harjoittavassa teollisuusliikkeessä; *Järvi, Raimo*, Näkökohtia erään kehrutehtaan laskennasta ja sen järjestelymahdollisuuksista; *Kaurismäki, Jorma*, Apukustannuspaikoista ja niiden jakamisesta muille kustannuspaikoille; *Kautiala, Erkki*, Hukkakustannuksista, erityisesti kumiteollisuudessa; *Koponen, Kyösti*, Kirjanpidon teoriat; *Matikainen, Mauri*, Budjetointi eräässä poltto- ja voiteluainekeluyhtiössä; *Murto, Pekka*, Laskentatilanne; *Rinne, Pertti*, Direct costing; *Salonen, Eila*, Monimymäläliikkeen lyhytkautinen tuloslaskenta; *Sahrakorpi, Asko*, Myyntibudjetti; *Tuulos, Pertti*, Ranskalaiset tilipuitteet.

Kevätlukukaudella:

Kaskimies, Vesa, FIFO, LIFO ja normaalivarastomenetelmä hintatason vaihdella; *Kivekäs, Eila*, Muovitehtaan kustannuslaskenta; *Lehtonen, Pertti*, Erään tavaratalon tarkkailukirjanpito; *Leinonen, Unto*, Myynti- ja jakelukustannusten analyysin keinoista ja tehtävistä; *Lindroos, Eino*, Palkkausjärjestelmät; *Ranta, Airi*, Sokeritehtaan kustannuslaskenta; *Ruotsalainen, Kaisa*, Elokuvateatterin tuotoista, kustannuksista ja kannattavuustarkkailusta; *Salminen, Seppo*, Selostus kirjasta Kurt Rummel: »Einheitliche Kostenrechnung»; *Suojalehto, Vilho*, Eri laskentatilanteissa noudatettavat hinta-alirajat; *Sääski, Veijo*, Toiminta-asteesta ja sen mittaamisesta; *Wallin, Laura*, Kassakonetyyppisten kirjanpitokoneiden käyttömahdollisuuksista; *Viinikka, Kauno*, Käyttöomaisuuden poistojen syistä ja pitoajan määräytymisestä; *Viitala, Arto*, Yrityksen päämäärä; *Virtaneva, Leo*, Erään kattohuopatehtaan kustannuslaskenta.

Dosentti, professori *Esa Kaitila* on luennoinut II vuosikurssille 2 v.t. syyslukukaudella henkilökuntapolitiikasta ja henkilösuhdekysymyksistä. Kevätlukukaudella vapautettu luennoimisvelvollisuudesta julkisten tehtävien vuoksi.

Kauppaoikeus.

Professori *Väinö Vihma* on luennoinut sekä syys- että kevätlukukaudella toiselle vuosikurssille 2 v.t. kauppaoikeuden peruskysymyksistä (kaupasta, lahjasta, vuokrasta, lainasta, velaksiannosta, vekselistä, shekistä, takauksesta ja panttauksesta) sekä johtanut samoin koko lukuvuoden ajan yhden ryhmän seminaariharjoituksia 2 v.t.

Mainituissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Aalto, Leila, Vilpittömän mielen eli hyvän uskon merkitys varallisuus oikeudessa; *Ahava, Paavo*, Oikeustoimien erilaisista jakoperusteista; *Aho, Nina*, Varallisuus oikeudellisen sopimuksen tekeminen; *Arola, Sakari*, Huutokaupasta; *Artto, Eero*, Varsinaisista ehdoista oikeustoimien sivumääräyksinä; *Cederberg, Klaus*, Oikeustoimen muo-

dosta; *Eros, Raili*, Lakisääntöisestä edustuksesta; *Fagerström, Kaj*, Valtuutuksesta; *Greis, Rauni*, Prokurasta; *Helaniemi, Iris*, Oikeustoimen pätemättömyyden käsite ja lajit; *Hovi, Kerttu*, Hyvän tavan vastaisista oikeustoimista; *Aaltonen, Sirkka*, Pakon ja vilpin vaikutus varallisuus oikeudellisten oikeustoimien pätevyys; *Heiskanen, Kyösti*, Oikeustoimilain 33 § ja sen merkitys; *Mäkelä, Pirkko*, Juoksevista velkakirjoista; *Henriksson, Hans*, Vahingonkorvausvelvollisuuden laajuudesta; *Hietala, Pertti*, Hankkijan vahingonkorvausvelvollisuus sopimuksen täyttämättä jättämisen johdosta; *Hirvi, Veikko*, Liikkeenharjoittajan vastuu palveluksessaan olevan henkilön kolmannelle aiheuttamasta vahingosta; *Honkavaara, Pentti*, Autonomistajan vastuu autolla aiheutetusta vahingosta; *Hmelevsky, Inna*, Velallisen viivästyksestä; *Hult, Martti*, Velkojan viivästyksestä.

Professori *Kalle Kauppi* on syyslukukaudella 1953 luennoinut kauppaoikeutta 3 v.t. I vuosikurssille ja 2 v.t. III vuosikurssille. Kevätlukukaudella 1954 hän on luennoinut kauppaoikeutta 3 v.t. I vuosikurssille.

Professori *A. R. Heikonen* on johtanut seminaariharjoituksia syyslukukaudella III ja II vuosikurssille yhden ryhmän osalta kumpaisestakin 2 v.t. Opiskelijat ovat pitäneet niissä seuraavat esitelmät:

III vuosikurssi:

Haapamäki, Maire, Kiinteistökaupan lainhuudatus; *Häyrynen, Ilkka*, Menettely kiinteistökiinnityksessä; *Kontinen, Seppo*, Osakekirja ja sen merkitys; *Korhonen, Raimo*, Kommandiittiyhtiön muuttaminen osakeyhtiöksi; *Kovero, Ora*, Yksityisen osakkeenomistajan oikeussuojat osakeyhtiössä; *Kurikka, Jouko*, Osakeyhtiön toimitusjohtaja; *Lindstedt, Olav*, Osakeyhtiön hallituksen asema osakeyhtiössä; *Listoheimo, Mikko*, Osakepääoman korotus; *Marjola, Paavo*, Osakeyhtiön yhtiökokouksen päätöksen syntyminen; *Marnila, Aarne*, Osingonjako osakeyhtiössä.

II vuosikurssi:

Jurvanen, Esko, Avoin kauppa; *Järvinen, Esko*, Paikalliskaupan suhde kauko-kauppaan; *Kallionpää, Erkki*, Myyjän viivästyksen käsite ja edellytykset; *Kares, Ilkka*, Ostajan oikeus myyjän ennakkoviivästyksessä; *Kekkonen, Esko*, Tavarantoimittajan luovutuspaikka; *Kiikkilä, Seija*, Kaupan täyttämisaika; *Kivimäki, Aarre*, Ostajan reklamaatiovelvollisuus; *Kupiainen, Pentti*, Kaupan eri lajeja; *Kurvinen, Synnöve*, Ostajan oikeus myyjän konkurssin johdosta; *Käyhkö, Lilli*, Ostajan oikeusasema myyjän toimitettua hänelle sopimuksenvastaista tavaraa; *Nieminen, Irja*, Irtaimen omaisuuden kaupan käsite; *Hyytiäinen, Annikki*, Erilaisista myyntilausekkeista; *Hyväkkö, Juhani*, Ylivoinmainen este hankinnassa.

Professori *Ilmari Melander* on pitänyt kauppaoikeuden seminaariharjoituksia joka viikko kaksi tuntia, ja on niissä käsitelty osakeyhtiöoikeutta koskevia keskeisimpiä kysymyksiä.

Seminaarin osaanottajat ovat pitäneet esitelmiä seuraavista aiheista:

Lamppu, Jorma, Osakas oikeuden käyttäminen; *Leinonen, Unto*, Osakkeen rekisteröiminen; *Lindroos, Eino*, Osakas oikeus ja sen luovutus; *Mankki, Pertti*, Osakeyhtiön

perustaminen; *Metso, Kirsti*, Yhtiöjärjestys; *Mustonen, Pentti*, Yhtiökokous; *Allonen, Arvo*, Osakkeenomistajan lunastusoikeus; *Nordenswan, Raija*, Osakepääoman korotus; *Nummi, Kalevi*, Tilintarkastajan tehtävät ja asema; *Blomqvist, Paul*, Osakeyhtiön hallituksen toimivalta; *Laitinen, Paavo*, Osakeyhtiön toimitusjohtajan toimivalta; *Laitinen, Raile*, Yksityisen osakkeenomistajan oikeussuoja osakeyhtiössä; *Leino, Mikko*, Osakeyhtiön oikeus hankkia omia osakkeitaan; *Lindholm, Ralf*, Yhden miehen osakeyhtiö; *Linnolahti, Kalle*, Osakeyhtiön yhtiökokouksen päätöksen syntyminen; *Mankki, Jorma*, Osakeyhtiön vararahasto; *Mattila, Jorma*, Osakepääoma; *Metsola, Raimo*, Yhtiökokouksen toimivalta; *Mikkonen, Taavi*, Yhtiöjärjestyksen muuttaminen; *Mustonen, Rauha*, Osakeyhtiön purkautuminen; *Mäkelä, Kirsti*, Osingonjako osakeyhtiössä; *Mäkinen, Reino*, Osakeyhtiön kirjanpito.

Lakit. tri *K. A. Telaranta* on pitänyt seminaariharjoituksia syyslukukaudella III vuosikurssille 2 v.t. sekä johtanut syyslukukaudella II vuosikurssilla kahden ja kevätlukukaudella kolmen ryhmän seminaariharjoituksia, kullakin 2 v.t.

Seminaarin osanottajat ovat pitäneet esitelmää seuraavilta aloilta:

III vuosikurssi:

Saari, Reijo, Kiinnityksenhaltijan suojaamista koskevat vakuutuslain säännökset; *Salonen, Lasse*, Missä määrin vahinkovakuutus sopimus turvaa kolmannen henkilön etuuden; *Simola, Risto*, Autonomistajan vastuu ja tuon vastuun vakuuttaminen; *Vähätiitto, Reijo*, Vekselin luovuttamisesta; *Lieslehto, Veikko*, Vekselilausekkeista; *Melarti, Harri*, Vekseliprotestista; *Tuominen, Teuvo*, Vekselin ja shekin vertailua; sekä *Seitola, Eeva*, Mallisuojan kysymys.

II vuosikurssi:

Pakarinen, Simo, Oikeustoimi oikeusjärjestyksen osailmiönä; *Peltola, Kari*, Oikeus- toimikelpoisuus; *Saario, Paavo*, Tarjous; *Rönnqvist, Benita*, Sopimuksen syntyminen; *Pohjanheimo, Ilkka*, Luvattomista sopimusehdoista; *Saarinen, Timo*, Vahvistuskirje; *Oksanen, Pertti*, Valtuutus oikeudelliselta luonteeltaan; *Ruhanen, Tapio*, Valtuutetun oikeudellinen asema; *Ritola, Liisa*, Asemavaltuutus; *Salminen, Niilo*, Kauppa-agentin oikeudellinen asema; *Salakka, Pekka*, Oikeustointen pätemättömyydestä; *Ristola, Roine*, »Lex commissoria»-ehto; *Rantanen, Pentti*, Pakko; *Ratsula, Pertti*, Petollinen viettely; *Toivio, Marja*, Erehdys sopimuksen päättämisessä; *Salminen, Tuula*, Sopimus- sakko; *Rauha, Antero*, Sopimus kolmannen hyväksi vakuutus oikeudelliselta kannalta; *Saksala, Leo*, Osakeyhtiön toimitusjohtajan oikeudellinen asema; *Pietikäinen, Leo*, Tavallinen velkakirja; *Ojapelto, Jorma*, Määränneisvelkakirja; *Pietikäinen, Pasi*, Shekki oikeudelliselta luonteeltaan; *Timperi, Yrjö*, Oikeustoimen käsite; *Wahlroos, Ulla*, Alaikäisen päättämät oikeustoimet; *Sääski, Veijo*, Vastaus sopimustarjoukseen; *Sarkaranta, Jussi*, Suullinen sopimus; *Valkama, Anssi*, Hyvän tavan vastaiset sopimukset; *Tuomisaari, Kari*, Huutokauppa; *Suvia, Simo*, Valtuuttajan oikeudellinen asema; *Tenhuunen, Olavi*, Yleisvaltuutus; *Viitala, Arto*, Prokura; *Toivainen, Olavi*, Meklarin oikeudellinen asema; *Tähtinen, Eero*, Oikeustointen pätemättömyysperusteista; *Tillman, Inga-Liisa*, Kilpailukieltä koskeva sopimus; *Sourander, Eva-Liisa*, Valeoikeus- toimi; *Teräsvuori, Helmi*, Kiskominen; *Juosila, Leena*, Konossementin oikeudellinen luonne; *Silvennoinen, Pertti*, Haltijavelkakirja; *Sopanen, Lauri*, Kohtuuttomat ehdot

velkakirjoissa; *Viitaniemi, Arvo*, Velkakirjan panttauksesta; *Virtanen, Heikki*, Vekseli oikeudelliselta luonteeltaan; *Tuononen, Arvo*, Shekki; *Koivistoinen, Onera*, Remburssi; *Kokko, Aila*, Ostajan oikeudesta myyjän viivästyksessä vaatia tavarán suoritusta tai kaupan purkua; *Kopra, Erkki*, Perättäishankintasopimus; *Kainulainen, Kalevi*, Huuto-kaupalla myydyssä tavarassa olleen virheen merkitys; *Junttila, Pekka*, Myyjän oikeudesta kieltäytyä tavarán toimittamisesta kohonneiden hankintakustannusten johdosta; *Kouhi, Ritva*, Peitekaupasta; *Jousmäki, Yrjö*, Konossementista; *Kouhi, Seppo*, Myyjän pysäyttämisoikeus; *Kovero, Veikko*, Myydyn tavarán tuotto; *Kuitunen, Mauri*, Myyjän oikeudesta korjata myydyssä tavarassa ollut virhe tai luovuttaa virheellisen sijaan virheetöntä tavaraa.

Lakit. tri *K. A. Telaranta* on luennoinut sekä syys- että kevätlukukaudella kirjeenvaihtajan tutkinnon ensimmäiselle vuosikurssille 4 v.t. peruskurssia ja pitänyt neljä kertauskuulustelua, joista yksi kirjallinen.

Talousmatematiikka

Professori *Ensio Kivikoski* on luennoinut III vuosikurssille syyslukukaudella finanssi- ja vakuutusmatematiikkaa 3 v.t. ja integraalilaskentaa 3 v.t. sekä II vuosikurssille syyslukukaudella finanssimatematiikkaa 3 v.t. ja kevätlukukaudella finanssi- ja vakuutusmatematiikkaa 3 v.t. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia.

Fil. tri *Sakari Mattila* on luennoinut I vk:lle kauppamatematiikkaa 3 v.t. syys- ja kevätlukukaudella. Luentoihin on liittynyt laskuharjoituksia ja kertauskokeita.

Tilastotiede.

Fil. tri *Sakari Mattila* on luennoinut II vk:lle tilastotiedettä 2 v.t. syys- ja kevätlukukaudella. Luentoihin on liittynyt harjoituksia 2 t. joka toinen viikko. Harjoitukset on pidetty kahdessa ryhmässä.

Talousmaantiede.

Fil. tri *Joh. Kaikko* on luennoinut syyslukukaudella esikurssille talouselämän fyysillismaantieteellisistä perusteista 2 v.t., toiselle vuosikurssille Suomen talousmaantieteen perusteista 2 v.t. ja kolmannelle vuosikurssille orgaanisten hyödykkeiden maantieteellisestä jakautumisesta 2 v.t., kevätlukukaudella esikurssille talouselämän antropogeografisista perusteista 2 v.t. ja toiselle vuosikurssille orgaanisten hyödykkeiden maantieteellisestä jakautumisesta 2 v.t.

Rehtori, prof. *Kaarlo Hildén* on johtanut talousmaantieteen seminaariharjoituksia (kaksi ryhmää), joissa osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän seuraavista aiheista:

Ala-Juoni, Ritva, Taka-Intia kuminviljelysalueena; *Blick, Ritva*, Oulujoen taloudellinen merkitys ja hyväksikäyttö; *Heikkilä, Anssi*, Kouvolan Saha Oy; *Helenius, Eija*, Rusinat ja korintit maailmankaupassa; *Hellman, Leena*, Itävallan vuorisuolo; *Helne, Antti A.*, Merivirrat; *Hyryläinen, Else*, Kotka satamakaupunkina; *Immonen, Harri*, Kuopio maaliikenteen keskuksena; *Jaakkola, Leena-Maija*, Viljelyskasvien jalostustyöstä maassamme ja sen taloudellisesta merkityksestä; *Juosila, Leena*, Enso-Gutzeit osakeyhtiön sahatavaran vienti; *Jääskeläinen, Erkki*, Viini ja sen tuonti Suomeen; *Kirilo, Elavi*, Maantieteellisen sijainnin vaikutus Warkauden Konepajan toimintaan; *Kivelä, Sinikka*, Amerikan Ford-tehtaat; *Koskelo, Pirkko*, Maissi maailmantaloudessa; *Kosonen, Riitta*, Oy Wilh. Schauman Ab vanerin tuottajana; *Krook, Anita*, Espanjan ja Suomen välinen kauppa ja sen edellytykset; *Kurkela, Eeva*, Pellava maailmantaloudessa, erityisesti Suomea silmälläpitäen; *Laaksonen, Pekka*, Kalkkikivi ja sen käyttö maassamme; *Lammela, Karin*, Valaanpyynti ja sen taloudellinen merkitys; *Lehti, Kauko*, Champagnemaakunnan viininviljely ja samppanjamarkkinat; *Lehtinen, Eeva*, Argentiinan ja Suomen välinen kauppavaihto; *Matilainen, Irja*, Keski-Suomen lääni; *Mattila, Anna-Liisa*, Imatran kauppala ja sen vaikutus ympäristöönsä; *Metsämäki, Arvi*, Pohjois-Suomen vesivoimavarat ja niiden hyväksikäyttö; *Mäkelä, Kirsti*, Itämeren laivalinjat Suomen kaupassa; *Määttänen, Maire*, Rauma-Repola Oy:n Suolahden vaneritehdas; *Nieminen, Riitta*, Lannoitteet Suomen tuontikaupassa; *Nyrhinen, Ritva*, Golf-virta ja sen taloudellinen merkitys erityisesti Pohjois-Euroopan maissa; *Paakkanen, Pertti*, Suomen tupakkateollisuus, raaka-ainelähteet ja tuonti Suomeen; *Pajari, Kari*, Suomen paperin vienti USA:han vv. 1951–1952; *Raikas, Juhani*, Sokerijuurikkaan viljely Pohjoismaissa; *Raivo, Ulla*, Päijänteen laivaliikenne; *Rastas, Veikko*, Hiilen tuonti Suomeen maamme itsenäisyyden aikana; *Salminen, Tuula*, Tanska maatalousmaana; *Teerisuo, Jukka*, Mausteet maailmankaupassa; *Tervala, Paula*, Düsseldorfin lentokenttä Reinin-Ruhrin alueen lentoasemana; *Tikkanen, Hilka*, Linjalaivaliikenteestä Suomen ja USA:n välillä suomalaisia yhtiöitä silmälläpitäen; *Toivio, Marja*, Suomen öljykasvit; *Tuominen, Risto*, Pohjois-Ruotsin rautamalmit; *Vartiainen, Kalevi*, Varkauden puutaloteollisuus; *Willberg, Marita*, Ranskan viinintuotannosta; *Virtanen, Raimo*, Puuvilla maailmankaupassa, erityisesti silmällä pitäen tuontia Suomeen.

Taloushistoria.

Dosentti *Aulis J. Alanen* on II vuosikurssille luennoinut 2 v.t. yleistä taloushistoriaa ja ohjannut kauppat.kand. ja lis.tutkintoa suorittavien opiskelua aineessaan. Luentosarjan päätteenä suoritettiin keväällä välitenti.

Valtio- ja yhteiskuntaoppi.

Prof. *Tuttu Tarkiainen* oli sairauden vuoksi vapaa virastaan syyslukuk. 1953, jona aikana valtio- ja yhteiskuntaopin opetusta hoiti opettajaneuvoston määräyksen nojalla filtri *Olavi Seithari*. Kevätlukukaudella 1954 prof. Tarkiainen on luennoinut 2 v.t. demokration motiiveista ja muodoista sekä hoitanut harjoitukset ja kuulus-telut.

Kauppakemia ja tavaraoppi.

Kauppakemiaa ja tavaraoppia on professori *Pekka Heinänen* luennoinut I vuosikurssille 3 v.t., II vuosikurssille 2 v.t. ja III vuosikurssille syyslukukaudella 3 v.t.

31. 10. 52 tehdyn sopimuksen mukaisesti Svenska Handelshögskolanin kemian ja tavaraopin opiskelijat ovat seuranneet luentoja ja osallistuneet seminaari- ja laboratorioharjoituksiin Kauppakorkeakoulussa.

Kemian ja tavaraopin harjoitustöissä on I vuosikurssilla työskennelty kevätlukukaudella a) esikurssia varten 2 ryhmässä 2 v.t. noin 8 viikon ajan, jolloin on alustavien harjoitustöiden jälkeen tehty 2 kvalitatiivista ja 2 kvantitatiivista kemiallista analyysiä sekä 6 tavaraopillista harjoitustehtävää; sekä b) pitkää ja lyhyttä kurssia varten 3 ryhmässä 2 v.t., jolloin työt ovat käsittäneet alustavia harjoituksia sekä 8 kvalitatiivista ja 5 kvantitatiivista kemiallista analyysiä. II vuosikurssilla on työskennelty syyslukukaudella 4 ryhmässä 2 v.t., jolloin on suoritettu kemiallisia kvalitatiivisia analyysejä 6 sekä kvantitatiivisia pitkällä kurssilla 5 ja lyhyellä 3.

Tavaraopin harjoitustöissä on II vuosikurssilla työskennelty kevätlukukaudella 3 ryhmässä 3 v.t. ja III vuosikurssilla syyslukukaudella 2 ryhmässä 3 v.t. Kurssista riippuen on suoritettu erilaisia kemiallisia, fysikaalisia ja tavaraopillisia määrittäyksiä, jotka ovat koskeneet kauppatavaroiden alkuperän selvittämistä, laadun arvostelua, säilyttämistä yms. Tutkimuskohteina ovat olleet mm. tärkeimmät elintarvikkeet, puulajit, tekstiiliteollisuuden raaka-aineet ja tuotteet, paperiteollisuuden tuotteet, bentsiini ja voiteluöljyt. III vuosikurssilla on lisäksi suoritettu tavarantuntemuskoe sekä pitkän kurssin arvosanaa varten lyhyt erikoistyö, joka on lähemmin perehdyttänyt opiskelijan jonkin häntä kiinnostavan kauppatavaran, raaka-aineen tai puolivalmisteen ominaisuuksiin, laatuun, tutkimus- ja arvostelumenetelmiin tms. Erikoistytöstä on laadittu lyhyt kirjallinen selostus. Harjoitustöitä ovat ohjanneet prof. *Heinänen*, fil.maisteri *Jukka Jutila* ja laboratoriomestari *Yrjö Kainulainen*.

Ekonomian ja kandidaatin tutkintoon liittyviä erikoistöitä ja kokeita on suoritettu osittain eräissä tutkimus- sekä tehdas- ja kauppalaboratorioissa, jotka ovat antaneet oppilaille tilaisuuden käyttää hyväkseen niiden erikoiskojeita ja tutkimusvälineitä.

Prof. *Heinänen* ja maist. *Jutilan* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Artto, Eero, Painohiiva; *Hanhineva, Raija*, Eteeriset öljyt; *Helminen, Anja*, Kuitupellava; *Heinonen, Olli*, Talousposliini; *Heinonen, Sirkka*, Sulfiittiselluloosan valmistus; *Heiskanen, Reijo*, Kuivuvat öljyt; *Jokipii, Seppo*, Trikokudonnaisista; *Järvinen, Seppo*, Raakakahvi; *Järviö, Risto*, Sulfaattiselluloosa; *Kallio-Mannila, Kalevi*, Tärkeimmät sementtivalimoiden tuotteet; *Kaukonen, Tauno*, Hehkulamput; *Kause, E. V.*, Erikoisteräket; *Kerttula, Paavo*, Villalangan valmistus; *Kinnunen, Aulis*, Tekstiilien värjäyksen teknillinen suorittaminen; *Kock, Johan*, Tillverkning och kvalitetsbedömning av orientalska mattor; *Kokko, Reino*, Huopahattujen valmistus; *Komu, Sirkka*, Hedelmä- ja siemenmausteet; *Korpi, Niilo*, Maltaista olueksi; *Korpi, Veli*, Dynamiitit ja niiden kauppa; *Koskivirta, Pentti*, Elektrolyyttikuparin valmistus kuparirikasteesta; *Kosonen, Lauri*, Lasipullot kauppatavarana; *Lakkonen, Jorma*, Superfosfaatin valmistus; *Lappalainen, Lassi*, Nitroselluloosalakat; *Leppioksa, Leena-Liisa*, Villakankaiden viimeistely; *Leskinen, Pertti*, Virvoitusjuomat, niiden valmistus ja kauppa; *Liimatainen, Kalevi*, Eräät tärkeimmät kaapelituotteet ja niiden valmistus; *Lindqvist, K.*, Pellavaöljystä maaliöljyksi; *Löthman, Matti*, Valokuvausobjektiiveista; *Matturi, Kalevi*, Oulun salpietari; *Mäkinen, Eero*, Amerikkalaistyyppisten savukkeiden valmistus; *Niemi, Antti*, Voiteluöljyt; *Nuorivaara, Ralf*, Kova kuitulevy; *Pietikäinen, Ossi*, Teollisuusperunan jalostamisesta perunajauhoksi; *Repo, Paavo*, Puuvillan ominaisuudet ja laatuarvostelu; *Ritola, Matti*, Tapetti; *Roine, J.*, Kulta- ja hopeateosten tarkastusleimauksesta; *Salonen, Lasse*, Alumiiniseokset; *Salonen, Pertti*, Tekstiilien käyttö kumirenkaissa; *Suominen, Suvi*, Viinin valmistus; *Suoniemi, Raimo*, Kromipohjanahka; *Valasma, Sulo*, Synteettiset nestemäiset pesuaineet.

Kotimaiset kielet.

Lehtori *Jarl Louhija* on esittänyt suomenkieltä ja suomenkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkinnon I vuosikurssin kahdelle ryhmälle 2 v.t. Saman kurssin yhdelle ryhmälle 2 v.t. on toimistopäällikkö, ekonomi *Lauri V. Jalovaara* esittänyt samoja aineita. Kurssikirjoina on käytetty keväällä 1954 ilmestynyttä *Jarl Louhijan* ja *Lauri V. Jalovaaran* teosta »Miten hyvä kauppakirje syntyy» ja *Jarl Louhijan* »Suomen kielen koetehtäviä 1944—1952» sekä *Lauri V. Jalovaaran* monistetta »Rationalisoitu konekirjoitustyö.»

III vuosikurssille lehtori *J. Louhija* on esittänyt suomalaisen kauppakirjeenvaihdon lisäksi tyylioppia. Oppikirjoina on käytetty vielä seuraavia teoksia: *E. Hakkila*, »Jokamiehen asiakirjaopas» ja *Henny Elghammar*, »Sekreterarhandboken». Kursseihin on liittynyt kirjallisia harjoituksia.

Lehtori *Louhija* on esittänyt ruotsinkieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa kirjeenvaihtajan tutkinnon I vuosikurssin kolmelle ryhmälle kullekin 3 v.t. (yht. 9 t.), II vuosikurssin kolmelle ryhmälle kullekin 3 v.t. (yht. 9 t.) sekä syyslukukaudella III vuosikurssin 3 ryhmälle kullekin 3 v.t. (yht. 9 t.). Oppikirjoina on I K:lla ja II:lla käytetty seuraavia: *Jarl Louhijan* »Svenska handelsbrev» ja »Ruotsin kauppakir-

jeenvaihdon harjoitustehtäviä», Y. M. Biesen »Ruotsin kielioppi» täydennettynä lisillä Erik Wellanderin teoksesta »Riktig svenska». Lisäksi on suullisia keskusteluharjoituksia pidetty: I K:lla Olle Hedbergin teoksen »Får jag be om räkningen» ja II:lla Gunnar Widegrenin teoksen »Herrar och hundar stänger aldrig dörren» perusteella. III vuosikurssilla on luettu H. Pippingin teos »Finlands näringsliv», Björsäter-Calmenius-Carlsson: »Handelslära», Henny Elghammarin »Sekreterarhandboken» ja Hj. Bergmanin romaani »Chefen fru Ingeborg». Kaikkiin kurssiin on liittynyt kirjallisia harjoituksia, välikokeita — III vuosikurssilla osatenttejä — ja keskusteluharjoituksia.

Fil.maist. A. V. Nenonen on esittänyt ruotsinkieltä ja ruotsinkielistä kauppakirjeenvaihtoa käyttäen edellä mainittuja oppikirjoja II:lla 3 ryhmälle kullekin 3 v.t. (yht. 9 t.) ja lehtori Martin Sevelius II:lla 1 ryhmälle 3 v.t. (oppikirjat: vrt. edellä).

Vieraat kielet.

Englannin kieli. Filtri Irma Rantavaara on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953 kirjeenvaihtajan tutkinnon I vk:n pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 3 v.t.; ekonomin tutkinnon II vuosikurssin pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 2 v.t., III vuosikurssin yleisen linjan lyhyen oppij. yhdelle ryhmälle 2 v.t.; III vuosikurssin kirjeenvaihtajalinjan pitkän oppijakson kahdelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti sekä yleisen linjan pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 3 v.t., yhteensä 16 v.t. — Kevätlukukaudella 1954 kirjeenvaihtajan tutkinnon I vuosikurssin pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 2 v.t., ekonomin tutkinnon pitkän oppijakson kolmelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti sekä II vuosikurssin pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 2 v.t., yhteensä 13 v.t.

Käytetyt oppikirjat: Bohnhof-Forsberg: Modern English Correspondence; Forsberg: Engl. kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä; Rantavaara-Penttilä: A Guide to English Business Correspondence; Eckersley-Kaufmann: A Commercial Course for Foreign Students; Erämetsä-Carter: A Course in Spoken English; Miettinen: Englannin kielioppi sekä W. Stannard Allen: Living English Structure.

Lehtori Erkki Penttilä on edellämainittuja oppikirjoja käyttäen esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953: III vuosikurssin pitkän kirjeenvaihtolinjan 2 ryhmälle yhteensä 6 v.t., III vuosikurssin yleisen linjan 2 ryhmälle 6 v.t. eli yhteensä 12 tuntia. — Kevätlukukaudella 1954: kirjeenvaihta-

jan tutkinnon I vuosikurssin 1 ryhmälle 2 v.t., ekonomin tutkinnon I vuosikurssin 2 ryhmälle 6 v.t., ekonomin tutkinnon I vuosikurssin lyh. oppijakson 2 ryhmälle 6 v.t. eli yhteensä 14 tuntia.

Fil.tri *Erik Erämetsä* on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953 III vuosikurssin yhdelle yl. linjan lyhyelle ryhmälle 2 v.t., II vuosikurssin kolmelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. ja kolmelle lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. ryhmää kohti sekä I vuosikurssin yhdelle alkeisryhmälle 3 v.t. eli yhteensä 23 v.t. — Kevätlukukaudella 1954 II vuosikurssin kolmelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. ja kolmelle lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. ryhmää kohti eli 18 v.t. Kaikilla lyhyen oppijakson ryhmillä on ollut keskusteluharjoituksia magnetofonia hyväksi käyttäen.

Rouva *Helen Goldthwait-Väänänen*, B.A., on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa yllämainittuja oppikirjoja käyttäen syyslukukaudella 1953: II vuosikurssin pitkän oppijakson kahdelle ryhmälle yht. 6 v.t., I vuosikurssin ekonomin tutkinnon pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 3 v.t., I vuosikurssin kirjeenvaihtajan tutkinnon pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 3 v.t. eli yhteensä 12 v.t. — Kevätlukukaudella 1954: II vuosikurssin pitkän oppijakson kahdelle ryhmälle 6 v.t., I vuosikurssin kirjeenvaihtajan tutkinnon pitkän oppijakson yhdelle ryhmälle 3 v.t. eli yhteensä 9 v.t. Opetus on käsittänyt m.m. keskustelu- ja puheluharjoituksia magnetofonin avulla.

Mr. *Philip Binham*, M.A., on esittänyt englanninkieltä syyslukukaudella 1953 III vuosikurssin pitkän oppijakson yleisen linjan kolmelle ryhmälle 2 v.t. ryhmää kohti, kirjeenvaihtolinjan neljälle ryhmälle 2 v.t. ryhmää kohti; II vuosikurssin pitkän oppij:n 8 ryhmälle 1 v.t. ryhmää kohti, yhteensä 22 v.t. — Kevätlukukaudella 1954 II vuosikurssin pitkän oppij:n 8 ryhmälle 1 v.t. ryhmää kohti; ekonomin tutkinnon I vuosikurssin pitkän oppijakson kahdelle ryhmälle 3 v.t. ryhmää kohti, kirjeenvaihtajan tutkinnon kahdelle ryhmälle 1 v.t. ryhmää kohti, yhteensä 16 v.t.

Fil.tri *Auvo Kurvinen* on opettanut englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953 I vuosikurssin ekonomin tutkinnon kahdelle ja kirjeenvaihtajan tutkinnon yhdelle ryhmälle 3 v.t. sekä II vuosikurssin pitkän oppijakson kolmelle ryhmälle 2 v.t., yhteensä 15 v.t. — Kevätlukukaudella 1954, osaksi sijaisenaan fil.maisteri *Ilma Saarela*, I vuosikurssin ekonomin tutkinnon yhdelle pitkän ja yhdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 3 v.t. sekä II vuosikurssin pitkän oppijakson kolmelle ryhmälle 2 v.t., yhteensä 12 v.t.

Fil.maist. *Sirkka-Liisa Norko-Turja* on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielen kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953 III:n vuosikurssin kahdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. kummallekin,

II:n vuosikurssin yhdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. ja yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t. sekä yhdelle I vuosikurssin ryhmälle 3 v.t., yhteensä 13 v.t. — Kevätlukukaudella 1954 II:n vuosikurssin yhdelle lyhyen oppijakson ryhmälle 4 v.t. ja yhdelle pitkän oppijakson ryhmälle 2 v.t., yhteensä 6 v.t.

Fil.maist. *Laila Nurminen* on esittänyt englanninkieltä ja englanninkielistä kauppakirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953 I vuosikurssin neljälle ryhmälle, 3 v.t. ryhmää kohti eli yhteensä 12 v.t.

Espanjankieli. Fil.maist. *Jukka Peitso* on opettanut espanjankieltä ja espanjankielistä kauppakirjeenvaihtoa seuraavasti: Syyslukukaudella 1953 II vuosikurssilla 2 ryhmälle yhteensä 6 v.t., jolloin on kerrattu espanjankielen kielioppi pääpiirteittäin, luettu John M. Pittaro'n oppikirjasta »Siempre Amigos» kappaleet 1—23, sekä kuunneltu Linguaphone-levyt 11—20. III vuosikurssin lyh.oppij. 3 v.t. ja pitkällä 4 v.t. kauppakirjeenvaihtoa, jolloin on käytetty oppikirjana G. R. Macdonald'in »Manual of Spanish Commercial Correspondence». Kevätlukukaudella 1954 II vuosikurssin lyh.oppij. 3 v.t., jolloin on luettu loppuun edellämainittu Pittaro'n oppikirja sekä edellämainitusta Macdonald'in oppikirjasta luvut I—IV; ja pitkällä oppijaksolla 3. v.t., jolloin on luettu loppuun edellämainittu Pittaro'n oppikirja sekä perehdytty sanomalehtikieleen lukemalla espanjalaista A.B.C.-lehteä. — Opettanut sekä syys- että kevätlukukaudella 2 v.t. portugalinkieltä (jatkokurssi), jolloin on käytetty oppikirjana J. W. Baker'in »Teach yourself Portuguese». Lisäksi on kuunneltu Linguaphone-levyt 5—20.

Fil.kand. *Erkki Vierikko* on opettanut I vuosikurssilla espanjankielen alkeita yhdelle ekon. tutkinnon ryhmälle 4 v.t. sekä kahdelle kirjenvaiht. tutkinnon ryhmälle kullekin 3 v.t., yht. 10 v.t. Oppikirjoina on käytetty Berlitzin »Libro Espanol»-teosta sekä siihen liittyvää opettajan laatimaa sanastoa ynnä Fero K. Neuvosen Lyhyttä espanjan kielioppia. Lukukirjasta on käyty läpi sivut 9—16, 49—97 ja 283—287; ekon. tutkinnon ryhmällä lisäksi sivut 98—108 ja 288—291. Lukukappaleisiin liittyvät harjoitustehtävät on suoritettu suurimmaksi osaksi. Tekstiluvun lomassa on kuunneltu kymmenen ensimmäistä Linguaphone-kurssin oppituntia sekä opittu jokapäiväisiä lauseparsia. Niinikään lukukappaleiden täydennykseksi on luettu talouselämään liittyviä espanjankielisiä tekstejä. Kieliopista on luettu olennaisin, kuitenkin niin, että verbioppi on saanut suurimman huomion osakseen.

Ranskankieli. Fil.tri *Reino Hakamies* on esittänyt ranskankieltä ja ranskankielistä kauppakirjeenvaihtoa 3 v.t. I vuosikurssin

pitkällä ja 3 v.t. I vuosikurssin lyhyellä oppij. Edellisellä luettu valikoiden ja kielellisesti analysoiden »Florilège de textes commerciaux» sekä Sohlbergin ranskan kielioppia, jälkimmäisellä opittu ranskankielen alkeet Lahden »Parlez-vous français» oppikirjana käyttäen. Toista vuotta opiskelevien alkeiskurssilla luettu alkeiskirja pääpiirteissään loppuun, kielioppi kokonaan ja valikoiden Nurmelandin »Manuel de français commercial». Saman vuosikurssin pitkällä oppij. luettu Nurmelandin »Manuel» kokonaan, v.t. lyh. 4, pitkä 3. Kolmannen vuosikurssin lyhyellä oppij. luettu Nurmelandin »Manuel», pitkällä oppij. luentoja ja harjoitusten muodossa ranskan fonetiikkaa, sivistys- ja kirjallisuushistoriaa, käännoharjoituksia ranskaan, v.t. lyh. 5, pitkä 4. Kaikissa ryhmissä keskustelu- ja kirjoitusharjoituksia. Ne oppilaat, jotka ovat suorittaneet ekonomitutkinnon arvosanalla 5 tai 6 pistettä, ovat lisäksi kirjoittaneet ranskankielisen pienen tutkielman.

Syyslukukaudella 1953 ovat ensimmäisen vuosikurssin opetuksesta huolehtineet: fil.maist. *Elsa Puuska-Jäntti* 3 v.t. pitkällä oppij. ja fil.maist. *Kaisu Puuska-Joki*, 3 + 3 v.t. lyhyillä oppij.

S a k s a n k i e l i. Käytetyt oppikirjat: Katara-Schirmer: »Lehrbuch des deutschen Handelsbriefwechsels», Katara: »Aus dem Handel und Wandel alter und neuer Zeit», Carl-August von Willebrand: »Der kleine Merkur», Jakobsson-Öhmann: »Saksan kielioppi» sekä lehtori H. Teräksen julkaisema »Saksan kauppakirjeenvaihdon harjoitustehtäviä».

Lehtori *B. E. Hildén* on edellämainittuja oppikirjoja käyttäen esittänyt saksankieltä ja saksankielistä kirjeenvaihtoa seuraavasti: syyslukukaudella 1953: II vuosikurssin 7 ryhmälle 2 v.t. kullekin eli yht. 14, III vuosikurssin 3 yleisen linjan ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 9, kaikkiaan 23 v.t. II vuosikurssilla luettu 1 tunti viikossa saksalaista sanomalehteä Handelsblatt (Deutsche Wirtschaftszeitung) (30/31 Dezember 1953). Kevätlukukaudella 1954: II vuosikurssin 7 ryhmälle 2 v.t. kullekin eli yht. 14, I vuosikurssin ekonomitutkinnon ryhmälle 3 v.t., kaikkiaan 17 v.t.

Lehtori *Hannu Teräs* on edellämainittuja oppikirjoja käyttäen esittänyt saksankieltä ja saksankielistä kirjeenvaihtoa syyslukukaudella 1953: I vuosikurssin 3 kirjeenvaihtajan tutkinnon ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 9, II vuosikurssin 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. kummallekin eli yht. 4, III vuosikurssin 3 kirjeenvaihtajalinjan ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 9, III vuosikurssin 2 yl. linjan ryhmälle 1 v.t. kummallekin eli yht. 2, kaikkiaan 24 v.t. Kevätlukukaudella 1954: I vuosikurssin 3 kirjeenvaihtajan tutkinnon ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 9, I vuosikurssin 1 ekonomin tutkinnon ryhmälle 3 v.t.,

II vuosikurssin 2 lyhyen oppijakson ryhmälle 2 v.t. kummallekin eli yht. 4, kaikkiaan 16 v.t.

Lehtori *C.-A. v. Willebrand* on johtanut saksankielen keskustelu- ja käännösharjoituksia syyslukukaudella 1953: II vuosikurssin 7 ryhmälle 1 v.t. eli yht. 7 v.t., II vuosikurssin 2 lyh. oppij. ryhm. 2 v.t. eli yht. 4 v.t., III vuosikurssin 3 kirj. vaiht. ryhm. 3 v.t. eli yht. 9 v.t. ja III vuosikurssin 2 yl. linj. ryhm. 1 v.t., kaikkiaan 22 v.t. Kevätlukukaudella 1954: I vuosikurssin 2 ekon. tutk. ryhm. 3 v.t. eli yht. 6 v.t., II vuosikurssin 7 ryhm. 1 v.t. eli yht. 7 v.t., II vuosikurssin 2 lyh. oppij. ryhm. 2 v.t. eli yht. 4 v.t., kaikkiaan 17 v.t.

Filtri *Kaj B. Lindgren* on esittänyt saksankieltä edellämainittuja oppikirjoja käyttäen syyslukukaudella 1953:

I vuosikurssin 7 ekon. tutk. ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 21 viikkotuntia, kevätlukukaudella 1954:

I vuosikurssin 3 ekon. tutk. ryhmälle 3 v.t. kullekin eli yht. 9 viikkotuntia.

V e n ä j ä n k i e l i. Eversti evp. *A. E. Lyytinen* on antanut venäjänkielen opetusta.

I vuosikurssilla on luettu H. J. Wiherjuuren oppikirjasta »Käytännöllinen nykyvenäjän oppikirja» 14 oppierää.

II vuosikurssilla on läpikäyty kielioppi yllämainitun oppikirjan perusteella ja harjoitettu kauppakirjeenvaihtoa G. S. Pedersen-Cj. N. Kulikovskin oppikirjan mukaan; lyhyellä oppijaksolla on lisäksi luettu N. Mihailovin kirjaa »Prostory i bogatstva nashei rodiny» sekä sanomalehtitekstiä.

III vuosikurssilla harjoitettu kirjeenvaihtoa edellisessä kohdassa mainitun oppikirjan ja eräiltä meikäläisiltä liikkeiltä saatujen kirjeitten perusteella.

Kone- ja pikakirjoitus.

Rouva *Ruth Hangasjärvi* on ohjannut konekirjoitusharjoituksia 10-sormijärjestelmän mukaan I vuosikurssilla 2 v.t. kutakin ryhmää kohti.

Fil.maist. *Outeri Kallioniemi* on opettanut pikakirjoitusta syyslukukaudella 2 v.t. I vuosikurssilla kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville, 3 v.t., II vuosikurssilla ekonomin tutkintoa suorittaville ja 2 v.t. III vuosikurssille kirjeenvaihtajalinjalla sekä kevätlukukaudella 2 v.t. I vuosikurssilla kirjeenvaihtajan tutkintoa suorittaville ja 3 v.t. II vuosikurssilla ekonomin tutkintoa suorittaville.

C. KAUPPAKORKEAKOULUN OPETTAJAIN JA VIRKAILIJAIN TOIMINTA KORKEAKOULUN ULKOPUOLELLA.

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään, saamistaan huomion- ja kunnianosoituksista ja kirjallisesta tuotannostaan ovat opettajat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

AHLSTEDT, LEO:

Esitelmöinyt Sähköliikkeiden Liitto ry:n syyskokouksessa 25. 11. 53.

Julkaisut:

Siirtomaantavara-alan vähittäiskaupan myyntipalkkiot ja kannattavuus vuosina 1938 ja 1951. (LTT Monisteita I.) H:ki 1953.

Arvostelu teoksesta: Pearce C. Kelley, Consumer Economics. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV.) H:ki 1953.

Pienyritysten merkitys. (Tehostaja I.) H:ki 1954.

Helsingin kaupungin laajeneminen ja uusien vähittäismyyntipisteiden perustaminen. (Ekonomi I.) H:ki 1954.

ALANEN, AULIS J.:

Helsingin yliopiston dosenttina luennoinut syyslukukaudella 1953 historian opetusmetodia ja kevätlukukaudella kustavilaisen ajan taloushistoriaa. — Toiminut Talous- ja sosiaalihistoriallisen sekä Historiallismaantieteellisen Yhdistyksen hallituksen jäsenenä ja sihteerinä; ottanut mm. osaa pohjoismaiseen taloushistorioitsijoiden kokoukseen Tukholmassa kes. 1953 ja tämän yhteydessä pidettyyn ainekonferenssiin.

Tehnyt 2 kk. kestävän tutkimusmatkan Saksaan ja Hollantiin.

Pitänyt eräitä historiallisaiheisia radio- ym. esitelmiä.

Saanut Suomen Valkoisen Ruusun 1 lk:n ritarimerkin.

Julkaisut:

Ilmajoki vuoden 1809 jälkeen. 948 s. Vaasa 1953.

Otto H. v. Fieandtin sotapäiväkirja. 45 s. (Hist. Ark. 54.) Hki 1953.

Scandinavian Economic History Review-julkaisussa referaatit: Maritime trade and Economic Development in South Ostrobothnia ja The Finnish Glass Industry.

AUTIO, AIMO:

Toiminut Myynti- ja mainoskoulun opettajana ja vararehtorina.

BINHAM, PHILIP:

Master of Arts, Oxford 27. 2. 1954.

Kuulustelija 17. 12. 1953 ja Finnish-British Society'n opettaja »Cambridge University Proficiency and Lower Certificates» tutkintoa varten.

»Finnish Committee for International Cultural Affairs'n» kuulustelija »Certificate of Proficiency in English» tutkintoa varten.

Julkaisut kirjoitelmia seuraavissa lehdissä: Hufvudstadsbladet, Nya Pressen, Finlandia Pictorial.

ERÄMETSÄ, ERIK:

Helsingin Yliopiston Studia generalia-toimikunnan sihteeri. — Pitänyt esitelmän Neuphilologischer Verein'in vuosikokouksessa 30. 1. aiheesta »Die semasiologische Entwicklung der Wortgruppe sentimental-empfindsam».

Julkaisut:

A Course in Spoken English. 104 s. (Yhdessä Roland Carter'in kanssa.) Hki 1953.
Sentimental-sentimentalisch-empfindsam. 8 s. (Suomalaisen Tiedeakatemian toimituksia B. 84. 31, Festschrift Emil Öhmann.) Hki 1954.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN:

Tehnyt saamansa Kanslerin matka-apurahan turvin seitsemän viikon opintomatkan Englantiin ja Irlantiin ja osallistunut British Councilin Stratford-on-Avonissa heinäkuussa toimeenpanemiin Shakespeare-kursseihin.

HAKAMIES, REINO:

Edelleen Romanistisches Jahrbuchin toimituskunnan jäsen. — Suomi-Ranska yhdistyksen hallituksen jäsen. — Suorittanut Suomalaisen Tiedeakatemian ja Suomen Tiedeseuran toimeksiannosta Suomen osuuden Du Cange komitean työstä.

Esitelmöinyt kev. 1954 Klassillis-filologisessa Yhdistyksessä aiheesta: Keskiajan latinan käsite. — Pitänyt lukuisia yleisradioesitelmiä eri aiheista.

Julkaisut:

Trois termes de commerce: netto, brutto, franco. (Neuphilologische Mitteilungen 7—8.) Hki 1953.

Espanjan juutalaisten vaiheista. (Valvoja 5.) Hki 1953.

Edouard Henriot ja Suomi. (Uusi-Suomi); sama ruotsiksi (Hufvudstadsbladet) 1953.

HEIKONEN, ARVO RAFAEL:

Helsingin yliopiston kauppaoikeuden professori. — Turun yliopiston kanslerin sihtööri. — Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen hallituksen jäsen.

Julkaisut:

Arvostelu teoksesta: Günter Haupt, Gesellschaftsrecht. 2 s. (Lakimies 51.) Vammala 1953.

HEINO, REINO R.:

Helsingin Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen rehtori.

Julkaisut arvostelun Huugo Ranisen oppikirjasta »Lyhyt liikkeenhoito-oppi».

HEINÄNEN, PEKKA:

Helsingin yliopiston dosentti. — Toiminut Lääketehtas Orion Oy:n laboranttikoulun johtajana v:n 1953 loppuun sekä saman tehtaan tieteellisenä asiantuntijana 1. 6.—31. 12. 53.

Suomalaisten Kemistien Seuran hallituksen jäsen 3. 2. 54 saakka. — Valtion kielitutkintolautakunnan apujäsen. — Pohjoismaisen Farmakopeaneuvoston apujäsen.

Esitelmöinyt Suomen Farmaseuttisessa Yhdistyksessä 14. 10. 53 »Paperikromatografiasta farmasian tutkimusmenetelmänä», Kauppatieteiden Kandidaattiyhdistyksen vuosikokouksessa 12. 2. 54 aiheesta »Mistä johtuvat muovien monipuoliset ominaisuudet ja käyttömahdollisuudet?» sekä Suomen Apteekkariyhdistyksen järjestämällä apteekkarien jatkokoulutuskursseilla 18. 5. 54 »Kromatografian perusteista.»

Osallistunut Tukholmassa 29. 7.—4. 8. 53 pidettyyn XIII kansainväliseen kemistikokoukseen.

Saanut Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkin 6. 12. 53.

Julkaisut:

Paperikromatografiasta farmasian tutkimusmenetelmänä. (Farmaseuttinen Aikakauslehti 62.) Hki 1953.

Sulfonamidien paperikromatografiasta, II julkaisu. Kvantitatiivinen määrittäminen yhdessä Leo Tudermanin ja Lempi Rämön kanssa (Farmaseuttinen Aikakauslehti 63.) Hki 1954.

HILDÉN, KAARLO:

Helsingin yliopiston dosentti, josta toimesta ollut vapaa koko lukuvuoden.

Pitänyt Suomen talousmaantiedettä käsittelevän luentosarjan SOK:n tavaramiesten kesäkursseilla Jollaksessa 4. 8. 53 sekä samoin sanomalehtimieskursseilla 25. 8. 53, esitelmöinyt Normandian saarista Ekonomiliiton kokouksessa 27. 11. 53, Suomen talousmaantieteellisestä sijainnista Tampereen kauppaseurassa 16. 12. 53, aiheesta »Ensimmäiset ihmiset» Yliopiston Studia generalia sarjassa 25. 1. 54. — Radioesitelmää. — Puheita eri tilaisuuksissa.

Osallistunut Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorien konferenssiin Bergenissä 4.—6. 5. 54.

Antanut heinäk. 53 Handelshögskolan vid Åbo Akademi'lle asiantuntijalausannon talousmaantieteen lehtorinviran hakijain, fil.maist. Birger Ohlsonin ja fil.lis. Filip Hultbladin pätevyydestä sanottuun virkaan.

Akatemia-lautakunnan jäsen 1953—54. Suomen Tiedeseuran puheenjohtaja 1953—54. — Suomen Marsalkan ratsastajapatsasvaltuuskunnan Uudenmaan piirin varapuheenjohtaja ja valtuuskunnan työjaoston jäsen.

Kutsuttu Ekonomiliiton kunniajäseneksi ja saanut liiton ansiomerkin 28. 9. 53. Vihitty kauppatieteiden kunniatohtoriksi Svenska Handelshögskolanin promootiossa 24. 10. 53. Saanut Suomen Valkoisen Ruusun komentajamerkin 6. 12. 53.

Julkaisu:

Danmark i Finlands utrikeshandel. 10 s. (Geografisk Tidskrift 52.) København 1953.

Oskari Wilho Louhivuori †. 3 s. (Kansanvalseuran kalenteri 74.) Hki 1953.

Kääpiökansat antropologisena ongelmana. Referat: Das Pygmäenproblem. 23 s. (Soc. Scient. Fenn. Årsbok—Vuosikirja 31 B: 2.) Hki 1953.

Örikt Sark — ett minne från länsväsendets tid. 11 s. (Jorden Runt, magasin för geografi och resor 26: 3.) Stockholm 1954.

Gibraltarlita Pyreneille. 38 s. (Maat ja kansat III.) Hki 1954.

Finlands råvarutillgångar. 3 s. (Ekonomiska Samf. tidskr. 7:2.) Hfors 1954.

Toimittanut: Kauppakorkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1952—1953. 81 s. Hki 1953.

Toimittanut (& Heikki Väänänen): Maat ja kansat I—II—III. 397 + 379 + 391 s. Hki 1953—54.

Kirjoituksia, matkakirjeitä ym. Uudessa Suomessa, Kauppalehdessä, Suomen Kuvalehdessä sekä Svenska Dagbladet'issa (Stockholm).

HONKO, JAAKKO:

Tilintarkastajana ja johtokunnan jäsenenä eräissä yrityksissä. Liiketalous-lehden toimitusvaliokunnan jäsen.

Tutkimusmatka Saksaan ja Ruotsiin kesä—heinäkuussa 1953.

Esitelmöinyt Kielin kansainvälisessä taloustieteellisessä seminaarissa aiheesta: »Über einige schwierige Probleme in den Investitienskalkülen» 10. 6. 53.

Julkaisu:

Investointilaskelmista teollisuusyrityksen sijaintipaikan määrittämisessä. 17 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV.) Hki 1953.

Arvostelu teoksesta: Eino M. Niini, Investointilaskelmat. 2 s. (Ibid. III.) Hki 1953.

JALOVAARA, LAURI V.:

Enso-Gutzeit Osakeyhtiön keskustoimiston päällikkö. — Toiminut Oy Rastor Ab:n kurssien luennoitsijana.

Julkaisu:

Miten hyvä kauppakirje syntyy (yhdessä Jarl Louhijan kanssa). 334 s. Hki 1954.

KAIKKO, JOH.:

Toiminut Helsingin Kaksoislyseon luonnonhistorian ja maantieteen vanh. lehtorina.

Julkaisu:

Yleismaantieteen kertauskirja, toinen uusittu painos. Hki 1953.

KAITILA, ESA:

Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professori ja vararehtori. — Helsingin Yliopiston liiketaloustieteen dosentti valtiotieteellisessä tiedekunnassa. — Helsingin Yliopiston kansantaloustieteen v.t. apulaisprofessori lainopillisessa tiedekunnassa 1. 2. 54 alkaen. — Turun Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspektori v. 1953. — Suomen Liiketoimintajain Keskusliiton koulutusvaliokunnan jäsen. — Teollisuuslehden ja Industritidningenin päätoimittaja. — Veronmaksajain Keskusliiton hallituksen jäsen. — Tilintarkastajana yhteisöissä (mm. Helsingin kaupunki ja Helsingin Yliopisto). — Eduskunnan jäsen. — Helsingin Kaupunginvaltuuston jäsen 1. 1. 54 alkaen. — Sosiaaliministeri ja toinen valtiovarainministeri 17. 11. 53—6. 5. 54. — Useissa valtion komiteoissa ja myös julkisissa tehtävissä. — Lukuisia esitelmiä taloudellisista ja talouspoliittisista kysymyksistä. — Suomen Kansanpuolueen varapuheenjohtaja.

Julkaisu:

Kauppaopin ja -oikeuden oppikirja (I. V. Kaitila—Esa Kaitila), 13. uudistettu painos. 320 s. Jyväskylä 1953.

KASKIMIES, MIKA:

Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen ja toimitussihteeri. Liiketalous-aikakauskirjan toimitusvaliokunnan jäsen.

Opintomatka Ruotsiin toukokuussa 1953.

Julkaisu:

Sekatavara- ja tekstiilialan yksityisten vähittäiskauppaliikkeiden kannattavuus v. 1952 (yhdessä Hugo Ranisen kanssa). 71 s. Hki 1953.

Opiskelu Kauppakorkeakoulussa (toimitettu yhdessä Fedi Vaivion kanssa). 67 s. Hki 1953.

Rautakauppatutkimuksen tuloksia vuodelta 1952. 11 s. (Suomen Rauta- ja Kone-liikkeiden Yhdistyksen vuosikirja.) Hki 1953.

Näkökohtia nykyhetken liiketaloustieteellisestä tutkimustyöstä. 8 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III). Hki 1953.

Arvostelu teoksesta: Ahola: Pienyrittäjän liikkeenhoidon opas. 3 s. (Ibid.) Hki 1953.

Lyhyitä kirjoituksia ja kirjallisuusarvosteluja alan aikakauslehdissä.

KAUPPI, KALLE:

Valtioneuvoston asettaman Korkeakoulukomitean jäsen v:sta 1953. — Suomen Teollisoikeudellisen yhdistyksen puheenjohtaja 1953 ja edelleen. — Association internationale pour la protection de la propriété industrielle (A.I.P.P.I.) nimisen järjestön Suomen ryhmän (Groupe finlandais) puheenjohtaja 1953 ja edelleen.

Osallistunut Pohjoismaiden kauppakorkeakoulujen rehtorikonferenssiin Bergenissä toukok. 4—6 p:nä; alustanut keskustelukysymyksen valtiovallan suhteesta kauppakorkeakouluihin.

Toiminut Helsingissä syysk. 1953 pidetyn Pohjoismaisten teollisoikeudellisten yhdistysten edustajakokouksen yhtenä puheenjohtajana ja antanut korreferaatin unionisopimuksen 8 art:n soveltamiskysymyksestä. — Nordiskt Immateriellt rättskydd (NIR) nimisen yhteispohjoismaisen aikakauslehden toimitusvaliokunnan suomalaisen jäsen.

Julkaisut:

Kauppaoikeus. 195 s. (Liikemaailman tietokirja, 3. uudistettu painos.) Hki 1954.
Pariskonventionens art. 8. (Nordiskt immateriellt rättskydd.) Stockholm 1954.

KIVIKOSKI, ENSIO:

Dosenttina Helsingin yliopistossa ollen kuitenkin vapautettuna opetustyöstä koko lukuvuoden 1953—1954.

Julkaisut:

Lainain efektiivinen korkokanta. 145 s. (Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen julkaisuja 15.) Hki 1953.

KURVINEN, AUVO:

Saanut Helsingin Yliopistolta valtion apurahan nuorille tieteenharjoittajille vuodeksi 1954.

Julkaisut:

MS. Porkington 10: Description with Extracts. (Neuphilologische Mitteilungen, LIV, ss. 33—67.) Hki 1953.

LEHTO, EINAR:

Helsingin kaupungin reviisori. Suomen Pikakirjoittajayhdistyksen rahastonhoitaja.

LINDGREN, KAJ B.:

Erva-Latvala Oy:n mainostoimittaja ja ulkomaankirjeenvaihtaja. — Ylioppilaiden Kulttuuritoimikunnan puheenjohtaja.

Julkaisut:

Was ist Funktion? (Neuphilologische Mitteilungen LIV, ss. 305—310.) Hki 1953.
Mhd. Genitivformen auf -ens (Ann. Acad. Scient. Fenn. 84, ss. 667—672.) Hki 1954.

LOUHIJA, JARL:

Edelleen Suomen Kirjailijaliiton johtokunnan ja Suomen Näytelmäkirjailijaliiton hallituksen jäsen sekä molempien yhdistyksien sihteeri.

Osallistunut Suomen Kirjailijaliiton edustajana Oslossa marrask. 1953 pidettyyn Pohjoismaisen Kirjailijaneuvoston kokoukseen ja Kööpenhaminassa toukok. 1954 pidettyyn kokoukseen ynnä Tanskan Kirjailijaliiton 60-vuotisjuhliin.

Tehnyt tammikuussa 1954 matkan Wieniin, jonka kauppakorkeakoulussa tutkinut kauppakirjeenvaihdon opetusta.

Pitänyt Suomen Myynti- ja mainosyhdistyksen »Puhelinpalvelupäivillä» joulukuussa 1953 esitelmän aiheesta »Oikeakielisyys puhelinpalvelussa». Esitelmöinyt Osuuskassojen Keskus Oy:n maalisk., huhti- ja toukokuussa 1954 järjestämällä kursseilla suomalaisesta kauppakirjeenvaihdosta. Esitelmöinyt Kauppätieteellisessä yhdistyksessä aiheesta »Itä-Euroopan matka».

Julkaisut:

Miten hyvä kauppakirje syntyy. (Yhdessä ekonomi Lauri V. Jalovaaran kanssa.) 334 s. Hki 1954.

LOUHIVUORI, O. W. (†):

Julkaisut:

Rehtorin puhe Kauppa korkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 11. 9. 1952. 16 s. (Kauppa korkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1952—1953.) Hki 1953.

LYYTINEN, A. E.:

Venäjänsiemen opettajana armeijan kouluissa. — Yhdistyksen »Upseerit evp.» puheenjohtaja ja Upseeriliiton hallituksen jäsen. — Jäsenenä kansanedustaja A. Tuurnan komiteassa, jonka valtioneuvosto on asettanut käsittelemään upseereita koskevia eläke- y.m. kysymyksiä.

MATTLA, SAKARI:

Matematiikan ja tilastotieteen opettajana Helsingin yliopiston maat.-metsät. tiedekunnassa. Matematiikan opetuksen assistenttina Teknillisessä Korkeakoulussa.

Esitelmöinyt 14. 11. 53 Suomen matemaattisessa yhdistyksessä aiheesta »Satunnaisfunktion Laplace-muunnoksesta». Kirjoittanut luentomonisteen »Tilastotiede I» (115 sivua) Kauppa korkeakoulun opetusta varten.

Julkaisut:

The decomposition of a series of observations by the method of iterated moving averages. 15 s. (Annales Acad. Scient. Fenn., Ser. A I, 156.) Hki 1953.

Erilaisista poistomenetelmistä. (Liiketaloustiet. Aikakauskirja IV.) Hki 1954.

MELANDER, ILMARI:

Helsingin yliopiston maa- ja vesioikeuden professori.

Werner Söderström Osakeyhtiön hallintoneuvoston puheenjohtaja. — Yhtyneet Kuvalehdet Oy:n ja Kouluaitta Oy:n hallituksen jäsen. Kansallis-Osake-Pankin Erot-tajan konttorin valvoja. Eräiden asunto-osakeyhtiöiden johtokunnan jäsen. Lainopin ylioppilaiden yhdistys Pykälä ry:n inspehtori.

Julkaisut:

Asutusmaan pakkolunastuksesta de lege ferenda. (Lakimies, ss. 171—180.) Hki 1953.

Yksityistielainsäädäntömme uusimisen tarpeellisuudesta. (Lakimies, ss. 463—477.) Hki 1953.

Huoneenvuokrasäännöstely päätöksen 51 §:n 4 momentin tulkintaa. (Lakimies, ss. 130—133.) Hki 1954.

MUUKKONEN, P. J.:

Saanut varatuomarin arvonimen 18. 12. 1953.

Siviilioikeuden vapaaehtoinen assistentti Helsingin yliopistossa lukuvuonna 1953—1954.

NENONEN, A.:

Toiminut Suomen Pankin ulkomaankirjeenvaihto-osaston päällikkönä.

K ä ä n t ä n y t:

W. Somerset Maugham: Catalina.

NORKO-TURJA, SIRKKA-LIISA:

Helsingin Yliopistossa antanut Konsistorin määräyksestä opetusta englantilaista filologiaa pääaineenaan opiskeleville (8 v.t.) sekä kauppakirjeenvaihdon opetusta maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan puukaupallisen linjan opiskelijoille (3 v.t.). — Opettanut englanninkieltä Teknillisessä Korkeakoulussa yhdelle ryhmälle (2 v.t.)

NURMINEN, LAILA:

Toiminut Eläinlääketieteellisen Korkeakoulun englanninkielen opettajana.

PENTTILÄ, ERKKI:

Julkaisut:

A Guide to English Business Correspondence. (Yhdessä tri Irma Rantavaaran kanssa.) 204 s. Hki 1954.

Arvostelu K. G. Lindkvist'in teoksesta »Studies on the Local Sense of the Prepositions on, in, at, to in Modern English». (Neuph. Mitt. 1—2.) Hki 1954.

PUUKARI, ARVO:

Toiminut liiketaloustieteen ylimäär. opettajana Helsingin Yliopiston maat.-metsätieteellisessä tiedekunnassa.

Suomen Mainos- ja Myyntiyhdistyksen I varapuheenjohtaja ja yhteispohjoismaista mainonnan laajuutta koskevaa tutkimusta valmistelevan tutkimustoimikunnan puheenjohtaja.

Toiminut neuvottelevana asiantuntijana liikkeenhoito- ja markkinointikysymyksissä; vuoden 1954 alusta Oy Rastor Ab:n markkinointiosaston johtajana ja sen »Liiketalous»-aikakauskirjan päätoimittajana.

Neljäs opintomatka Yhdysvaltoihin syyskuussa 1953.

Saanut Yksityisyrittäjien Liiton pronssisen ansiomerkin 1953.

Julkaisut:

Suomen Metalliteollisuuden Työnantajaliitto 1903—1953. 193 siv. Hki 1953.

Lukuisia sanoma- ja aikakauslehtikirjoituksia.

PUUSKA-JOKI, KAISU:

Yleisradion kuuluttajana. Latinankielen opettajana Tehtaanpuiston yhteiskoulussa.

PUUSKA-JÄNTTI, ELSA:

Antanut Konsistorin määräyksestä Helsingin Yliopistossa ranskankielen opetusta kielenopettajiksi aikoville. Toiminut opettajana Cercle franco-finlandais'n suojeluksessa olevilla ranskankielen kursseilla.

Cercle franco-finlandais'n johtokunnan varajäsen, helmikuun lopusta varsinainen jäsen.

RANINEN, HUUGO:

Tampereen hiippakunnan talousneuvoston ja Institut International d'étude et de Documentation en matière de Concurrence ensimmäisen osaston puheenjohtaja. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspektori ja Taloudellisen Neuvottelukunnan jäsen. Kauppatieteellinen Yhdistys r.y:n ja Kaatuneiden Vanhemmat r.y:n puheenjohtaja. — Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtaja ja sen tutkimuslautakunnan puheenjohtaja sekä laitoksen johtokunnan ja hallintoneuvoston jäsen. Keskuskauppakamarin Liikekilpailun valvontakunnan sihteeri-asiamies ja saman kamarin

Välityslautakunnan sihteeri ja jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan päätoimittaja ja toimituskunnan jäsen. »Liiketalous»-julkaisun toimitusneuvoston jäsen. Kirkon Keskusrahaston sekä eräiden yhdistysten ja osakeyhtiöiden tilintarkastaja.

Esitelmäinyt Suomen Vähittäiskauppiasliiton kesäkokouksessa Savonlinnassa 13. 7. 53 aiheesta »Kuluttaja valitsee kantaostopaikan», Die Internationale Vereinigung der Verbände von Lebensmittel-Detaillisten nimisen järjestön kongressissa Helsingissä 29. 7. 53 aiheesta »Die volkswirtschaftliche Aufgabe und die soziale Bedeutung des Lebensmittel-Detailhandels», Kauppätieteellisen Yhdistyksen kokouksessa 12. 10. 53 aiheesta »Osakeyhtiön yhtiökokous ja tilintarkastajain välinen työnjako», Tampereen seurakuntien luottamusmiesspäivillä Helsingissä 16. 11. 53 eräistä seurakunnille kuuluvista tehtävistä, Savonlinnan kauppakamarinoston ja saman kaupungin kaupaseuran yhteisessä esitelmätilaisuudessa 20. 2. 53 johtajaominaisuuksista, Suomen Sahat r.y. nimisen yhdistyksen vuosikokouksessa Helsingissä tärkeimmistä näkökohdista puutavaroita koskevia sopimuksia tehtäessä sekä pitänyt esitelmäsarjan Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta r.l:n järjestämällä liikkeenjohtaja- ja luottamusmiesskursseilla kesäk. 1953 Jollaksessa liikkeen henkilöorganisaatiota koskevista kysymyksistä.

Virallisena vastaväittäjänä tarkastanut 21. 11. 53 kauppat.lis., lainopin kand. Jorma Pasasen väitöskirjan »Remburssi kansainvälisessä kaupassa.»

Julkaisut:

Lyhyt liikkeenhoito-oppi. Oppikirja alempia kauppaoppilaitoksia varten. 149 s. Hki 1953.

Sekatavara- ja tekstiilialan yksityisten vähittäiskauppaliikkeiden kannattavuus v. 1952 (yhdessä Mika Kaskimiehen kanssa). 71 s. Hki 1953.

Osakeyhtiön yhtiökokous ja yhtiön tilintarkastajien välinen työnjako. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III). 10 s. Hki 1953.

Näkökohtia sopimuksen tekemisestä puutavarakaupoissa. (Sahamies 1953: 3—4). 8 s. Hki 1953.

Arvostelut teoksista: Ejler Alkjaer: Erhvervslivets beliggennedsprobleme. 2 muuttettu painos. Kööpenhamina 1953, 4 s., ja Jorma Pasanen: Remburssi kansainvälisessä kaupassa. Hki 1953, 9 s., molemmat Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa 1953/1954. Lisäksi kirja-arvosteluja päivälehdissä.

RANTAVAARA, IRMA:

Nimitetty Helsingin Yliopiston estetiikan ja nykyiskansain kirjallisuuden dosen-tiksi 16. 11. 53.

Suomen Akat. Naisten Liiton varapuh.joht. 1953. — Minna Canthin kirjallistaiteellisen Seuran varapuh.joht. 1953. — Finnish-British Society'n johtok. jäsen.

Saanut Suomen Valkoisen Ruusun I luokan ritarimerkin 6. 12. 53.

Saanut Liikesivistysrahaston matka-apurahan.

Esitelmäinyt Virginia Woolfista Englanninkielen Opettajain Liiton vuosikokouksessa 12. 10. 53.

Julkaisut:

A Guide to English Business Correspondence. (Yhdessä Erkki Penttilän kanssa). 204 s. Hki 1954.

Virginia Woolf päiväkirjansa valossa. 7 s. (Valvoja 74: 1.). Hki 1954.

SAARIO, MARTTI:

Tilintarkastajana eräissä yhteisöissä. Keskuskauppakamarin tilintarkastajalautakunnan, Liiketaloustieteellisen tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan ja johto-

kunnan sekä VR:n kirjanpidon uudistamiskomitean jäsen. Kauppätieteellisen Yhdistyksen r.y:n varapuheenjohtaja, Liiketaloudellisen aikakauskirjan ja »Liiketalouden» toimituskunnan jäsen.

Esitelmöinyt Porin Ekonomiyhdistyksessä 27. 1. 54, Kauppätieteellisessä Yhdistyksessä 4. 2. 54, Etelä-Hämeen Ekonomiyhdistyksessä 10. 2. 54 sekä Vaasan Ekonomiyhdistyksessä 17. 2. 54 »Lisäpoistoista ja niiden käsittelystä kirjanpidossa». Esitelmöinyt 7. 4. 54 Rastor Oy:n luentopäivillä aiheesta »Autonkorjaamojen kirjanpito ja verotus».

Julkaisuut:

Poistonkorotukset ja kirjanpito. (Verotus n:o 2.) Hki 1954.

Kirjanpidon mukauttaminen verotukseen. (Liiketalous n:o 1.) Hki 1954.

Kirja-arvostelu: N. Västhaagen: De fria avskrivningarna. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV.) Hki 1954.

SEVELIUS, MARTIN:

Suomen Liikemiesten Kauppaopiston ruotsinkielen ja ruotsinkielisen kauppa-kirjeenvaihdon lehtori. — II Pohjoismaiden kauppaopettajien kongressin sihteeri.

TAMMINEN, MIKKO:

Hoitanut lukuvuonna 1953—54 osan Teknillisen korkeakoulun kansantaloustieteen professorin virkaan kuuluvista tehtävistä. — Antanut asiantuntijalausannon Kauppa-korkeakoulun kansantaloustieteen lehtorin viran hakijoiden kelpoisuudesta sanottuun virkaan.

Valtioneuvoston asettaman Suomen talouden ja hallinnon TA (Yhdistyneiden Kansakuntien teknillisen avun)-toimikunnan jäsen (edelleen). — Suomen Pankin rakennuskustannusindeksi-neuvottelukunnan jäsen (edelleen). — Kansantaloudellisen Aikakauskirjan ja Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen (edelleen). — Liiketaloustieteellisen tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan jäsen (edelleen). — Suomen Kansanpuolueen puoluevaltuuston jäsen (edelleen). — Veronmaksajien Keskusliiton Helsingin paikallisosaston johtokunnan jäsen (edelleen).

Pitänyt muistopuheen kansleri O. W. Louhivuoresta Kansantaloudellisen Yhdistyksen kokouksessa lokakuun 26 p:nä 1953. Esitelmöinyt aiheesta »Ajatuksia epätaydellisestä kilpailusta ja kapitalistisesta talousjärjestelmästä» Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistyksen kokouksessa marraskuun 20 p:nä 1953. Pitänyt kaksi luentoa aiheesta »Kilpailun luonne nykypäivien kapitalistisessa yhteiskunnassa» Turun Kauppa-korkeakoulussa marraskuun 10 p:nä 1953. Esitelmöinyt aiheesta »Ns. vapaa kilpailu kapitalistisessa järjestelmässä» Turun Liikemiesyhdistyksen ja Turunseudun Ekonomiyhdistyksen kokouksessa marraskuun 10 p:nä 1953. Esitelmöinyt aiheesta »Kilpailuvapauden palauttaminen» Suomen Kansanpuolueen puoluekokouksessa huhtikuun 25 p:nä 1954.

Julkaisuut:

O. W. Louhivuori. Kansantaloudellisen Yhdistyksen kokouksessa lokakuun 26 päivänä 1953 pidetty muistopuhe. 8 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja IV.) Hki 1953.

Ns. vapaa kilpailu kapitalistisessa talousjärjestelmässä 29 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV:1.) Hki 1954.

TARKIAINEN, TUTTU:

Yhteiskunnallisen korkeakoulun professori. — Valtiotieteellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Esitelmöinyt radiossa »Montaignen Italian-matkasta» sekä »Demokratiasta ja johtajaperiaatteesta».

Julkaisuut:

Pätvungen demokrati. (Statsvetenskaplig Tidskrift 1/1954). Lund 1954.

TASKINEN, ELLI:

Suorittanut Helsingin yliopistossa valtiotieteen kandidaattitutkinnon 30. 1. 54.

TELARANTA, K. A.:

Avustanut lukuvuoden 1953—1954 ajan Helsingin yliopiston siviilioikeuden apulaisen viran hoidossa sekä pitänyt käytännölliset kurssit lainopin ylioppilaille.

Hoitanut vt.:nä kevätlukukauden 1954 ajan yksityis- ja talousoikeuden lehtorin virkaa Yhteiskunnallisessa korkeakoulussa.

Esitelmöinyt Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen kokouksessa 3. 3. 1954 »Sopimuksista kolmannen hyväksi» sekä 8. 4. 1954 samasta aiheesta Lainopin ylioppilaiden yhdistys Pykälä r.y:n vuosijuhlissa.

Pelastakaa Lapset r.y:n keskushallituksen varajäsen. — Eteläsuomalaisen osakunnan Seniorit r.y:n hallituksen jäsen.

Saanut Suomen Kulttuurirahastolta apurahan.

Julkaisuut:

Varallisuus oikeudellisen tahdonilmaisun tulkinnasta ja täydentämisestä. 34 s. (Lakimies). Vammala 1953.

Sopimuksista kolmannen hyväksi. 30 s. (Lakimies). Vammala 1954.

VAIVIO, FEDI:

Julkaisuut:

Opiskelu Kauppakorkeakoulussa (yhdessä Mika Kaskimiehen kanssa). 67 s. Hki 1953.

Yrityksen likviditeetistä ja maksutarpeista. 11 s. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III:2.) Hki 1953.

Kirjeenvaihtajan tutkinto Kauppakorkeakouluun. 1 s. (Ekonomi 2.) Hki 1953.

Säännöstelypolitiikan arviointia. (Kauppalehti n:o 184.) Hki 1953.

Arvostelu teoksesta: Erik Lundberg, Konjunkturer och ekonomisk politik. 3 s. (Kansantaloudellinen Aikakauskirja IV.) Hki 1953.

VIERIKKO, ERKKI:

Opintomatka Espanjaan kesällä 1953.

Suorittanut filosofian kandidaatin tutkinnon Helsingin Yliopistossa 9. 4. 1954.

Julkaisuut:

Espanjan uudet kasvot. (Uusi Suomi n:o 119.) Hki 1954.

Espanja muistaa ylioppilaitaan. (Hels. Sanomat n:o 137.) Hki 1954.

VIHMA, VÄINÖ:

Helsingin yliopiston dosentti, opetusaineena siviili- ja kauppaoikeus, mutta tieteellisen työn vuoksi vapautettu luennoimisvelvollisuudesta.

Esitelmöinyt 26. 9. 53 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Satakunnan osaston ja Porin seudun Ekonomiyhdistyksen yhteisessä kokouksessa Porissa »Olosuhteiden

muuttumisen vaikutuksesta varallisuusoikeudellisen sopimuksen sitovaisuuteen» sekä 7. 11. 53 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Lahden osaston kokouksessa samasta aiheesta. Pitänyt 17. 11. 53 Vakuutuslakimiesten yhdistyksessä esitelmän aiheesta »Om försäkringsagentens rättsliga ställning med särskilt beaktande av i vilken grad hans uttalanden förplikta försäkringsgivaren».

Kirkkolakikomitean jäsen. — Keskuskauppakamarin välityslautakunnan jäsen. — Helsingin ev.-lut. seurakuntien kirkkovaltuuston jäsen, varapuheenjohtaja v:sta 1954. — Mainittujen seurakuntien tilintarkastaja. — Suomen vakuutuslakimiesten yhdistyksen hallituksen jäsen. — Suomen kirkon seurakuntatyön keskusliiton hallituksen ja sen työvaliokunnan jäsen. — Kristillisen kulttuurin liiton hallituksen jäsen. — Kristillisen säätiön hallintoneuvoston jäsen.

Julkaisuut:

Om uppsåtliga eller genom vållande framkallade försäkringsfall med särskild hänsyn till brandförsäkring. 21 s. (Nordisk Försäkringstidskrift 33.) Stockholm 1953.

Arvostelu teoksesta: Jan Hellner, Försäkringsgivarens regressrätt. 2 s. (Lakimies 52.) Vammala 1954.

Om försäkringsagentens rättsliga ställning med särskilt beaktande av i vilken grad hans uttalanden förplikta försäkringsgivaren. 14 s. (Nordisk Försäkringstidskrift 34.) Stockholm 1954.

v. WILLEBRAND, C.-A.:

Toiminut Yliopiston saksankielen apulaislehtorina syyslukukauden 1953 sekä hoitanut kolmanneksen mainitusta virasta kevätlukukaudella 1954.

Useita radio- y.m. esitelmiä sekä aikakauslehtikirjoituksia uudemmassa saksalaisesta kirjallisuudesta.

VIRKKUNEN, HENRIK:

Tilintarkastajana useissa yhteisöissä. VR:n kirjanpidon uudistamistoimikunnan jäsen.

Toiminut Teknillisen Korkeakoulun teollisuuskirjanpidon erikoisopettajana.

Ekonomiliitto r.y:n puheenjohtaja v:n 1954 alusta (edelleen). Helsingin Ekonomit r.y:n varapuheenjohtaja. Teollisuustaloudellisen yhdistys r.y:n ja Helsingin Ekonomien Liiketeknillisen kerhon johtokuntien jäsen.

Esitelmöinyt Oy RASTOR Ab:n ja Suomen Tukkukauppiain Liiton kursseilla. Suorittanut KHT-tutkinnon.

VIRTANEN, UNTO:

Liikelaskentaopin dosentti Turun Kauppakorkeakoulussa. — Höyläsahatavaran vientilajittelutoimikunnan sihteeri.

Esitelmiä: »Vuosikertomukset yrityksen sisäiseltä ja ulkopuolisten kannalta», Kauppatieteellisessä Yhdistyksessä; »Kustannusten jakaantumisesta rakennusteollisuudessa» Rakennustyönantajaliitossa; »Taseanalyysistä erityisesti yritysten likviditeettiä silmälläpitäen» Tilintarkastajain Yhdistyksessä Lahdessa; »Yhdistyksen kirjanpito» Suomen Rakennusmestari liiton toimihenkilöiden kokouksessa.

Osallistunut Turun Kauppakorkeakoulun edustajana Pohjoismaiden kauppa-korkeakoulujen rehtorien konferenssiin Bergenissä toukok. 1954.

Julkaisuut:

Arvostelu teoksesta: Axel Grandell, Företagets vinst, en studie i vinstens begrepp, redovisning och bedömning. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja III.) Hki 1953.

Liikekirjeet luonnollisiksi ja ystävällisiksi. (Tehostaja n:o 9.) Hki 1953.

Vuosikertomukset yrityksen sisäiseltä ja ulkopuolisten kannalta. (Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV.) Hki 1953.

Rakennuskustannusten analysointi. (Rakennustaito no:t 18—19). Hki 1953.

Lisäpoistoista ja niiden kirjanpidollisesta käsittelystä. (Rakennustaito no 2.) Hki 1954.

Yrityksen taseet ja likviditeetti. (K-O-P, Taloudellinen katsaus no 1.) Hki 1954.

VOIPIO, JAAKKO:

Saanut lakitieteen kandidaatin arvon (asetuksen 317/1936 muk.) ja lakitieteen lisensiaatin arvon (asetuksen 385/1948 18 § 4 mom. muk.).

Helsingin ev.-lut. seurakuntien kirkkovaltuuston jäsen 1954. — Helsingin Eteläisen suomalaisen seurakunnan kirkkoneuvoston jäsen 1954.

Julkaisuut:

Pari näkökohtaa kirjanpidosta verotuksen perustana. (Verotus 1953: 3.) Hki 1953.

IV. Tilastollisia tietoja oppilaista.

Korkeakoulun oppilaat voivat olla:

1. *varsinaisia oppilaita*, jotka opiskelevat suorittaakseen ekonomin tutkinnon tai kirjeenvaihtajain tutkinnon;
2. ekonomin tutkinnon tai muiden korkeakoulujen loppututkinnon suorittaneita, jotka harjoittavat opintoja *kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa* varten;
3. *ylimääräisiä tai kuuntelijaoppilaita*, jotka harjoittavat opintoja erinäisissä aineissa.

Varsinaisiksi oppilaiksi haki 1953 482 henkilöä, joista voitiin ottaa vastaan 275.

Opiskelijain kokonaisluku.

Kertomuskautena on korkeakoulussa ollut yhteensä 1090 opiskelijaa, joista

kauppat. kand. tutkintoa lukevia	278
varsinaisia oppilaita	809

1. Varsinaisten oppilaiden lukumäärä lukuvuoden lopussa.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Miehiä	180	69,0	190	67,4	184	69,2	554	68,5
Naisia	81	31,0	92	32,6	82	30,8	255	31,5
Yhteensä	261	100	282	100	266	100	809	100

II. Varsinaisten oppilaiden kotipaikka.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Helsingistä	84	32,2	98	34,8	94	35,3	276	34,1
Muualta U. l:stä	16	6,1	15	5,3	19	7,2	50	6,2
Turun ja Porin	15	5,8	23	8,2	21	7,9	59	7,3
Hämeen	34	13,0	51	18,1	40	15,0	125	15,4
Kymen	25	9,6	19	6,7	14	5,3	58	7,2
Mikkelin	16	6,1	9	3,2	13	4,9	38	4,7
Kuopion	28	10,7	21	7,4	17	6,4	66	8,2
Vaasan	25	9,6	28	9,9	36	13,5	89	11,0
Oulun	14	5,4	11	3,9	7	2,6	32	3,9
Lapin	4	1,5	7	2,5	5	1,9	16	2,0
Yhteensä	261	100	282	100	266	100	809	100

III. Varsinaisten oppilaiden vanhempien ammatti.

Elinkeinon mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen	39	14,9	41	14,5	28	10,5	108	13,4
2. Teollisuus	40	15,3	44	15,6	51	19,2	135	16,7
3. Rakennustoiminta	14	5,4	12	4,3	14	5,3	40	4,9
4. Kauppa	88	33,7	96	34,1	90	33,8	274	33,9
5. Liikenne	26	10,0	26	9,2	25	9,4	77	9,5
6. Palvelukset	50	19,2	55	19,5	53	19,9	158	19,5
7. Sijoittamattomat ja ei ilmoitetut ammatit...	4	1,5	8	2,8	5	1,9	17	2,1
Yhteensä	261	100	282	100	266	100	809	100

Yhteiskunnallisen aseman mukaan.

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
1. Itsenäiset yrittäjät:								
Tehtailijat ja tukkukauppiaat . .	3	1,0	1	0,4	7	2,6	11	1,4
Vähittäiskauppiaat ja muut liik- keenharjoittajat	37	14,2	55	19,5	46	17,3	138	17,1
Maanviljelijät	27 67	10,3 25,5	30 86	10,6 30,5	17 70	6,4 26,3	74 223	9,1 27,6
2. Kaupan ja teollisuuden palveluk- sessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat . . .	48	18,4	42	14,9	58	21,8	148	18,3
Toimihenkilöt	30	11,5	39	13,8	30	11,3	99	12,2
Työntekijät	37 115	14,2 44,1	39 120	13,8 42,5	36 124	13,5 46,6	112 359	13,8 44,3
3. Valtion ja kunnan palveluksessa olevat:								
Johtavassa asemassa olevat . . .	19	7,2	10	3,6	14	5,3	43	5,3
Virka- ja toimihenkilöt	24	9,2	22	7,8	15	5,6	61	7,5
Työntekijät	17 60	6,8 23,2	19 51	6,7 18,1	17 46	6,4 17,3	53 157	6,6 19,4
4. Vapaiden ammattien harjoittajat ja opettajat	19	7,2	22	7,8	22	8,3	63	7,8
5. Ei ilmoitettu ammattia	—	—	3	1,1	4	1,5	7	0,9
Yhteensä	261	100	282	100	266	100	809	100

V. Oppiarvot ja tutkinnot.

Kauppatieteiden tohtorin tutkinto.

Kauppatieteiden tohtorin arvon saavuttamiseksi vaaditut opinnäytteet on suorittanut kauppatieteiden lisensiaatti, lainopin kandidaatti *Jorma Pasanen*.

Kauppatieteiden lisensiaatin tutkinto.

Kauppatieteiden lisensiaatin tutkinnon ovat suorittaneet:
Lauri Wilhelm Kaila, Toivo Ilmari Kala ja Antti Kilpiö.

Kauppatieteiden kandidaatin tutkinto.

Kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon ovat kuluneen lukuvuoden aikana suorittaneet:

ekonomi *Simo Autio*, ekonomi *Arvi H. Ilveskoski*, ekonomi *Seppo Lehtola*, ekonomi *Esko S. Meriluoto*, valt.maist. kapt. *Niilo M. Nystén*, ekonomi *Jouko S. Paakkanen*, ekonomi *Mauno Rintanen*, ekonomi *Risto K. Tuominen* ja metsänhoitaja *Tarmo L. Vilppula*, kaikki arvonimityksellä clarissimus.

Kauppatieteiden maisterin arvon on ilman juhlallista promotiota saanut *Jorma Kuusterä*.

Pro gradu kokeen

ovat lukuvuonna 1953—1954 suorittaneet seuraavat kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevat, jotka ovat tutkimuksissaan käsitelleet allamainittuja aiheita:

Kansantaloustieteessä:

Avelin, Eino, Maaseudulle sijoitettavan pienteollisuuden kansantaloudelliset ja yksityistaloudelliset vaikutukset; *Kelo, Ahti*, Epätäydellisestä kilpailusta linjaliikenteessä; *Oka, Eero*, Vientitulojen vaihteluista ja niiden jakaantumisesta Suomessa vuosina 1945—1952; *Paakkanen, Jouko*, Täystyöllisyys ja taloudellinen kasvu.

Kauppa- ja liikkeenhoito-opissa:

Lehto, T. Y., Arvotullijärjestelmän valo- ja varjopuolia; *Tiilikainen, Yrjö*, Liikemoraalista.

Liikelaskentaopissa:

Peltonen, Simo J., Käyttö- ja ylläpitokustannusten vaikutuksesta erinäisten kuorma-autojen optimaaliseen pitoaikaan.

Ekonomin tutkinnon ovat 3-vuotisen kurssin perusteella lukuvuonna 1953—1954 suorittaneet

syyslukukaudella:

Aarnio, R. U.	Lehtonen, K. A.
Airio, Airi Ritva Anne-Mari	Linnavirta, O.
Aro, Marjariitta	Merisalo, P. M. A.
Asula, Raija Annikki	Musku, Raili Sylva Soilikki
Drachman, L. O.	Mäki, Ritva Annikki
Erikson, A. O.	Mäkinen, V. T.
Ervasti, J. O.	Nieminen, H. P.
Forsberg, Elvi Helena	Nissi, Heljä Anja Sinikka
Haka, Selma Karin Anita	Nuoraho, R. V.
Halmela, Karin Anna-Liisa	Näreneva, K. A.
Happonen, P. J.	Oksa, Kirsti Marita
Harju, L. J.	Oksanen, Ilmi Kaarina Marita
Heinonen, K. J.	Palo, A. L.
Helne, A. A.	Paukku, V. K.
Helve, P. J.	Piironen, J. T.
Herrala, H. E.	Piispanen, Ulli Kaarina
Hillilä, Elsa Kyllikki	Povila, Aila Irmeli
Huovila, S. E. T.	Putkonen, I. O.
Härkönen, V. K.	Pylkkänen, Kirsti Amelita
Iivonen, I. E.	Pälli, M.
Ikonen, Hilikka Leena	Rautemaa, Irja Tuulikki
Kaarela, Anna Irma Kyllikki	Rinne, M. U.
Kallioranta, Riitta Karoliina	Ruponen, Liisa
Kari, J. O. V.	Räihä, P. H. S.
Kiviniemi, E. J.	Räty, P. J.
Korvenmaa, Anelma Vellamo	Salakari, J. T.
Korvenoja, K. A.	Salminen, H. M.
Kosunen, S. A.	Salminen, Meri Maj-Lis
Kuha, Marjatta Annikki	Santanen, S. I.
Kunttu, P. E.	Saraste, Anna-Maija
Laaksonen, P. M. J.	Seppola, Lilli Mirjami
Lahti, Lea-Liisa	Seppä, T. A.
Larikko, R. J.	Siltanen, Maija Meri
Laulajainen, Eila Kyllikki	Sirén, Kirsti Ilona
Lehtinen, Raili Raakeli	Sirviö, Liisa
Lehtola, E. O. A.	Sunila, O. H.
	Suvanto, Lahja Orvokki
	Syrjänen, T. O.

Tammisto, Liisa Annikki
 Toivakka, Anja Marjatta Hillevi
 Toroi, Kirsti Marjatta
 Tähti, Maija-Liisa
 Uotila, P. J.
 Urponen, Seija Kaarina
 Valtonen, P. F.
 Varonen, Marja Heljä Sinikka
 Viitala, Y. K. R.
 Wirzenius, O. W.
 Väisänen, R. O.
 Väätäinen, Pirkko Leena
 Älli, K. J.

kevätlukukaudella:

Aaltonen, Leena Maria
 Ahonen, Mirja Annikki
 Anttonen, S. T.
 Aranko, J. K.
 Asumaa, M. K.
 Berg, P. J.
 Blomqvist, P. J.
 Ehari, V. V.
 Ekholm, R. M. A.
 Eklund, Ritva Eila Tuulikki
 Elovainio, K. E. A.
 Erkkö, L. O.
 Favorin, K. O. A.
 Haapamäki, Maire
 Hahl, Kirsti-Irmeli Maria
 Hahtela, Eila Inkeri
 Hakkarainen, J. M.
 Halonen, J. Y.
 Heimbürger, Doris
 Heiskala, V. A.
 Helanterä, Irma Päivikki
 Heloaro, Ritva-Liisa
 Herlin, P. A.
 Herttola, E. U. K.
 Hietala, E. K. A.
 Hirvonen, A. I.
 Hirvonen, K. H.
 Hjerpe, Kaija Kyllikki
 Holm, A. R.
 Holopainen, J. P.
 Hynynen, Aune Margareta
 Häyrinen, I. A.
 Ikkala, O. K.

Iloa, T. J.
 Immonen, H. U.
 Inki, O. S.
 Johnsson, K. O.
 Juuramo, Raili Sinikka
 Juusola, M. O.
 Järvi, R.
 Jääskeläinen, E. E.
 Kaarmio, Salme Sinikka
 Kallio, Y. U.
 Karimaa, H. J.
 Karvinen, A. B.
 Karvonen, Eila Sinikka
 Kauppila, Kerttu Kaarina
 Kautiala, E. A.
 Kekoni, Mary Eva Liisa
 Kivelä, Sinikka Hillevi
 Kivi, Leena-Kaarina
 Kiviniemi, S. J.
 Kohonen, K. P.
 Koivisto, Hely Anneli
 Koivisto, L. K.
 Koivumäki, S. I.
 Konttinen, S. S.
 Koponen, K. A.
 Korhonen, R. H.
 Koskela, A. H. A.
 Koskimies, K. J.
 Koskinen, A. A.
 Kosonen, Brita Armi Esteri
 Kovero, O. U.
 Kumpulainen, Riitta-Liisa
 Kurikka, J. T.
 Kyllönen, Ritva Kaisa
 Kytölä, Helmi Sinikka
 Kähkönen, M. J.
 Laaksonen, Sinikka Irmeli
 Laine, A. V. U.
 Laine, J. J. U.
 Laitinen, E. V. J.
 Laukkanen, Elvi Tuulikki
 Laumola, E. A.
 Lehtonen, P. H. J.
 Lehtovuori, J. T.
 Liedenpohja-Happonen, Vappu Sinikka
 Lilius, K. E.
 Lindstedt, G. O. H.
 Lintunen, Anja Suoma
 Liukko, V. I.

Löthman, M. E. I.
 Makkonen, Anja Hillevi
 Makkonen, Pirkko Tellervo
 Malinen, O. E.
 Matikainen, J. M.
 Mattila, Anna-Liisa
 Mattila, I. S. S.
 Metsälä, P. H.
 Metsämäki, A. A. A.
 Miekk'oja, E. V. V.
 Mielikäinen, Seija Leena
 Miettinen, Pirjo Inkeri
 Monni, P. T.
 Murto, P. K. T.
 Mäkelä, Ritva Kaarina
 Niittyjoki, M. K.
 Niskanen, P. I.
 Niskanen, Y. H.
 Nuorivaara, R. M.
 Nurmi, O. K.
 Nyman, E. E.
 Näres, P.
 Oikkonen, S. J. O.
 Ottela, R. T.
 Paakkanen, J. O.
 Paakkanen, P. J.
 Parkkola, P. I.
 Paunonen, E. A.
 Pellinen, T. A.
 Pietikäinen, Sirkka-Liisa Sinikka
 Pietilä, Kerttu Tellervo
 Pohjanen, P. T.
 Poranen, Kyllikki
 Poso, Mirja Anelma
 Poutiainen, Kirsti Leena
 Pouttu, P. J.
 Primietta, T.
 Pukonen, R. K.
 Puro, Sisko Sinikka
 Päiviö, K. V.
 Pöntinen, A. E.
 Raikas, Y. J.
 Raivo, Ulla Kaija
 Rastas, R. V. A.
 Ritari, J. J.
 Routamo, R. E.

Ruoppa, A. K.
 Rönkä, Aila Tellervo
 Saari, E. I.
 Saari, R. J.
 Saarnio, J. I.
 Saastamoinen, Terttu Kaarina
 Sahrakorpi, A. K. S.
 Salonen, E. O.
 Salonen, L. V.
 Sarakontu, M. V.
 Sarin, E. H.
 Savola, H. V.
 Selinheimo, K. K.
 Seppä, H.
 Seppälä, R. E.
 Sillanpää, P. J.
 Simola, R. L. U.
 Sirkka, E. O.
 Solanko, Eeva Sinikka
 Stockmann, Pirkko Tuulikki
 Suokivi, Irma Annikki
 Syrjö, P. M.
 Säippä, Raija Eila Annikki
 Tapola, M. J. L.
 Tarkela, Pirkko Anja Annikki
 Tarmio, Virva Marita
 Tervala, Paula Ulla Inkeri
 Tiainen, J. J.
 Tirkkonen, E. A.
 Toivakka, M. A.
 Torkkeli, M. K.
 Tähtinen, Liisa
 Vainio, J. M.
 Vartiainen, F. A. K.
 Vartiainen, Hilka Anneli
 Vihavainen, Ritva Hanna-Leena
 Wiik, E. A.
 Willberg, Marita Anneli Kaarina
 Winkler, C.-H.
 Virta, Aune Kyllikki
 Virtanen, Pirkko Elina
 Virtanen, R. E.
 Virtanen, Terttu Kaarina
 Vuoksenin, V. V.
 Wuorenlinna, K. R. G.
 Vänskä, Anja Armiida
 Ylinen, Maila Helinä

VI. Stipendit.

Valtion ylioppilasstipendit.

Korkeakoulussa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävaraisen ylioppilaiden opintojen tukemiseksi korkeakoulu sai keväällä 1954 78 kokostipendiä määrältään 56.000 mk, 77 puolistipendiä määrältään 36.000 mk, 77 opiskeluvälinestipendiä määrältään 11.000 mk ja 39 vieraspaikkakuntalaisen lisää määrältään 14.000 mk eli yhteensä 8.533.000 mk.

Korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtajana on toiminut edelleen professori *Huugo Raninen*, varapuheenjohtajana professori *Pekka Heinänen* ja kolmantena jäsenenä vt. professori *Henrik Virkkunen*. Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajina stipendilautakunnassa ovat kevätlukukaudella 1954 olleet kauppat. ylioppilaat *Pekka Korpinen* ja *Paavo Salmivaara*. Sihteerinä on ollut edelleen kirjastoamannuensi *Lempi Nurkkala*.

Stipendilautakunta julkisti maaliskuun 12 p:nä stipendit haettaviksi, jolloin määrääjän kuluessa niitä haki 14 kauppat.kand.tutkintoa opiskelevaa sekä 107 II vuosikurssin ja 57 I vuosikurssin oppilasta.

Kokouksessaan toukokuun 24 p:nä lautakunta päätti jakaa lukuvouden 1954—55 opiskelijastipendit seuraavasti:

a) kokostipendin, vieraspaikkakuntalaisen lisän ja opiskeluvälinestipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskelevat ekonomit Jorma Mikael Hakkarainen, Veikko Kalervo Kangaspunta, Jouko Tuomas Lehtovuori, Onni Malinen ja Pirjo Inkeri Miettinen sekä II vuosikurssin oppilaat Arvo Aulis Allonen, Sirkka Margit Heikkilä, Valto Pertti Hietala, Veikko Sakari Jääskeläinen, Pentti Tapio Kupiainen, Eino Aarre Lindroos, Veijo Olavi Riistama ja Kauno Aksel Viinikka.

b) kokostipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskelevat ekonomit Aarre Richard Holm ja Risto Juhani Päivärinta, II vuosikurssin oppilaat Ilmari Homanen, Kaarlo Matti Kalervo Huopaniemi, Aune Onerva Koivistoinen, Erkki Juhani Kopra, Karin Margareta Lamela, Kalevi Pellervo Nummi, Irene Nykänen, Jorma Ojapeltto, Pirkko Irmeli Pajunen,

Eila Hellevi Pöyhönen, Ensi Pertti Jalmari Salonen, Anja Helinä Sunkomaa, Veijo Matti Sääski ja Erkki Antero Tölö sekä I vuosikurssin oppilaat Elvi Kaarina Arkko, Taisto Johannes Hautakangas, Liisa Marjatta Järveläinen, Aarno Aulis Kinnunen, Mauno Johannes Lappinen ja Sonja Anita Pelkonen;

c) koko stipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskeleva ekonomi Maire Haapamäki, II vuosikurssin oppilaat Raimo Onni Johannes Hartman, Ossi Osvald Havusela, Kerttu Annikki Hovi, Else Anneli Hyyryläinen, Mikko Erik Kiander, Veikko Kovero, Karl Ensio Linno-lahti, Rauha Mustonen, Pirkko Pälä, Paavo Ilmari Repo, Pentti Samuli Tiilikainen ja Olavi Antero Vikman sekä I vuosikurssin oppilas Jukka Kustaa Vihersaari;

d) kokostipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskeleva ekonomi Veikko Armas Korhonen, II vuosi-kurssin oppilaat Jorma Jaakko Sakari Arola, Eero Veikko Artto, Sonja Maire Anneli Asikainen, Arto Ilmari Hämäläinen, Kalevi Karolus Kainulainen, Erkki Paavali Kallionpää, Lassi Olavi Lappalainen, Irja Maija-Liisa Matilainen, Pentti Johannes Mustonen, Riitta Helena Nieminen, Raili Mailis Hellevi Pastell, Risto Herman Kustaa Raunio, Tuula Sisko Salminen, Arvo Uolevi Tuononen ja Juhani Yrjönen sekä I vuosi-kurssin oppilaat Raija Aino Sisko Arola, Asta Helena Annikki Happonen, Jaakko William Helenius, Jaakko Eero Juhani Jaakkola, Jouko Ensio Kurki, Antero Miikkulainen, Pertti Jorma Johannes Petra, Teijo Johan Poutinen, Ritva Kaarina Suokas, Pertti Kalevi Tuomala, Heimo Kalervo Vihuri, Matti Sakari Vuorialho ja Seppo Johannes Ylinen;

e) puolistipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

I vuosikurssin oppilaat Vuokko Mirjami Hurmevirta, Esko Armas Ensio Maijanen, Pertti Sakari Reijonen ja Jorma Antero Vartiainen;

f) puolistipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa lukevat ekonomit Kaarlo Pentti Kohonen, Veikko Antero Lager ja Jorma Jyrki Antero Laine, II vuosikurssin oppilaat Tuomo Jaakko Halonen, Kyösti Tapani Heiskanen, Hans Richard Henrikson, Veikko Kalervo Hirvi, Inna Hmelevsky, Martti Uolevi Hult, Esko Robert Huovio, Pekka Einar Junttila, Erik Wilhelm Knaappila, Yrjö Ensi Kokko, Raimo Kalevi Metsola, Erkki Antti Niemi, Irja Elsa Helena Nieminen, Pertti Kalevi Pesonen, Pasi Poju Pietikäinen, Pauli Tapio Pyötsiä, Niilo Pauli Einar Salminen, Seppo Juhani Salminen, Jussi Kustaa Sarkaranta, Lauri Olavi Seppänen, Pertti Kalevi Silvennoinen, Pertti Tapio Sulku, Vilho Veikko Suojalehto, Raimo Jussi Suoniemi, Olavi Tenhunen, Kari Kustaa Tuomisaari ja Heikki Johan Antero Virtanen sekä I vuosikurssin oppilaat Martti Erkki Ainamo, Aimo Valdemar Högman, Liisa Kaarina Karinpää ja Raimo Wilhelm Kiukas;

g) puolistipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskeleva ekonomi Veikko Kalervo Paukku, II vuosi-kurssin oppilaat Leila Aino Inkeri Aalto, Pauli Sakari Immonen, Yrjö Juhani Jousmäki, Anna-Liisa Kaakinen, Jorma Johan Kontturi, Ritva Sinikka Kouhi, Seppo

Pellervo Kouhi, Synnöve Eva Sofia Kurvinen, Raili Maria Laitinen, Aulis Kalervo Liljeqvist, Pirkko Eeva Elina Mäkelä, Pertti Mauno Oksanen, Pentti Kalevi Rantanen, Jouni Sakari Roine, Tapio Ruhanen, Ilpo Anssi Kimmo Salonen ja Heikki Johannes Tirronen sekä I vuosikurssin oppilaat Kaarlo Pekka Ahtiala, Ritva Sinikka Airaksinen, Eeva Orvokki Autio, Olli Jaakko Ilmari Caselius, Kaija Anita Kolari, Pirkko Tuulikki Meriluoto, Ritva Aino Sinikka Metsola, Jorma Mielonen, Aulis Jaakko Niku-Paavo, Eero Sakari Partanen, Osmo Sakari Poutanen, Armo Tapio Puolakka, Vilho Olavi Reinilä, Maija-Liisa Ritvanen, Jaakko Jorma Teittinen, Irja Tunttunen, Tuula-Terttu Vainio, Aune Margit Anneli Winter, Lauri Johannes Vuorento, Aaro Aulis Antero Väyrynen ja Hyrkkö Sulo Väänänen;

h) opiskeluvälinestipendin saivat:

kauppat. kand. tutkintoa opiskeleva ekonomi Leo Ensio Kalervo Ikonen, II vuosikurssin oppilaat Ulla Sisko Ihalainen, Leena Mirjami Juosila, Antti Kalevi Kallio-Mannila, Jaakko Uolevi Laurila, Seppo Ilmari Lehtinen, Mikko Kullervo Leino, Karl Ludvig Lindqvist, Toivo Jaakko Myllykoski, Olli Aulis Nousiainen, Teuvo Väinö Mattias Pelttonen ja Olavi Pirinen sekä I vuosikurssin oppilaat Sulo Adolf Waldemar Gillberg, Markku Jaakko Jatkola, Aarne Kalevi Kailasvuori, Reijo Kalervo Kaivo-oja ja Pauli Antero Kauppinen.

Korkeakoulun omat stipendit.

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta on seuraaville korkeakoulun opettajille jaettu stipendejä:

Kauppakorkeakoulun Hallituksen käytettäviksi myöntämistä varoista filtri Erik Erämetsä 50.000:—, lehtori Reino Hakamies 30.000:—, prof. Ensio Kivikoski 50.000:—, dosentti Sakari Mattila 40.000:—, lehtori Arvo Puukari 40.000:— ja lehtori C.-A. von Willebrand 40.000:—;

Rudolf Geselliuksen stipendirahastosta filtri Erik Erämetsä 10.000:—;

Kauppaneuvos Osk. Huttusen rahastosta prof. Ensio Kivikoski 8.700:—;

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahastosta lehtori Reino Hakamies 66.000:—, lehtori Mika Kaskimies 50.000:—, lehtori Fedi Vaivio 50.000:—, prof. Väinö Vihma 125.000:— ja lehtori Unto Virtanen 50.000:—;

Kauppakorkeakoulun Opettajien stipendirahastosta dosentti Sakari Mattila 5.500:—;

Oy Mars Ab:n stipendirahastosta prof. Ensio Kivikoski 19.000:— sekä

Kanslerin käytettävissä olevista kruunuvaroista lehtori Mika Kaskimies 300 RKr., lehtori Fedi Vaivio 300 RKr. ja lehtori Unto Virtanen 300 RKr.

Kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat tänä keväänä saaneet stipendejä seuraavasti:

Prof. W. Bonsdorffin rahastosta ekonomi R. Ojanen 40.000:—;

Herman Otto Geselliuksen stipendirahastosta ekonomi E. V. Laitinen 10.800:—;

Kauppakorkeakoulun Keräyksen Naistoimikunnan stipendirahastosta ekonomi Irja Lamppu 150.000:— ja ekonomi Ulla-Maija Saavalainen 150.000:—;

Kilpiä Oy:n rahastosta ekonomi R. Bister 35.000:— ja ekonomi M. Särkisilta 35.000:—;

Kauppakorkeakoulun kurssin 23 lahjoittama apuraha 25.000:— ekonomi Y. Niskanen;

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahastosta ekonomi R. K. Pukonen 10.600: —;
Alfred Kordelinin stipendirahastosta ekonomi O. K. Nurmi 20.000: —;
Juho Lallukan muistorahastosta ekonomi L. O. Erkko 6.000: —;
K. H. Lehtisen rahastosta ekonomi P. S. Latola 16.900: —;
Ivar Lindforsin stipendirahastosta ekonomi K. O. Jonsson 20.000: —, ekonomi E. K. A. Hietala 20.000: —, ekonomi Sirkku Kivenheimo 20.000: —, ekonomi Hely Koivisto 20.000: —, ekonomi Y. Koskivaara 20.000: —, ekonomi Aune Myllykangas 28.000: —, ekonomi A. Rantamäki 20.000: — ja ekonomi Aune Varis 20.000: —;
P. A. Luostarisen stipendirahastosta ekonomi R. K. Pukonen 9.000: — ja ekonomi Ulla Raivo 20.000: —;
Oy. Mars Ab:n stipendirahastosta ekonomi E. A. Paunonen 19.000: —;
Gustav Pauligin stipendirahastosta ekonomi M. K. Niittyjoki 16.000: — ja ekonomi M. K. Torkkeli 16.000: —;
Pohjolan stipendirahastosta ekonomi H. O. Immonen 11.000: —;
Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahastosta ylioppilas V. K. Matturi 5.000: —;
Elin ja Evert Sellgrenin stipendirahastosta ekonomi L. O. Erkko 10.000: —;
Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahastosta ekonomi K. Koskimies 20.000: —, ekonomi F. A. K. Vartiainen 19.000: — ja ekonomi E. A. Wiik 19.000: —;
Oy. Sörnäs Stevedoring Ab:n stipendit 50.000: — ekonomi R. Nuoraho;
Talous-Osakekaupan stipendirahastosta ekonomi A. Nystedt 13.700: — ja
Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen stipendirahastosta ekonomi Maila Ylinen 9.600: —.

Palkintoja ovat saaneet:

Mainos Junior opintoyhtiön palkinnon 10.000: — ekonomi Ritva Kyllönen;
Ekonominaisten kerhon palkinnon 5.000: — ekonomi Anna-Liisa Mattila.

Palkintona seminaarikirjoituksesta ovat allamainituissa aineissa saaneet:

kansantaloustieteessä kukin 4.000: — ekonomit M. O. Juusola ja S. J. O. Oikkonen sekä ylioppilas O. Niemi;

kauppa- ja liikkeenhoito-opissa kukin 4.000: — ekonomit J. Berg, J. Hakkarainen, R. Järvi, P. Lehtonen, I. Saari, M. Tapola ja M. Toivakka sekä ylioppilaat Ritva Ala-Juoni, A. Allonen, Anneli Asikainen, Rauni Greis, Iris Helaniemi, A. Karttunen, A. Kettunen, Raili Laitinen, J. Mankki, P. Rinne, Hilikka Saloranta, Anja Sunkomaa, Helmi Teräsvuori ja Inga-Liisa Tillman;

liikelaskentaopissa kukin 4.000: — ylioppilaat J. Kontturi, Orvokki Luoto, E. Raassina, Kaisa Ruotsalainen, S. Salminen ja P. Tuulos;

kauppaoikeudessa kukin 4.000: — ekonomit S. Konttinen, J. Kurikka ja L. Salonen sekä ylioppilaat K. Fagerström, Rauni Greis, Kerttu Hovi, E. Järvinen, E. Kekkonen, Onerva Koivistoinen, R. Metsola, Kirsti Mäkelä, K. Nummi, P. Oksanen, S. Pakarinen, L. Saksala, O. Tenhunen, A. Viitala ja R. Vähätiitto;

talousmaantieteessä kukin 4.000: — ekonomi K. Vartiainen ja ylioppilaat Leena Juosila ja Eeva Kurkela sekä

kauppakemiassa ja tavaraopissa kukin 4.000: — ylioppilaat E. Artto, S. Jokipii, S. Järvinen, L. Kosonen, J. Lakkonen, J. Roine ja P. Salonen.

Helsingissä toukokuun 31 p:nä 1954

KAARI O HILDÉN.

Rehtori prof. Kaarlo Hildénin puhe Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1953.

Kansleri O. W. Louhivuoren muisto.

Tasan vuosi sitten korkeakoulumme silloinen rehtori, prof. O. W. Louhivuori aloitti avajaispuheensa omistamalla muistosanoja kansleri Antti Tulenheimolle, jonka työntäyteinen elämä vähän aikaisemmin oli sammunut. Nyt on minun raskas velvollisuuteni tältä samalta paikalta palauttaa mieliin hänen oma elämäntyönsä. Heinäkuun 1 p:nä kansleri Louhivuori vaipui kuolon uneen lyhyen ankaran taudin murtamana.

Kun O. W. Louhivuori astui Kauppakorkeakoulun palvelukseen vuonna 1938, jolloin hänet nimitettiin kansantalouden, tilastotieteen ja finanssiopin professoriksi, hänellä oli takanaan monipuolinen ja satoisa työ monilla yhteiskunnallisen, valtiollisen, taloudellisen ja tieteellisen elämän aloilla. Itsenäisyysseenaatin jäsenenä hän oli ollut toteuttamassa Suomen kansan vuosisataista unelmaa, suuren vakuutusyhtiön toimitusjohtajana sekä monien taloudellisten yhteisöjen jäsenenä hän oli antanut merkittävän panoksen maan liike-elämän kehitykseen, tieteellisenä kirjailijana hän oli saanut tunnustusta maan rajojen ulkopuolellakin. Hän oli kerännyt arvokkaita tietoja ja kokemuksia, jotka tulivat opetus-työn hyväksi hänen johdattaessaan oppilaansa edustamiensa oppialojen ongelmiin. Mutta tässä tilaisuudessa muistamme hänet erityisesti rehtorina seitsemän kohtalontäyteen vuoden aikana. Rehtorinkautena hänen persoonallisuutensa kantavat voimat, pyyteeton isänmaallisuus, realistinen ihanteellisuus, harvinainen työkyky, lannistumaton tarmo, kaukonäköisyys ja luja luottamus kansansa elinvoimaan, kantoivat runsaita hedelmiä, jotka tulivat tämän korkeakoulun hyväksi. Hän oli sieluna siinä suuryrityksessä, jonka tuloksena oli uusi, ajanmukainen toimitalo, hän loi toiminnallemme vankan taloudellisen perustan, hän kehitti opetukselliset puitteet ajan vaatimuksia vastaaviksi.

Kun kansleri Tulenheimon kuoleman johdosta kanslerinvirka viime syksynä tuli avoimeksi, rehtori Louhivuori yksimielisesti valittiin korkeakoulumme ylimmäksi hallitusmieheksi. Tällä vastuunalaisella paikalla hän ehti olla vain vajaan vuoden, mutta tämäkään aika ei ole ollut jättämättä pysyviä jälkiä.

O. W. Louhivuoren nimi on lähtemättömästi piirtynyt Kauppakorkeakoulun historiaan.

Nouskaamme ja omistakaamme hiljainen hetki lämminsydämisen isänmaanystävän ja korkeakoulumme suuren johtajan muistolle.

Uusi loppututkinto: kirjeenvaihtajan tutkinto.

Lukuvuodet, jotka korkeakoulujen elämänrytmissä seuraavat toisiaan yhtä säännöllisesti kuin vuodenaajat, edustavat harvoin uusia, edellisistä jyrkästi poikkeavia ajanjaksoja, vaan ne niveltyvät elimellisesti edeltäjiinsä. Kauppakorkeakoulun toiminnassa se uusi lukuvuosi, jonka kynnyksellä nyt olemme, tulee liittymään renkaana siihen pitkään vuosisarjaan, joka alkoi vuonna 1911, jolloin tämä maamme vanhin taloudellinen korkeakoulu ensi kerran avasi ovensa vähälukuiselle ylioppilasparvelle. Mutta toisaalta: jokainen uusi lukuvuosi tämän pitkän vuosijakson aikana on merkinnyt jatkuvaa kehittymistä ja monipuolistumista. Sisäiseltä rakenteeltaan ja opetusohjelmaltaan — ulkonaisista puitteista puhumattakaan — tämän päivän Kauppakorkeakoulu ei ole samanlainen oppilaitos kuin se oli alkuvaiheissaan eikä edes samanlainen kuin vain joitakin vuosia sitten. Tapahtuneet muutokset eivät merkitse, niinkuin ulkopuolelta tarkkailija kenties joskus on taipuvainen otaksumaan, pelkkää haparointia lopullisen suunnan etsimisessä, vaan ne kuvastavat — niin rohkenemme väittää — vakaata pyrkimystä päästä sellaisiin tuloksiin, että nämä vastaisivat ajan vaatimuksia ja maan liike-elämän kulloinkin esiintyviä tarpeita sekä hyödyttäisivät parhaalla mahdollisella tavalla sitä maata, jonka palveluksessa oppilaamme joutuvat suorittamaan elämäntyönsä. Ylimpänä ohjeena on ollut perussääntöjemme ensimmäisessä pykälässä julkilausuttu ajatus, jonka mukaan Kauppakorkeakoulun tehtävänä on »vapaalla tutkimus- ja opetustyöllä edistää aineellista ja henkistä viljelyä ja kehittää maan nuorisoa kykeneväksi talouselämän palvelukseen».

Tätä taustaa vastaan on ymmärrettävä se opetusohjelmaan tehty muutos, jonka valmistelutyöt suoritettiin viime lukuvuoden aikana ja jota tämän lukuvuoden alkaessa ryhdytään toteuttamaan. Tarkoitin kirjeenvaihtajan tutkintoa, joka on perustettu vanhastaan vakiintuneen ekonomin tutkinnon rinnalle.

Kauppakorkeakoulussa on jo aikaisemmin, vv. 1949—52, ollut mainittua uutta tutkintoa muistuttava loppututkinto. Sanottuina vuosina ekonomin tutkinto oli jaettu kahteen vaihtoehtoiseen linjaan: yleiseen ja kieli- ja kirjeenvaihtajalinjaan. Edellinen oli varsinainen, nimenomaan kaupallisiin aineisiin perustuva ekonomin tutkinto, jossa kielet olivat jonkinlaisia täyteaineita, jälkimmäinen oli enemmän kielivoittoinen. Kokemus osoitti kuitenkin ennen pitkää, että monet kielilinjalla opiskelevat valitsivat niin yksipuolisen kieliyhdistelmän, että arvonimi ekonomi, jonka hekin saivat loppututkinnon suoritettuaan, saattoi tuntua harhauttavalta. Nimitys ekonomi näet jo osoittaa — tai sen tulisi osoittaa —, että sen omistaja on henkilö, joka on saanut vankan taloudellisen koulutuksen. Eikä näin ollut suinkaan aina laita kielilinjalla opiskelleiden oppilaiden.

Tämä ristiriita oli pohjimmainen syy siihen, että 1952 vahvistettujen uusien järjestyssääntöjen mukaan ekonomin tutkinto yhdenmukaistettiin, linjajako poistettiin ja kaupalliset aineet saivat kaikkien opiskelijain tutkinnossa hallitsevan aseman.

Mutta tällä yhdenmukaistamisella oli myös ilmeiset varjopuolensa. Uusien sääntöjen puitteissa ekonomin tutkintoa suorittavilla on nyt suhteellisen vähäisiä mahdollisuuksia ammatillisten aineiden rinnalla voimaperäisesti omistautua kielten opiskeluun, ja toisaalta tarvitaan liike-elämässä kaupallisen koulutuksen saaneiden ohella myös kieliin hyvin perehtyneitä sihteereitä ja kirjeenvaihtajia, joilla kielitaidon lisäksi on tyydyttävät pohjatiedot kaupallisissa aineissa. Syytä on myös olettaa, että tällaisen tutkinnon suorittaneet pystyisivät täyttämään kielten opettajille asetettavat vaatimukset alemmissa kaupallisissa oppilaitoksissa. Jotta niillekin opiskelijoille, nimenomaan naispuolisille, joiden taipumukset näyttävät viittaavan edellä mainituille toimialoille, varattaisiin tilaisuus suorittaa akateeminen loppututkinto, päädyttiin järjestelyyn, jonka mukaan ekonomin tutkinnon rinnalle perustettiin toinen itsenäinen tutkinto, joka jo nimeltään selvästi osoittaa, minkälaisesta koulutuksesta on kysymys. Tähän on syytä lisätä, että samantapainen tutkinto, »diplomkorrespondentexamen», on jo useiden vuosien aikana sisältynyt ruotsinkielisen sisarkorkeakoulumme opetusohjelmaan ja että siitä on saatu myönteisiä kokemuksia.

Ekonomin tutkinnon tavoin kirjeenvaihtajan tutkinto vaatii normaalisti kolme lukuvuotta ja vastaa täten vaatimuksiltaan vanhempaa loppututkintoa. Jotta opiskelijat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa saisivat sen pohjan, jota he vieraiden kielten taloudellista sanastoa ja käsitteistöä opiskellessaan myöhemmin tarvitsevat, on kaupallisten aineiden opiskelu sijoitettu kahteen ensimmäiseen lukuvuoteen siten,

että painopiste on ensimmäisessä lukuvuodessa. Kielten opiskelu aloitetaan jo ensimmäisen lukuvuoden alussa, mutta keskittyy varsinaisesti toiseen ja kolmanteen lukuvuoteen. Varsinaisiin erikoisaineisiin kuuluu pitkä eli kolme lukuvuotta käsittävä kurssi ruotsinkielessä sekä vähintään kahdessa valinnaisessa vieraassa kielessä. Suomenkielessä ja suomalaisessa kauppakirjeenvaihdossa on neljä ensimmäistä lukukautta käsittävä kurssi, jossa tyyliopin ja oikeakielisyysopin ohella annetaan opiskelijoille pohja myös vieraiden kielten kauppakirjeenvaihdon opiskeluun. Kieliopintojen lisäksi opiskelijain on kolmen lukuvuoden ajan seurattava harjoituksia pikakirjoituksessa ja suoritettava siinä hyvää taitoa osoittava tutkinto. Edelleen vaaditaan konekirjoituksessa hyvä taito.

Harras toivomuksemme on, että uusi loppututkinto on omiaan avaamaan korkeakoulun opiskelijoille entistä suurempia mahdollisuuksia valita aineyhdistelmiä, jotka vastaavat heidän harrastuksiaan ja tulevaa elämäntyötään, sekä samalla antamaan maan talouselämälle sen tarvitsemia päteviä työntekijöitä. Tutkinto voinee lisäksi vähentää ehkä piankin ilmenevää varsinaisten ekonomien liikatuotannon vaaraa, josta jo nyt on havaittavissa enteitä.

Kirjeenvaihtajan tutkinnon sisällyttäminen opetusohjelmaan näyttää olevan oikeaan osunut toimenpide päättäen jo siitä, että (ensisijaisesti) tämän tutkinnon suorittajiksi ilmoittautui tänä syksynä 482 hakijasta 135 eli 30 %. Kaikkia halukkaita ei voitu ottaa vastaan, vaan karsintajärjestelmämme perusteella hyväksyttiin hakijoista vain 69. Ekonomin tutkinnon suorittajiksi otettiin 347 hakijasta 206.

Kielitaito ja opiskelu ulkomailla.

Uuden, erityisesti kielten opiskeluun pohjautuvan tutkinnon perustaminen Kauppakorkeakouluun ei suinkaan merkitse sitä, että kielitaito olisi välttämätön vain kirjeenvaihtajien ja sihteerien tehtävissä toimiville. Se on kaikille liike-elämässä palveleville erittäin hyödyllinen, monilla aloilla tuiki tarpeellinen. Tarvitsee vain viitata siihen tosiasiastaan, että maapallon kaikki maat ovat riippuvaisia toisistaan — von Thünenin aikoinaan konstruoima isoleerattu valtio, joka on täysin eristetty muun maailman yhteydestä, ei meidän päivinämme olisi elinkelpoinen. Aivan erityisesti tämä pitää paikkansa sellaisiin pieniin maihin nähden, joiden luonnonvarat ovat yksipuoliset, joiden väkiluku on vähäinen ja elintaso korkea. Suomi kuuluu tähän ryhmään. Ilman yhteyttä muuhun maailmaan, ilman ulkomaisia kauppayhteyksiä emme kerta kaikkiaan voisi tulla toimeen täällä kaukana pohjoisessa, missä

ilmastollisista tai geologisista syistä emme kykene tuottamaan joko ensinkään tai riittävässä määrässä moniaita normaaliin elämään kuuluvia välttämättömyystarvikkeita ja missä toisaalta luonnolliset tuotteemme, puutavarat ja puunjalosteet, ovat määrältään niin valtavia, että niiden sijoittaminen pelkästään kotimaisille markkinoille ei ole mahdollista. Tarvitsemme laajoja kauppasuhteita, tarvitsemme maailmanmarkkinoita. Mitä ulkomaiset kauppayhteydet merkitsevät maallemme, kävi kouraantuntuvasti ilmi sotiemme aikana, jolloin yhdysmaat luonnollisiin kauppatuttaviimme katkesivat — kaikesta oli puutetta, suoranainen nälänhätä oli uhkaamassa.

Kaikessa kansainvälisessä yhteistyössä, eikä suinkaan vähimmin kaupallisessa, kielitaito on välttämätön. Mutta sen hankkiminen vaatii meiltä suurempia ponnistuksia ja uhrauksia kuin useimmilta muilta kansoilta. Oman kielemme vaikutussäde ei ulotu rajojemme ulkopuolelle, eikä kielellämme ole johtaviin sivistyskieliin juuri mitään yhtymäkohtia, jotka helpottaisivat niiden oppimista. Toinenkaan kotimainen kieli, niin perin tärkeä kuin se meille onkin ei vain silmälläpitäen oman maamme kielellistä vähemmistöä, vaan myös suhteiden ylläpitäjänä muuhun Pohjolaan, johon meidät yhdistävät mitä moninaisimmat historialliset ja yhteiskunnalliset, sivistykselliset ja taloudelliset siteet, ei sekään ole maantieteelliseltä levinneisyydeltään mikään maailman-kieli. Kielellisesti olemme näin ollen kovin epäedullisessa asemassa — kotoisilla kielillämme emme pitkälle tule toimeen, ei ainakaan niillä suurilla markkina-alueilla, joihin vienti- ja tuontikaupparamme ensisijaisesti on sidottu. Vieraat kielet ovat tärkeä edellytys, jotta voisimme selviytyä kansainvälisillä kilpailukentillä, ne eivät suinkaan ole turhaa painolastia kauppakorkeakoululaisten valmennuksessa.

Vieraiden kielten käytännöllinen taito ja kunnollinen hallitseminen ei kuitenkaan useimmissa tapauksissa ole hankittavissa pelkästään opiskelun avulla, olkoon että opetus on miten korkeatasoista ja tehokasta tahansa. Se saavutetaan tavallisesti oleskelemalla siinä maassa, jonka kieli kulloinkin on tähtäimessä. Tähän katsoen olisi hartaasti toivottavaa, että ulkomaiset opintomatkat sisältäisivät mahdollisimman monen korkeakoulustamme valmistuvan ja liike-elämässä työskentelevän jatkokoulutukseen. Tämä toivomus on sitäkin oikeutetumpi syystä, että opiskelija, joka valppaasti ja avoimin silmin liikkuu vieraalla maaperällä, saattaa merkitä matkansa tulopuolelle paljon muutakin kuin vieraan kielen taidon — paljon sellaista, joka nimenomaan talouselämän palveluksessa toimivalle on ensiarvoisen tärkeää: avartuneita näköaloja, perehtymistä vieraiden maiden talous- ja sivistysoloihin, kansanmentaliteettiin, noudatettuihin kauppatapoihin, mahdollisuuksia solmia

henkilökohtaisia suhteita, jotka voivat helpottaa tulevaa liiketoimintaa. Muuan entinen oppilaamme, joka hiljattain on palannut matkaltaan Etelä-Amerikkaan, tähdentää tänä vuonna ilmestyneessä *Ekonomi-lehdessä*, miten vaikeaa on päästä liiketoimissa tuloksiin tuntematta sikäläisiä kieliä, olosuhteita ja elintapoja ja miten vasta perehtyminen asukkaiden käsityksiin, tapoihin ja tottumuksiin tekee menestyksellisen kaupallisen kanssakäymisen mahdolliseksi. Tällaisia tietoja ei ole hankittavissa vain lähdekirjojen avulla, ne vaativat oleskelua asianomaisissa maissa, omakohtaista eläytymistä vallitseviin oloihin.

Asiaan on ulkomailla jo kauan kiinnitetty suurta huomiota. Läntisessä naapurimaassamme, ottaaksemme läheisen esimerkin, lähetetään vuosittain lukuisia nuoria pystyviä ekonomeja niihin maihin, joiden kanssa Ruotsi on kauppasuhteissa tai joissa se haluaa vallata uusia markkinoita. Riittävien apurahojen turvin nämä »lähettätiläät» saattavat oleskella pitkiä aikoja asianomaisissa maissa, ja uhratut varat ovat useissa tapauksissa tuottaneet ainakin pitkällä tähtäimellä korkea-prosenttisen koron.

Meidän syrjäiselle maallemme, joka vajaan 36 vuoden ajan on voinut itsenäisenä valtiona osallistua kansainväliseen kaupalliseen yhteistyöhön ja joka siitä syystä ei voi vanhojen valtakuntien tavoin nojautua pitkäaikaisiin kokemuksiin ja perinteisiin, tällaisen toiminnan merkitys on niin ilmeinen, ettei se kaipaa perusteluja. Kysymys onkin vain siitä, minkälaisia mahdollisuuksia meillä on tukea tätä hyödyllistä, maan ja kansan hyvinvointia palvelevaa toimintamuotoa. Asia kytkeytyy läheisesti kysymykseen, miten tehokkaasti voimme opiskeluasteelta lähtien avustaa lahjakkaita oppilaitamme, jotta he voisivat tarvitsematta suuresti velkaantua suorittaa opiskelunsa ja saattaa tämän päätökseen. On tästä syystä paikallaan tätä ongelmaa lyhyesti valottaa.

Stipendit ja apurahat.

Kun vuosittain joutuu tutustumaan niihin anomuskaavakkeisiin, joita oppilaamme täyttävät hakiessaan apurahoja tai helpotuksia lukukausimaksujen suorittamisessa, tulee todenneeksi, että suuri osa oppilaistamme on varattomista tai vähävaraisista kodeista, jotka eivät sanottavasti kykene osallistumaan lastensa korkeakouluopintojen aiheuttamiin kustannuksiin. Useat saavat osaksi tai kokonaan lainavarojen turvin rahoittaa opintojaan, ja vielä useampien on pakko opiskeluaikanaan turvautua ansiotyöhön, mikä on omansa heikentämään ja pitkittämään heidän opiskeluaan. Avun tarve on näin ollen suuri, ja on entisestään kasvanut syystä, että asunnon järjestäminen pää-

kaupungissa tuottaa suurempia vaikeuksia ja kysyy suurempia kustannuksia kuin aikaisemmin.

Hyvin ilahduttavaa on tästä syystä, että valtionkin taholta on asiaan kiinnitetty huomiota ja että jo neljän vuoden ajan on asetettu melkoisia varoja korkeakouluissa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävaraisten ylioppilaiden opintojen tukemiseksi. Meidänkin korkeakoulumme on tullut osalliseksi tästä suuriarvoisesta avusta. Kuluvana kalenterivuonna Kauppakorkeakoulu sai käytettäväkseen 53 ns. kokostipendiä kukin määrältään 56.000 mk, 54 ns. puolistipendiä määrältään 36.000 mk, 53 opiskeluvälinestipendiä määrältään 11.000 mk sekä 20 vieraspaikkakuntalaisille tarkoitettua lisäavustusta määrältään 14.000 mk. Näiden kaikkien stipendien yhteissumma oli 5.775.000 mk. Selvää tosin on, että mainitut stipendit eivät riitä rahahuolista vapaaseen opiskeluun, mutta ne merkitsevät hyvin tuntuvaa kädenojennusta niille, joiden täytyy itse kokonaan tai osaksi huolehtia opintovuosiensa kustannuksista.

Valtion ylioppilasstipendien rinnalla Kauppakorkeakoulun omat apurahat ovat vaatimattomat. Hallussamme tosin on, niinkuin vuosikertomuksistamme käy ilmi, parikymmentä rahastoa, joiden korkovarot vuosittain jaetaan oppilaillemme joko avustuksina tai palkintoina. Mutta nämä rahastot, jotka ovat syntyneet korkeakoulumme ystävien ja suosijoiden lahjoituksilla tai jälkisäädöksillä, ovat pääosaltaan peräisin sotaa edeltäneiltä ajoilta ja tästä syystä saaneet kokea inflaation tuhoisat seuraukset. Niiden alkuperäisestä reaaliarvosta ei nyt ole paljon jäljellä, tosin enemmän — mikä on kovin laiha lohdutus — kuin monista, viime vuosisataan palautuvista yliopistollisista stipendeistä, joista eräät ovat 150—300 markan suuruisia ja tarkoitetut helpottamaan »varattomien, ahkeruutta ja hyviä tapoja osoittaneiden» ylioppilaiden opintoja kokonaisen lukukauden tai koko lukuvuoden ajaksi. Viime keväänä korkeakoulumme oppilasrahastoista annettiin apurahoina ja palkintoina tasaluvuin 800.000 markkaa. Hakijoiden suuren lukumäärän takia oli pakko jakaa summa niin moniin osiin, että avustukset vain harvoissa tapauksissa nousivat 20.000 markkaa suuremmiksi. Tällaiset avustukset eivät tietenkään kykene tarjoamaan ratkaisevaa helpotusta avun tarpeessa oleville, vielä vähemmän mahdollisuuksia harjoittaa opintoja ulkomailla. Ne onkin käsitettävä lähinnä vain tunnustuksina hyvistä työsuorituksista.

Mitä tulee ulkomaisia opintomatkoja varten tarkoitettuihin apurahoihin, joiden kehittävää merkitystä edellä tähdensimme, olivat ne — mikäli sodan jälkeiset ajat otetaan huomioon — vielä joitakin vuosia sitten melkein olemattomat. Nyt toki on valkenemista havaittavissa.

Merkitykseltään suuriarvoisia ovat ne opiskelu- ja tutkimusmahdollisuudet, jotka tarjoutuvat akateemisen loppututkinnon suorittaneille ns. Asla-stipendien muodossa. Niinkuin tunnettua, hyväksyi Yhdysvaltain kongressi v. 1949 lain, jonka mukaan USA:n Suomelle ensimmäisen maailmansodan jälkeen myöntämän lainan korko- ja kuoletusvarat oli siitä pitäen käytettävä molempien maiden välisen kulttuurivaihdon edistämiseksi. Asla-ohjelma on nyt ollut toiminnassa neljättä vuotta. Sen puitteissa on kuluneena kolmivuotiskautena kolmattasataa suomalaista, näiden joukossa ilahduttavan suuri määrä ekonomeja ja kauppätieteiden kandidaatteja saanut tilaisuuden perehtyä maailmanmarkkinoiden johtavan suurvallan kulttuuriin eri puoliin, opiskella sen yliopistoissa ja korkeakouluissa tai suorittaa itsenäistä tutkimustyötä. Kuluvan vuoden syyskesällä on jälleen uusi, muutamia kymmeniä henkilöitä käsittävä joukko lähtenyt Asla-stipendien turvin vuoden kestäväälle opintomatkalle Atlantin toiselle puolelle, ja heistä oli kahdeksan kauppa- ja korkeakoulujen kasvatteja.

Tämän tärkeän dollarirahaston lisäksi useat kotimaiset rahastot ovat viime vuosina jakaneet apurahoja myös kauppatieteellisiä opintoja ja tutkimusmatkoja varten. Mainittakoon tässä vain Suomalainen Liikesivistysrahasto, Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Eemil Aaltosen rahasto, Eevi ja Eemil Tannisen säätiö, Suomen Kulttuurirahasto ja Alfred Kordelinin rahasto, joiden avustuksista ovat osallisiksi tulleet muiden ohella useat ekonomit ja kauppatieteiden kandidaatit.

Lopuksi on syytä erityisesti huomauttaa eräästä uudesta rahastosta, joka on perustettu nimenomaan pitkäaikaisten taloudellisten tutkimusmatkojen tukemiseksi ja joka kaiken lisäksi on meidän korkeakoulumme hallussa ja omia kasvattejamme varten. Testamentissaan marraskuun 5 p:ltä 1934 senaattori Otto Stenroth ja hänen puolisonsa Anna Stenroth määräsivät Kauppa- ja korkeakoululle omaisuuden, johon sisältyi tontti ja talo n:o 7 Topeliuksenkadun varrella sekä pankki- ja teollisuusosakkeita. Varoista on testamentin määräysten mukaisesti nyttemmin muodostettu Senaattori Otto Stenrothin rahasto. Sen pääoma, joka on kokonaisuudessaan sijoitettu edellä mainittuun tonttiin ja sille rakennettuun uuteen asuinrakennukseen, on vahvistettu 15 milj. markaksi. Kokouksessaan maaliskuun 12 p:nä 1953 korkeakoulun hallitus vahvisti rahaston säännöt, joiden sisällöistä testamentissa jo oli yksityiskohtaisia määräyksiä. Sääntöjen mukaan jaetaan rahaston tuotosta apurahoja eteville Kauppa- ja korkeakoulun opiskelijoille, jotka haluavat pitkäaikaisen ulkomailla oleskelun kautta täydentää ja laajentaa tietojaan ja sen jälkeen palaavat kotimaahan antautuakseen täällä jollekin liike-elämän tai liike-elämää edistävälle alalle. Oleskelun ulkomailla on kestävä vähintään kaksi vuotta ja apurahan saajan on

palattuaan kotimaahan täällä työskenneltävä vähintään viisi vuotta. Jos työ tai palvelus ulkomailla tapahtuu suomalaisen liikkeen tai Suomen valtion lukuun kansleri voi opettajaneuvoston esityksestä myöntää poikkeuksen mainituista säännöksistä. Vahvistaessaan rahaston säännöt hallitus päätti, että apurahat ensi kerran julistetaan haettaviksi tulevana keväänä. Ensi vuodesta lähtien voi täten kaksi tai kolme korkeakoulumme kasvattia vuosittain harjoittaa jatko-opintoja ulkomailla siksi pitkän ajan kuluessa, että he saattavat monipuolisesti perehtyä asianomaisen maan kieleen ja taloudelliseen kulttuuriin, saada vankan perustan tulevalle toiminnalleen sekä käytännöllisessä että tieteellisessä mielessä ja siten hyödyttää oman maansa vaurastumista.

Niinkuin katsauksestamme ilmenee, ollaan menossa eteenpäin sillä tiellä, jonka päämääränä on varata mahdollisimman monille lahjakkaille ja ahkerille oppilaillemme tilaisuus heidän päätettyään korkeakouluopintonsa päästä ulkomaille täydentämään tietojaan ja avartamaan näköalojaan — nimenomaan niille oppilaille, jotka joutuvat tavalla tai toisella huolehtimaan kansainvälisistä suhteistamme. On vain hartaasti toivottavaa, että mahdollisuudet tässä kohdin vastaisina vuosina vielä lisääntyisivät.

Tässä on ollut kysymys loppututkinnon suorittaneista kasvateistamme. Mutta ilolla on todettava, että on olemassa melkoisia mahdollisuuksia jo opiskeluaikana päästä tutustumaan ulkomaisiin talousoloihin ja saamaan käytännöllistä kieliharjoitusta. Tästä saamme ensi sijassa kiittää ylioppilaskuntaamme, joka liittymällä järjestöön AIESEC (Association Internationale des Etudiants en Sciences Economiques et Commerciales) on tarmokkaasti järjestänyt harjoittelijain vaihtoa Suomen ja useiden länsieurooppalaisten maiden välillä.

Vähäisestä alusta tämä vaihto on kehittynyt mittasuhteiltaan merkittävän laajaksi yritykseksi. AIESEC:n Suomen toimikunnan selonteosta käy ilmi, että kesällä 1952 n. 80 suomalaista kauppatieteiden opiskelijaa sai vaihdon puitteissa palkatun toimen Saksassa, Ranskassa, Englannissa, Skandinavian maissa, Belgiassa, Hollannissa, Italiassa tai Itävallassa, saman määrän ulkomaalaisia työskennellessä suomalaisissa liikkeissä. Viime kesänä lukumäärä oli kasvanut jo 120:een, samalla kuin suhteita on solmittu uusien vaihtomaiden kanssa.

Voidaan tietenkin väittää — ja niin on tehtykin —, että työskentely ulkomailla ei opiskeluaikana tuota samaa hyötyä kuin myöhemmissä vaiheissa, että opiskelijat eivät yleensä pysty saamaan irti matkastaan kaikkea sitä, minkä opintonsa päättäneet, taloudellisen ajattelun omaksuneet ekonomit voivat. Tällaisissa väitteissä on tietenkin perää. Mutta epäilyksiä ei silti voi olla siitä, että opiskeluaikanakin tehdyt matkat ovat kehittäviä. Ja jolleivät ne ehkä tuota paljon muita

tuloksia, niin pelkkä oleskelukin vieraassa ympäristössä, missä päivittäin joutuu selvittämään asiansa vieraalla kielellä, luo erinomaisen perustan käytännöllisen kielikokemuksen saavuttamiselle.

Ylioppilasvaihdon merkitystä ei sovi aliarvioida. Ja kaiken lisäksi on tärkeänä näkökohtana otettava huomioon, että tämä toimintamuoto kysyy suhteellisen vähäisiä varoja — vain matkakustannuksista asianomaisen on itse huolehdittava, toimipaikalla maksetaan palkka, joka tietävästi on riittävä vaatimattomaan toimeentuloon. Myös vähävaraisten kotien lapset voivat tällä tavoin hankkia arvokkaita tietoja ja taitoja, joista heillä on monipuolista hyötyä vastaisilla toimialoilla. On esimerkkejä siitä, että opiskelukauden opintomatka on muodostunut suorastaan ratkaisevaksi lopullista elämänuraa valittaessa.

Edellä sanottuun katsoen on lausuttava vilpittömästi ilo siitä, että järjestöön kuuluvasta 17 maasta Suomi on osanottajamäärään nähden yksi »kolmesta suuresta»; vain Saksa ja Ranska ovat pystyneet laajempaan harjoittelijain vaihtoon kuin meidän maamme. Tämä on merkille pantava ja kunniakas saavutus. Ja samalla velvoittava. Se on johtanut siihen, että viime keväänä Nürnbergissä pidetyssä kongressissa Suomen toimikunta valittiin järjestön johtoelimeksi vuodeksi eteenpäin, mihin päätökseen sisältyi mm. tehtävä järjestää seuraava kongressi ensi keväänä meidän maahamme. Jo tässä vaiheessa on syytä Kauppakorkeakoulun puolesta tuoda julki parhaat menestyksen toivotukset tähän vaativaan isännyyteen ja samalla toivomus, että yhä useammat oppilaamme käyttäisivät järjestön edustamaa tietä päästäkseen yhteyteen johtaviin kieli- ja talousalueisiin.

Nyky aika vaatii liike-elämän edustajilta entistä enemmän teoreettisia tietoja ja käytännöllisiä kokemuksia. Näiden hankkiminen kysyy opiskelukaudesta alkaen työtä, ponnistuksia ja uhrauksia. Mutta tällöin ei sovi unohtaa, että tulokset koituvat ei vain työn suorittajien hyödyksi, vaan myös kokonaisuuden, maan parhaaksi. On aina pidettävä mielessä, että isänmaallisuus ei ilmene vain siinä, että olemme valmiit ase kädessä puolustamaan kansakuntamme kalleimpia arvoja — tästä sankarillisesta isänmaallisuudesta on viimeaikainen historiamme antanut vavahduttavia todisteita —, vaan se ilmenee kaikessa rehellisessä työssä, joka palvelee yhteistä hyvää. Opiskelukin on tässä mielessä isänmaallista työtä, mikäli sen päämääränä ei ole pelkästään oppiarvon saavuttaminen, vaan samalla vilpittömästi pyrkimys hankkia ne »työvälineet», joiden varassa asianomainen parhaalla mahdollisella tavalla voi suorittaa elämäntyönsä maan ja kansan hyväksi.

Pyydän toivottava korkeakoulun opettajat ja oppilaat tervetulleiksi alkavan lukuvuoden työhön.

